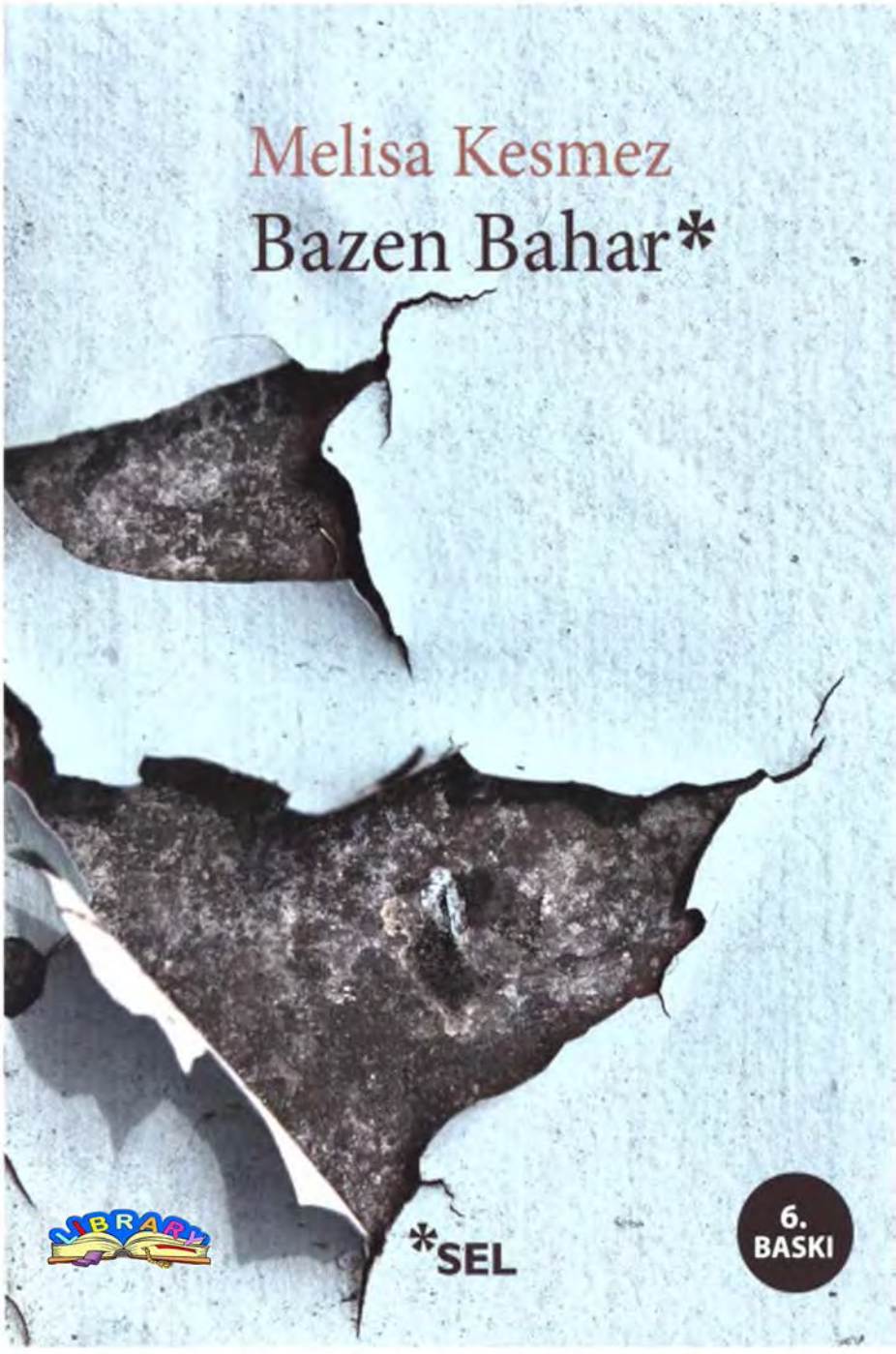
Melisa Kesmez

Bazen Bahar*

*SEL

6. BASKI

BAZEN BAHAR*

MELİSA KESMEZ, Eylül 1980'de İstanbul'da doğdu. Mimar Sinan Üniversitesi'nde Sosyoloji okudu. Bir dönem Londra'da yaşadı. Çeşitli dergi ve gazetelerde edebiyat ve müzik üzerine yazıları ve söyleşileri yayınlandı. Çeviriler yaptı. Atları Bağlayın Geceyi Burada Geçireceğiz ve Bazen Bahar adlı iki öykü kitabı yazdı. İstanbul'da yaşıyor. Keriman adlı bir kedisi var.

Oyun çevirileri:
Dövüş Gecesi, DOT (Fight Night / Alexander Devriendt)

İyi Şeyler Olacak Diye Düşün, DOT (*Growth* / Luke Norris)

Limon Limon Limon Limon Limon, DOT (*Lemons Lemons Lemons Lemons Lemons* / Sam Steiner)

Yeni Öğretmenimiz Bir Canavar, DOT (*Our Teacher's a Troll* / Dennis Kelly)

Bunu Ben de Yaparım, DOT (*NippleJesus* / Nick Hornby)

Dramaturji:
Bunu Ben de Yaparım, DOT (*NippleJesus* / Nick Hornby)

Çirkin, DasDas (The Ugly One / Marius von Mayenburg)

Kitap çevirileri:
Ateşteki Güve, Sel Yayıncılık (*The Early Stories of Truman Capote* / Truman Capote)

*SEL YAYINCILIK
Piyerloti Cad. 11 / 3 Çemberlitaş - İstanbul
Tel. (0212) 516 96 85

http://www.selyayincilik.com
E-mail: halklailiskiler@selyayincilik.com

SATIŞ - DAĞITIM:
Çatalçeşme Sokak, No: 19, Giriş Kat
Cağaloğlu - İstanbul
E-mail: siparis@selyayincilik.com
Tel. (0212) 522 96 72 Faks: (0212) 516 97 26

*SEL YAYINCILIK: 736
ISBN 978-975-570-756-3

BAZEN BAHAR
Melisa Kesmez
Öykü

© Melisa Kesmez, 2015
© Sel Yayıncılık, 2015

Genel Yayın Yönetmeni: İrfan Sancı
Editör: Bilge Sancı
Kapak tasarım ve teknik hazırlık: Gülay Tunç

Birinci Baskı: Kasım, 2015
Altıncı Baskı: Ağustos, 2017

Baskı ve Cilt: Yaylacık Matbaası
Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203
Topkapı-İstanbul, 567 80 03

Sertifika No: 11931

Melisa Kesmez

Bazen Bahar

Öykü

İÇİNDEKİLER

Domates tohumları 11

Telefon kulübesi 19

Beyaz kelebekler 34

Yarım kalan 45

Bir yeşil, bir beyaz 48

Kurtarma gemisi 54

Bir bahçeyi beklemek 70

Çürümenin bahçesi 85

Sevgili çocuk 96

Yılbaşı ağacı 100

Anneme...

Acaba bu yarayı hep ağır ağır iyileştiren de nedir?

Othello, W. Shakespeare

Domates tohumları

Vapurda altmış yaşlarında bir kadın, belli ki ömrünü Boğaz'da geçirmiş, öyle bir İstanbul parlıyordu gözlerinde, bir şeyler anlatıyordu yanındaki başka bir kadına. Kızıydı galiba, bir insanın ancak annesini dinleyeceği gibi dinliyordu onu.

"Hiçbir şey eskisi gibi değil. Nereden mi biliyorum? Domatesten. Domatesi çok değişti bu şehrin," dedi kadın.

O sırada yanlarından baygın tostları, tortusu dibe çökmüş sıkma portakal suları ve sahibini bekleyen sabırsız çay bardaklarıyla dolu tepsisiyle vapurun kıvrak çaycısı geçti, iki sahlep istediler. Adam bir koşu gitti sahlepleri getirmeye, tepsideki kimsesiz çaylar soğurken bir yandan. Sessizlik içinde beklediler.

Az görüşen bir anne kız gibiydiler. Aralarındaki o bilindik anne kız gerginliği sönmüş sanki kız uzaktayken, evleri ayırınca dişil öfkeleri durulmuş, daha geniş bir saksıya alınmış bir bitki gibi çiçek açmış ilişkileri, ferahlamışlar. Özlemişler de sanki birbirlerini, birbirini çok özlemiş iki insanın sevecenliği vardı üstlerinde; ayrı geçen zamanda bütün kavgalarını unutmuş, her şeyi affetmiş, insan etinin ağırlığından sıyrılmış, yüreği hafiflemiş iki insan gibi oturuyorlardı karşımda.

Sahlepler geldi sonra. Anne olduğunu düşündüğüm hafifçe titreyen narin elini uzattı tarçına, nazik bir kar yağdırdı fincanın

mis kokusuna. Çaycı gitti. İki kadın çocukluğa o çok benzeyen tadına baktılar sonra. Kesin güzel bir şeyi hatırladılar. Ne zaman sonra sessizliği bozdu anne olan.

"Domates önemlidir çünkü. Domates çok önemlidir," dedi.

Biraz da kendi kendine dedi bunu. Yanındaki kadın gülümsedi, annenin incecikliğine tezat hafif tombulca, galiba bütün güzel kadınların kızları gibi annesine değil, baba tarafına benziyor, sahlebi de tarçınsız seviyordu.

Biraz inceleyecek oldum ikisini. Kemerli burunları arasındaki benzerliği, hatta aynılığı tespit ettim anında. Bir anneden kızına miras kalacak en sahici şey kemerli bir burun değilse, nedir? İki başka insanın, gözlerinin şekli, ayaklarının biçimsizliği, saçlarının rengi birbirinden kilometrelerce uzak iki insanın, böylesi bir aynılıkla dünyanın üzerinde dolaşıp duruyor olması gülümsetti beni. Aynı burundan iki tane olması, bir bedenin diğer tüm uzuvları bu konuda çuvallarken, anneden yavrusuna giden o uzun ve çetrefilli yolda bir burnun genetik kodlarını aynen aktarmak konusunda bu kadar ısrarcı davranmış olması, bir burnun soyunu devam ettirmekteki bu tarifsiz inadı, kendini başka bir bedende aynen tekrar edebilmiş olması... Buna kim karar veriyordu?

Yıllar evvel annesine hiç benzemeyen bir kadın olarak Can'la nikah masasında oturmuş, imza atmamıza ramak kala ellerime bakmış ve aniden, o güne kadar kendimle ilgili böyle mühim bir detayı nasıl ıskaladığıma şaşırıp sol işaretparmağımın anneminkine ikizi kadar benzediğini fark etmiştim. Bir işaretparmağı insanın gözünden nasıl kaçar, her gün binlerce kere gördüğüm bu parmağı gözüm nasıl bir yerden ısırmaz?

Nikahımız için toplanmış kalabalığın içinde annemi bulmuştum gözlerimle hemen. Bir salon dolusu albenisiz insanın arasında parıldıyordu. Gümüş rengi sade bir elbise üzerinde, benim kuzguni kıvırcıklarıma uzak kumral dümdüz saçlarını bembeyaz ensesinde bir topuzla tutturmuş. Fırından yeni çıkmış bir ekmek gibi yumuşacık, köşesiz ve beyaz.

Ellerini görmeye çalışmış ama beceremediğim oturduğum yerden. Oysa hayatımın en büyük hatasına imza atmak üzereyken ve bunu içten içe bilip de yüksek sesle dillendirmeye cesaret edecek yaşa henüz gelmemişken, onun ellerini görmek nasıl iyi gelirdi, epey üzülmüştüm. Yine de salonu dolduran uğultulu kalabalığın içinden görünmez bir tünel açan küçücük bir bakışma geçmişti aramızda. Annem bana gülümsemişti o tünelin içinden. İçimdeki geç kalmış pişmanlığı bilir gibi, "olsun kızım, ne yapalım, hayat işte" deyivermişti sanki gülümsemesiyle ve müjdelemişti hep yanımda olacağını. Kendimle gurur duymuştum o zaman. "Ben bu kadının kızıyım" demiştim içimden. Kulağım nikah memurunun ruhsuz ezberine sağır, işaretparmağıma bakmış ve bir kez daha ikna olmuştum onun kızı olduğuma. Altın bir halkayla dünya evine girmiş yüzük parmağımsa artık bizden değildi.

Bir kadının kızı olmak ne müthiş bir şeydi. Kemerli bir burun da olsa, tek başına bir şeye benzemeyen bir işaretparmağı da, muhteşem annelerin bize sundukları bu kutsal hediyeleri ölene dek yanımızda taşıyacak olmamız, ne büyük mucizesiydi hayatın. Bu gizli alametleriyle hep "sen bendensin" diyeceklerdi bize. Benim hamurumdan, benim toprağımdan, benim kökümdensin. Aynı bahçenin mahsulüyüz biz. Bir kiraz ağacının sürgün verdiği yerden uzayıp günün birinde aynı çiçeği açması, aynı yaprağı büyütmesi gibi bir dalın ucunda...

Yaş aldıkça daha da serpilen, hayatın uçsuz bucaksız topraklarına yayılan bir hikayeydi bu üstelik. Kendini bir gün ağzından annen konuşurken yakaladığında, mağazamın aynasında sırtındaki o tamdık kamburu gördüğünde, mutfak dolabını açıp da biriktirdiğin yoğurt kapları üzerine devrildiğinde, iki kaşının ortası aynı onunki gibi kırıştığında, annenin gülme çizgileri yüzünün aynı yerlerine çizildiğinde, bir zamanlar sıkıca tutunduğun ona hiç benzemediğin iddiasını alıp gömecektin tarihin sayfalarına. Hayatındaki adam seni aynı babanın onu bırakıvermesi gibi bı-

rakıverdiğinde fark edecektin bir de annenin kızı olduğunu. Çayı aynı onun gibi tek şekerli içmeye başladığında bir gün. Onun o hiç sevmediğin kırçıllı hırkası sana kaldığında ve o senden yaşlı hırkayı giyip de kendini çok güzel hissettiğinde... Bir sabah uyanıp aynaya baktığında karşında annen duruyor olacaktı.

Kadından kadına giden uzun, kadim bir yoldu bu. Kahve pişirme ya da fırında kızaran böreği çıkarma bahanesiyle salonda yalnız bıraktığımız babaların ya da kocaların hiç bilmediği, sadece mutfakta, tabak çanağın çevrelediği o gizli dünyada, konuşulan şeyler gibiydi. Elimizde kahve tepsisi ya da kare şeklinde kesilip çiçekli tabakların tam ortasına yerleştirilmiş börekler ve mühürlenmiş dudaklarımızla salona geri döndüğümüzde, az önce kalktığımız koltuklara aynen kurulup az önce konuştuklarımızı hiç konuşmamamız gibi.

Anneden kızına yeraltı suları akıyordu. Kadından kadına akan incecik nehirler. Erkekler görmüyordu o nehirleri. Bir tek sen, bir gün, aniden, annene ait olanların yıllarca akıp en nihayetinde kıyında biriktirdiği alüvyonu gördüğünde anlayacaktın bunu. Önce çok şaşırıp sonra sevinecektin bir şeyin devamı, bir şeyin geriye kalanı, bir şeyin birikeni olduğuna. Aitlik duygun depreşecekti içinde bir yerde. Ve asla atamayacaktın o yoğurt kaplarım bir gün lazım olur diye.

Vapurun çaycısı boş fincanları almaya geldi. Artık kızı olduğuna yüzde yüz ikna olduğum, başını annesinin omzuna yasladı. Yine gidecekti. Bu şehirde yaşamıyordu. Yine özleyeceklerdi birbirlerini. Özlemek iyi gelecekti ama. Gündelik hayatın boku püsürü el edemeyecekti ilişkilerine, aynı çatı altında kopan fırtınalar duyulmaz olacaktı uzaktan, hayatın çöpü ayıklanacaktı, geriye sadece anlatması güzel şeyler kalacaktı.

Vapur karşı kıyıya yanaşmaya yakın anne, çantasından küçük bir kese çıkardı. Kızma uzattı. Kızı ağzı sıkı sıkı bağlanmış keseyi alıp anlamaya çalıştı ne olduğunu. Kadının az önce sahlep içerkenki çocuk neşesinin önünden bir bulut geçti.

"Domates tohumu."

"Domates tohumu mu? Hayırdır, nereden çıktı?"

"Anneannenin evini boşalttık geçenlerde."

Kızı bir şey diyecek oldu. Anne hemencik anlatmaya girişti, ne kadar hızlı anlatırsa o kadar az üzecekti onu sanki.

"Söyleyemedim sana. Uzakta olunca elinden bir şey gelmez, bilsen üzülecektin sadece."

Kısa bir sessizlik oldu. Kadın kızının elini tuttu. Okşadı, yumuşak bir kumaşa dokunur gibi.

"Vefatından sonra elimizi süremeyip öylece bırakmıştık, biliyorsun. Kıyamamıştık düzenini bozmaya. Ama yıkılma tehlikesi varmış binanın. Ahşap tabii. Bakım ister. Biz de biçare apar topar boşalttık. Ah, neler çıktı o evden, bir görseydin."

"Son bir kez görseydim keşke..."

"Keşke... Ama böyle daha iyi oldu, kuzum. Biz bile gidip bakamadık, içimiz elvermedi evi o halde görmeye. Ramazan Efendi'ye rica ettik de o durdu başında eşyalar çıkarken. Kim derdi Müzeyyen Hanım'ın o gözü gibi baktığı mobilyaları bir bir çıkacak o evden, tozlu depolara tıkılacak."

"Ben burada olsaydım... Alırdım hepsini... Belki bir gün... Yani dönersem..."

"Düşünme şimdi bunu."

"Bu tohumlar peki?"

"Çekmecelerin birinden çıktı."

Kızı keseye bir kez daha baktı. Gülümsedi.

"Atalık tohum derler. Çok kıymetlidir."

"Anneannemin domateslerinin mi?"

"Evet. Anneannenin meşhur domateslerinin tohumlarından bunlar işte. Kaç yaz aktı o domatesler dirseklerinden, kimbilir! O bahçede büyüdün sen."

Elini kızının kakülüne götürdü lafı bitince. Saçlarını kenara itip orada bir yere, yıllar önce yatak odasındaki sandığa ipek mendilin içinde sakladığı bir şeye dokunur gibi dokundu.

"Şuradaki yara izin. Cevizden düştüğün günü hatırlıyor musun? Aklımızı yitirmiştik sana bir şey olacak diye."

Kızı elini götürüp kendi yara izine dokundu, dokunduğu şey bir yara izinden fazlasıydı. Çocukluğuydu. Yedi yaşın muzır macerasıydı. Uzaktan bakıp "tırmanırım ben buna" dediği kocaman bir ağaçtı. Bir kahramanlık hikayesiydi.

Bir yara izi filmi başa sarmaya yetti. Anneannesinin evindeki çocuk oldu sanki yeniden. Başını aşağı çevirse, pazardan aldıkları mavi takunyaları görecekti, içindeki etli pembe ayaklarını. Gençliği biter bitmez kısacık kestirdiği saçlarının artık erişmediği omuzlarında, iki yandan sıkı sıkı örülmüş saçlarının hayaleti dolaşıyordu şimdi. Kafasını önce denizden yana, sonra annesine geri çevirdi. Ellerini tuttu.

"O bahçenin her yerinde elimin izi var," dedi.

İncecik bir yaş indi yanağından annenin. Çocuğunun önünde kendini ne yapsa tutamayıp ağlayan bütün anneler gibi mahcup, siliverdi hemen.

"Bu tohumlar sana önce anneannenden, sonra benden yadigar, iyi bak onlara."

"Deme öyle şeyler, ne olursun. Böyle veda eder gibi... Üzme beni."

Kızı alıp keseyi kutsal bir emanet gibi dikkatle çantasına koydu. Kısa bir sessizlikten sonra konuyu daha az hüzünlü bir yere çekmeye çalıştı.

"Arsası ne olacak peki evin yıkılınca?"

"İsteyen çok. Çok kıymetlenmiş oralar. Etrafta herkes yavaştan satıyormuş evini. Pek konu komşu da kalmadı ya, hep mirasçılar. Yoksa o eski insanları yerlerinden kıpırdatamazdı kimse. Dayın da istemiyor satılsın, ben de. Bekleyeceğiz şimdilik."

"Öylece duruyor ev ama hâlâ, değil mi?"

"Evet, öylece duruyor."

"Bahçe?"

"Bahçe biraz virane durumda. Ayda bir uğradı dayın ama her gün bakılmayınca bir işe yaramıyor..."

"Yarın gitsek olur mu? Dönmeden bir görsem..."

Annesi durdu. Karar veremedi önce.

"Kış günü bahçe ne haldedir bilinmez ama... İyi olur, ben de uğramamıştım epeydir. Tamam. Gidip bakalım yarın."

Bir vapur yolculuğuna bir hayat sığdırmışlardı durduk yere. Bir sahlep içimi zamanda bir ömrün en nadide duraklarına uğramış, beni de yanlarında götürmüşlerdi. Vapur iskeleye yanaşınca kendi yoluma gidecek, bir daha görmeyecektim onları. Bir şey yaşanmıştı orada, karşımda. Denizin ortasında. Geldiğimiz ve gideceğimiz yerden uzakta. Galiba bir tek ben görmüştüm. Rüzgarın, yağmurun, ısınan ve sonra soğuyan havanın, yani hayatın binlerce yılda insan gözünün görmeyeceği bir güçle, yavaş yavaş ilerlediği dev bir kayanın, en sonunda bir gün aşağı yuvarlanışına denk gelmiştim.

Vapur sarsıntıyla iskeleye yanaştı. Yavaşça kalktılar anne-kız, kol kola indiler merdivenleri. Kısa, seri adımlarla kalabalığın içinde kayboldular.

Onları gözden kaybedince, tuhaf bir kimsesizlik çöktü üstüme. Birinin aceleyle inerken vapurda unuttuğu bir şemsiye gibi kalakaldım koltukta. Bir başkası gelip beni bulana kadar da kalacaktım sanki orada. Bir dermansızlık çöktü üstüme. Beni bıraksalar kendi halime iki yaka arasında gider gelirdim, güneş doğardı, güneş batardı üzerimde, kış geçer, yaz gelirdi, öyle kök saldım o koltuğa.

Az önce sahlepleri getiren adam koltukların arasında dolaşıp yolculardan kalan boşları topluyordu. Birazdan vapurun sessizliğini bozacak yeni yolcular için hazır ediyordu ortalığı. Boş bardaklar tepsisinde biriktikçe, dumanı üstünde çaylar için yer açılıyordu vapurda. Yaşanmış hikayelerden açılan boşluğa, yaşanacak hikayeler gelip oturacaktı birazdan. Kaç ömür gelip bir

sahlep içimlik sürede yan yana gidecekti. Kaç yol karşı kıyıda tekrar ayrılmak üzere kesişecekti.

Anneyle kızın oturduğu şu karşımdaki koltuğa iki taze sevgili oturacaktı mesela. Oğlan kızın elini tutmaya çalışacaktı acemice. Kız parmakları birbirine değer değmez hemen etrafına bakacaktı panikle, yaptığının yanlış olduğunu sanacaktı yanağında açan pembe güllere tezat. Burada, benim oturduğum yerde ise yaşlı bir adam oturacak, kaş çatacaktı körpeliklerine. Aşka aba altından sopa gösterilen bir şehirdi burası.

Vapurun çaycısıyla göz göze geldik. Bana "inmiyor musunuz" der gibi baktı. Hafifçe başımı salladım. Ayağa kalktım. Merdivenlere yöneldim. Durdum tam inecekken. Arkamı dönüp az önce oturduğum, şimdi boş olan koltuğa baktım.

Sol elimdeki eldiveni çıkardım. İşaretparmağımı öptüm.

Telefon kulübesi

Bugün o telefon kulübesinin önünden geçtim. Eski evimizin arka sokağındaki. Şu, kırtasiyenin önündeki hani, arkasındaki duvarda bir vakit "Zaman asla ölmez. Çember yuvarlak değildir" yazan telefon kulübesi. Sen uzaktayken, her gece aynı saatte seni aradığım kulübe.

Duvar devlet grisine boyanmıştı. Boyanın kalınlığından tek kat atılmadığı belliydi. Birileri habire yazmış, birileri habire griyi vurmuştu duvara. Duvar bilmeden birilerinin yazılmamış tarihinin kaydını tutmuştu belli ki. Yazılmamış, reddedilmiş, görmezden gelinmiş bir tarihi cümle cümle hapsetmişti içine. Bir arkeolog gibi kaldırsak misal, her katmanı tek tek titizlikle sıyırsak, altında neler bulurduk allah bilir. Yüzyıllık kaya katmanlarının arasındaki bir midye kabuğunu bulur gibi. Can acısının yok edilemeyen izleriyle doluydu şehrin duvarları. Ancak bir kazı orada saklananı çıkarabilirdi gün ışığına. Duvarın özüne doğru ilerledikçe keşfedeceğimiz her cümle, nice hikayenin şahidi yapabilirdi bizi.

Gri boyanınsa deşilecek, keşfedilecek bir yanı yoktu. Her boya katı birbiriyle aynılıkta yarışıyordu. Tek ton. Tek kafa. Hep ona söyleneni yapmıştı. Bir kerecik olsun sormadan neden diye. Muzır varsayılanın üzerini örtmüştü.

Seninle o evde yaşadığımız yılın üzerinden kaç gri geçmiştir?

Yanımda Yusuf'la Ayça vardı. Moda'ya çay içmeye diye çıkmıştık ofisten. Haftalardır kapalı kapılar ardında yaşıyorduk, işin en yoğun zamanlarıydı. Sezonun açılmasına az kalmıştı, aklımızı yitirmiş gibi bölüm yazıyor, rejiye sayfa sayfa iş yetiştiriyorduk. Geçen seneden bu seneye sarkan bir işti. Hikayenin ucu bucağı kaçmıştı, bize kalsa dizi çoktan bitmişti ama rakamlar onu sündürmemizi emrediyordu. Üç uçtan çeke çeke bir hal olmuştuk. Ancak emir büyük yerdendi. Birilerini öldür, birilerini dirilt, ortalığı karıştır, nabzı yükselt, insanları aptal yerine koy. Artık kendi yalanlarımıza inanacak halimiz kalmamıştı. Dışarıdaki ağustos cehennemine tezat, içeride klima ile yarattığımız sahte cennetimizde, içi kurumuş kabuklu hayvanlara dönmüştük. Bu gidişle ölürüz korkusuyla en nihayetinde bugün bir lokma serinleyince, kendimizi açık havaya çıkarmaya karar vermiştik. Deniz kenarında bir bardak çayın iyi gelmeyeceği şey yoktu. Bakarsın azıcık olsun eserdi. Aslında yağmur bi dökse rahatlayacaktık ya, neyse.

"Siz gidin, oturun. Ben hemen geliyorum," dedim. Söz dinlediler, soru sormadılar, çünkü arkadaşlar soru sormaz. Zaten alışkınlar huyuma suyuma, kafa sallayıp yürümeye devam ettiler.

Arkalarından onlara baktım. Birbirlerinin boşluklarını öyle incelikle ve öyle eksiksiz dolduruyorlardı ki, ikisini sadece arkadan görmek bile yetiyordu bunu anlamaya. Yusuf, Ayça'nın omzuna kolunu atmış; bedeninin ağırlığını onun üzerine yığmadan ama yine de varlığını hissettirecek kadar. Ne uçup gidecek ne de orada çöküp kalacak gibi. Daha önce denenmiş, sağlaması yapılmış bir uyum içinde, dans adımlarıyla uzaklaştılar. İki ayrı bedenden gayrı, her kası birlikte devinen, tek merkezden yönetilen büyük bir hayvan gibi. Tıkır tıkır işleyen bir makine.

Çok iyi seviştiklerini düşündürtüyordu bu halleri bana. Ayça ketum, hiç anlatmıyor, ki kadınlar anlatır. Ama şöyle bakınca

ikisine, ne kadar utansam da bu gizli düşüncemden, emindim buna. Bir yıla yakındır boş beleş bir dizi sevdasına günlerimi gecelerimi birlikte geçirdiğim bu iki bedenin fiziksel ahengi, yan yana var olmaktaki çabasız becerisi, birbirinin içinde eriyen ama yine de tamamen yok olmayı reddeden iki maddeyi hatırlatıyordu bana. Kadın ve erkekten oluşan iki kişilik bir mini evren vardı karşımda. Birbirinin yörüngesinde dönüp duran ama bir gün olsun birbirinin güneşini gölgelemeyen iki gezegen.

Kıyametten önce biz de onlar gibi dönüp duruyorduk birbirimizin yörüngesinde, değil mi? Evrenimizin bin parçaya bölündüğü o büyük patlamadan önce, biz de onlar gibi tastamam hissediyorduk kendimizi, öyle değil mi?

Yusuf'la Ayça'nın uzaklaştığından emin olunca, önce ne yapsam bilemedim. Telefon kulübesi gözlerini üzerime dikmiş bana bakıyordu. Gözlerimi ondan uzağa kaçırıp, istemsizce arkasındaki kırtasiyeye doğru yürüdüm. Gidecektim yanına el mecbur, çıkmıştı bir kere karşıma, ama onunla yıllar sonra tekrar baş başa kalmayı biraz erteleyebilirdim.

Okulların açılmasına az kalmıştı, dükkan patlamış mısır gibi kabına sığmamış, dev bir coşkuyla kaldırıma taşmıştı. Niyetim yoktu başta girmeye ama karşı koyması zor bir cazibeye sahipti. Dayanamadım, biri koluma yapışmış da çekmiş gibi kapısından adımımı atıverdim. Kırk yaş kamburumu unutturup beni dimdik yürütecek bir şey karşıladı içeri girer girmez. Renkler saldırdı her yandan. Her türlü çocukluğa çanak tutacak bir yerdi burası. Bir an kanıverip her şeyi en başa sarabilir, 1-B'den başlayabilirdim hayata. Hiç üşenmezdim de yeniden öğrenmeye. Tekrar o gözleri ışıklı, hayata inanan şaşkın kız olmak çok işime gelirdi.

İçeride biraz dolandım. Yeterince uyarıldığıma kanaat getirince, dükkanın debdebesinden derhal uzaklaştım. Sokağa adımımı atmamla dünya, içeride dört bir yandan üzerime çullanan, al yanaklı çocuklardan, kedi yavrularından, beyaz pofuduk tav-

şanlardan, ipek kanatlı kelebeklerden falan ibaret mutlu dünya, bir anda ufalıp gri, tuhaf şekilli, dışı pütür pütür bir şeye dönüştü, yuvarlanıp yuvarlanıp az ötemde duran bir arabanın altına kaçtı. Telefon kulübesi ve arkasındaki gri duvar hâlâ oradaydı. Yanlarına gittim. Ait olduğum yere.

Kulübenin içine girdim. Kapısını kapattım. Dünyayı dışarıda bıraktım. Ahizeyi kaldırıp kulağıma koydum. Plastiğin soğuğunu hatırladım kulağıma deyince. O da beni hatırlamıştı kesin. Bir on beş yıl kadar daha yaşlıydım gerçi artık, biraz değişmiştim, yok yok, birazdan fazla değişmiştim, saçlarım bunca beyaz değildi o zaman, bu kadar zayıf da değildim. Ama iyi tanıyorduk birbirimizi eskiden. Gecenin bir yarısı bomboş sokakta sadece ikimizin kalmışlığı çoktu. Ha bir de köpekler. Başlarda deli gibi havlamış, uzaktan hasım dişlerini gösterip hırlamışlar ama zamanla öğrenmişlerdi beni. Ayağında ev terliği, sırtında ona büyük gelen, dizlerine kadar kahverengi bir kazak, *senin kazağın*, her gece aynı saatlerde sokağın başında beliren, kulübeye girip uzun uzun konuşan, konuşurken sigara üstüne sigara içen, bazen ağlayan, bazen sokağın sessizliğini delen kahkahalar atan, en nihayetinde ahizeyi yerine koyup ayaklarını sürüye sürüye, burnunu çeke çeke aynı yoldan evine dönen kadına alışmışlardı. İçlerinden biri zamanla sahiplenmişti bile beni. Her gece kulübenin önünde kaldırıma serilip içeriden çıkmamı bekliyor, bana kendimi önemli biri gibi hissettiriyordu. Ben içeride, kulağımda ahizenin serinliği, uzaklardaki sana anlatırken, sana gülerken, sana ağlarken, bazen sessizce dinlerken o, bu sohbetin kutsallığını bozacak, devamlılığına ket vuracak her şeyi engellemeye hazırmış gibi, göğsünü siper etmiş, adeta tetikte bekliyordu. Yüz gözlü Argus sanki, bir gözü uyusa biri mutlaka uyanık kalırdı. Sonra kulübeden çıkıp da eve dönmek üzere yürümeye başladığımda bana apartman kapısına kadar refakat eder, eve sağ salim vardığımdan emin olurdu. Pencereden baktığımda onun hâlâ sokakta dolandığını görürdüm. "Haydi, evine dön sen de artık,"

derdim duymayacağını bile bile, "Ben iyiyim." Koruduğu şeyin ne olduğunu bilir miydi, bilmem. Seni ne kadar özlediğimi bilirdi ama... Kesin... Köpekler anlardı böyle şeyleri...

Ses yoktu ahizede. Sesin artık yoktu. Hattını çoktan kesmişler ama nedense telefon kulübesini öylece bırakmışlardı. Şehirde bir tek bu kulübe kalmış olsa şaşırmazdım. Bir gün sırf karşıma dikilmek için yıllarca kentsel dönüşüme direnmiş olsa, sırf bu anı beklemiş olsa, dünyamın en sıradan hadisesi olurdu bu. Hayat beni böyle köşeye sıkıştırmayı, gözümün içine baka baka çelme takmayı severdi. Hayatın unuttuğu bir şey varsa, o da bir yerden sonra daha fazla düşülmediğiydi.

Ahizeyi yerine koydum. Derin bir nefes aldım. Kendimi toparlayıp kulübeden çıkıp birkaç adım uzaklaşmayı başardım. Kırtasiye karşımda lunaparklardan hırsızlanmış pür neşesiyle ışıl ışıl yanıp sönüyor, çocuklar girip çıktıkça kapısındaki küçük çan hayatın ne de harikulade bir yer olduğunu çınlıyordu. Elbette bir çanın sözüne kulak verecek değildim.

İçimde beliren bir merak duygusuyla, köşeyi dönüp eski evimizin sokağma doğru hızlı adımlarla yürümeye başladım. Gerek yoktu ya o sokağı bunca zaman sonra tekrar görmeye, yine de kendimle savaşmadım. O olaydan sonra acıdan bin parçaya bölünmekten korkup, mücadeleye devam etme gayreti ve güçlü olma dürtüsüyle, tutamadığım ve hep ötelediğim yas, geçen yıllar içinde birkaç defa hortlamıştı. Alışıktım buna. Bir yarayı iyileştiren, her şeyden önce orada bir yara olduğunu kabullenmekti. "Bir şeyim yok, iyiyim ben" dedikçe insan her şeyden önce tedaviyi reddediyordu. Nadiren de olsa küçük krizlerle içimdeki basıncın birazını olsun tahliye edip, ama kendimi asla büsbütün bırakmadan, sonra tekrar normale dönüyordum.

Her detayını iyi bildiğim, defalarca adımladığım kaldırım taşı ayaklarımın altında kayıp giderken nefes nefese kalmıştım. Suyun altındaymışım gibi, nefes sesimden başka bir ses yoktu sokakta. Geriye kalan her şey ciğerlerimi önce doldurup, son-

ra boşalan havanın sesiyle perdelenmişti. Orada artık görecek, yaşayacak bir şey yoktu ki. Bunu kendime neden yapıyordum? Burundaki çay bahçesinde Yusuf'la Ayça beni bekliyordu hem. Tünelin ışıklı ucundaydı ikisi şimdi buradan bakınca, bir masada oturup tatlı tatlı gülüşüp çay içtiklerini gözümün önünde canlandırabiliyordum. Işığı takip ederek yanlarına varabilir ve bu beklenmedik krizden sağ çıkabilirdim. İlk çaylarını bitirmeden yetişebilirdim onlara, düz gitmesem de, şuradan sola dönüversem, hemen iki üç sokak sonraydı çay bahçesi. Çekip bir sandalye yanlarına bir de çay söylerdim, iyi gelirdi. Telefon kulübesini falan unuturdum giderdi. O kadar unuturdum ki ne Ayça'ya ne Yusuf'a bahsederdim. Büsbütün silerdim aklımdan.

Sola falan dönmedim. Dümdüz aşağı yürüdüm. Köşeye yaklaşırken adımlarım yavaşladı ve son adımda ciğerlerim çektikleri nefesi bırakmayı reddetti. Köşeye vardığımda varlığını unuttuğum kalbim göğüs kafesimin içinde zangırdıyordu. Nicedir tekdüze kan pompalayarak beni belli bir seviyede hayatta tutmasının dışında, kalbim hiçbir şeye çok üzülmemiş, hiçbir şeye çok sevinmemiş, sadece durmayı tercih etmemişti. Ama şimdi bir bizon sürüsü koşuyordu içimde.

Nihayet cesaretimi toplayıp sağa saptım. Ve işte sokak, bizim eski evin sokağı karşımda uzanıyordu. Caddeden aşağı, kaç defa birlikte yürüyüp, köşeyi dönerek vardığımız çıkmaz sokaktı burası. Taşındığım günden beri geçmemiştim oradan. Bir şekilde ikna olmuştum orasıyla hikayemin bittiğine. Hikayeler biterdi ya, bazen bir derenin iki tepelik arasında bayır aşağı akıvermesi gibi sessizce gidiverirlerdi, bazen de iç organların sökülür gibi büyük sancılarla koparlardı senden.

Çok değil, karşılıklı dört sıra apartmandan ibaret sokağa baktım. Hissettiğim şey çok belirgindi; anlat deseler beceremezdim ama yıllar öncesinin tazeliğiyle kalbimi dolduran o şeyi hatırlamıştım. Aradan geçen zamanın bütün önemini yekten yitirmesi şaşırtmıştı. Ağustos öğleden sonrası elinden geleni ardına koy-

mayarak, bütün gölgesizliğiyle kentin üzerine abanırken, bir an bayılacak gibi oldum. Kaldırımın kenarına çöküverdim ve kaç zamandır muhitine uğramadığım, önlerine set çektiğim, içeri girmesinler diye en ağır mobilyaları kapının arkasına dayadığım anıların yavaş yavaş zihnimde belirmesine izin verdim. Bir sürü hatıra, suyun içindeki büyüklü küçüklü hava kabarcıkları gibi derinden yüzeye doğru birbiriyle yarışarak güneşle buluştu. Seçmesi zor, detayları noksan, birbirinin üzerine binen anlar doluştu kafamın içine itiş kakış. Bir yaz günü Karaburun'dan geliyor, sırtımızda çantalarla dönüyoruz bu köşeyi. Bir kış akşamı sinema çıkışı. İlk kez "Yağmurdan Önce"yi seyretmişiz o gün. *Böyle bir dünyada insanlar nasıl yaşıyor?* Anlatacak ne çok şeyimiz var, seyrettiğimiz film bize bir şey yapmış, susuyoruz. Bir gece, meyhaneden sonra, kaldırımda sekizler çiziyoruz, kol kola zor ayakta duruyoruz. Yeni işini kutlamaya gitmişiz. Bir gün de dargınız, bilemedim şimdi ne diye, sen önde, ben birkaç adım arkanda, suratımız beş karış. Durmaksızın eve dönüyoruz kafamın içinde. Paranteze alınmış bir zaman dilimi boyunca hep baştan, en baştan eve dönüyoruz, ezelden beri ve sonsuza kadar. Cebimizde aynı kapıyı açan iki anahtarla, hatta şu anda bile.

Biraz sakinleyince ayaklandım, birkaç adım atarak sokağın içine doğru ilerledim. Elif Apartmanı karşımda duruyordu. Yerli yerinde, aynen eskisi gibi. Komşuları o kadar şanslı olamamıştı. İki yanındaki binaları yıkıp yerlerine çok daha yüksek, afili binalar dikmişlerdi. Kapılarında güvenlik, balkonsuz, ruhsuz, görsen ev demeye dilinin varmayacağı asık suratlı binalar. Burnu beş karış havada komşularının arasında Elif Apartmanı, güdük boyu, tombul ve anaç gövdesi, maviye boyanmış demir parmaklıklı balkonları ve ahşap çerçeveleriyle hâlâ direniyordu. Anlaşılan o da yakında gidiciydi.

Bir delilik işte yaptığım, kafamı bizim kata çevirdim. Bir masa iki sandalye sığdırdığımız küçük bir balkon, iki yanında birer pencere. Soldaki yatak odamız. Sağdaki salon. Mutfak arkadaki

küçük bahçeye bakıyordu, bitişik nizam evlerin kale gibi koruduğu, İstanbul'un allah razı olsun dedirten gizli yeşil bahçelerinden birine. Bahçenin her yerinde kediler, ortasında ise muhteşem bir incir ağacı vardı. Dalları bizim kata kadar yetişiyordu.

Penceredeki ilanı görüp donakaldım: Kiralık.

Yapabilir miydim bunu? Yapardım.

Bir gölge gibi bahçe kapısından içeri süzüldüm. İki yanı mor ortancalarla kaplı kiremit yoldan yürüyüp, bir yıl boyunca kendi anahtarımla açtığım, şimdi karşımda bir yabancı gibi dikilen demir kapıya vardım. Zile adımızı yazmamıştık. Hâlâ da isimsizdi. Kapıcı dairesinin zilini çaldım. Bekledim. İki dakika sonra kel kafalı tıknaz bir adam gelip açtı kapıyı. Yakup Abi değildi gelen. Memlekete dönmüştü belki. "Buralar dayanılmaz oldu," derdi her fırsatta, "çoluğu çocuğu da everdim, artık köye dönsem yeri, babadan kalma evi adam etsem, azıcık toprağımın başında dursam." Çok severdi bizi Yakup Abi. Az beslemedi bizi memleketten gelen bulgurla, nohutla, "Sizsiz boğazımdan geçmiyor, çocuklar," diye diye taşırdı çuvalları bize. Güzel insandı. Hayattadır, değil mi?

Yeni kapıcıya kiralık evi sordum. Anahtarı varmış onda. "Göstereyim," dedi yüzüme bakmadan. Suratsız, mendebur bir adam. Koştu, yaptığı ne kadar koşmak sayılırsa o kadar, anahtarı getirdi. Birlikte asansöre bindik. Kapı tangırdayarak kapandı. Tombul parmağıyla beşe bastı. Soru sorasım yoktu hiç, hem ne soracağım zaten, onun da anlatası yoktu ya, asansör katları tek tek çıkarken, sessizlik içinde bekleştik. Aynada kendime bakmak istedim ama bir şey beni durdurdu. Boğulacak gibi oldum bir an. Asansörden hiç inemeyecekmişim de böyle sonsuza dek bu şişman ve sessiz adamla burada tıkılı vaziyette, yukarı çıkıp duracakmışız gibi. Cehennem varsa böyle bir şey olmalıydı. Yakup Abi'yi özledim o an. Özleyecek onca şey içinde Yakup Abi'yi bulmam, katları tırmandıkça içimde kabaran dev özlem duygusuna masum, tehlikesiz bir nesne seçmekten başkası de-

ğildi. Yakup Abi'ye olan özlemimle başedebilirdim. Ama ya seni özlersem? Seni özlemeye cesaret edecek tarafımı, bir kertenkelenin kuyruğunu bırakıp yoluna devam etmesi gibi, geride bırakıp ondan adım adım uzaklaşalı çok olmuştu.

Asansör bizim kata vardığında, kapıcı sessizliğini aynen koruyarak asansörden çıktı. Onu takip ettim, adımımı dışarı atar atmaz ışık söndü. Karanlıkta gayriihtiyari elimi uzatıp tek seferde sektirmeden düğmeyi buldum. Sen unutmaya inat etsen de parçan olan bazı şeyler unutmayı reddediyordu. Ortalık derhal aydınlandı. Evin kapısı karşımdaydı.

Kapıcı cebinden çıkardığı anahtar demetinden doğru olanı bulmaya çalışırken, bir yandan kendi kendine söyleniyor, bana tek kelime etmeden, ben orada yokmuşum gibi davranmaya devam ediyordu. Sonra şükürler olsun telefonu çaldı. Bu gergin anı bıçak gibi kesecek, gündelik hayattan gönderilmiş bir yardım paketiydi çalan telefon. Bizi normalleştiren bir şeydi.

Arayan her kimse ve ne dediyse artık, belli ki tadını kaçırdı, öfleyip pöfleyerek sonunda bulduğu kapı anahtarını bana uzatarak, "Beni aşağıdan çağırıyorlar bacım, sen gez evi, sonra kapıyı çekip bizim daireye bırakıver anahtarı. Soracağın olursa ev sahibinin telefonu var bende. Başkaca da bildiğim yok," dedi. Ardından asansörün kapısını ondan beklenmeyen bir çeviklikle açıp ortadan kayboldu. Asansörle birlikte adam da huysuzluğu da kat kat uzaklaştı benden.

Artık sahanlıkta, karşımdaki kapı ve elimdeki anahtar kadardık. Dünya bizi terk etmişti.

Kapıya bir adım yanaştım. Anahtarı deliğe soktum. Tek hareketle açıldı. Kapımızın kilidini başka bir anahtar döndürüyordu artık. Kapıyı yavaşçacık ittim. Eşikten geçtim. Holde durup bir adım daha atamadan etrafa baktım. Başka bir ışık vardı evde. Bilip hatırladığım evin ışığından başka bir ışık. Ev ne zaman bu kadar genişlemişti hem? Aklımda kalan çok daha küçük, kutu gibi bir evdi.

Odaları dolandım. Naiflik de olsa bir iz aradım galiba. Bir zamanlar burada yaşadığımıza dair küçücük bir iz. Yoktu. Üzerinden bir sürü hayat, kat kat badana geçmişti evin. Her hayat gelip bir öncekinin izlerini silmişti. Bu evdeki günlerimiz, sabaha karşı Boğaz'dan geçen gemilerin sirenleri gibi uzak ve başka bir gerçekliğe aitti artık. Onlar gibi kalmamış, sadece geçip gitmiştik bu evden. Köpük sönmüş, geriye su kalmıştı. Ev, şimdi sanki ne yapsan dolduramayacağım bir boşlukla doluydu. Kokusuz. Sessiz. Başka bir evdi burası. O başka bir şimdiydi, bu başka bir şimdi.

Balkona çıktım. Karşı evin terasında martıları gördüm. Aynı martılar mıydı? Martılar kaç yıl yaşardı ki?

* * *

"Tutuyorum," dedim.

"Ne kadar hızlı bir karar," deyip gülümsedi.

Tatlı bir kadındı. Bir emlakçıdan beklenilmeyecek kadar samimi biri, evi bir an evvel birine kakalamaktan çok, onun gerçek sahibini arayacak, o gelene kadar da anahtarı asla teslim etmeyecek gibi. İnsan ruhunun ancak ve ancak doğru evde huzur bulacağına inanan nadir insanlardan biri.

"Birkaç haftadır dolanıyorum bu semtte. Çok değil aslında sadece birkaç ev gördüm ama bu ev, o ev," dedim samimiyetinden güç alarak.

"Güzel. Yalnız mı yaşayacaksınız peki?"

"Hayır. Eşimle."

Bir çırpıda çıkıvermişti ağzımdan. Geride yüzümde utangaç bir gülümseme bırakarak.

Senden eşim diye bahsetmiştim. Evlilik marifetiyle çiftlere layık görülen eşlik sıfatından çok, bir ayakkabının eşi gibi bir eşlikti kastettiğim. Teki olmadan diğerinin bir işe yaramadığı bir eşlik. İkna oldu kadın.

"Ne iş yapıyorsunuz peki? Ev sahibi iyi huylu bir kadın ama böyle şeyleri önemserler, bilirsiniz ya."

"Tabii. Tabii. Anlaşılır bir şey. Ben senaristim. Eşim, gazeteci. Fotomuhabir aslında."

"Öyle mi? Hangi gazetede?"

"Bir gazetede değil. Yabancı bir ajansın Ortadoğu muhabirlerinden."

"Anlıyorum."

Bunu söylerken tek kaşını kaldırmıştı.

Kontrat için yarın sabah ofisinde buluşmak üzere sözleştik. Ev sahibiyle de orada tanışacaktık. Bana güvendiğini söyledi. Sanki ettiği lafın ağırlığını kendi omzundan indirip benim omzuma yüklemeye çalışır gibi gözlerimin içine baktı. Yine de hislerime ortaktı. Yarın ıslak imzalarımızla taçlandıracağımız dünyevi sözleşmeden evvel, benimle ev arasında imzalanan manevi sözleşmenin taraflarından biri olmuştu. Anahtarı avucumun içine bırakıp kapıdan çıkarken, "Sizden önceki çift uzun yıllar yaşadı burada, çok memnundular evden," dedi. Neden taşındılar peki, diyemedim. Bazen hikayenin sonunu bilmek istemezsin.

Bu kadar hızlı karar almak bana göre değildi ya, kapıdan girer girmez bu evin bizim olduğunu anlamıştım. Emlakçıya söylediğim şeye kalpten inanmıştım. Bu ev, o evdi. Bizi kapısından içeri ilk kez adımımızı attığımız yerlerle gizliden konuşturan bir şey vardı çünkü içimizde. Bilindik insani iletişimden farklı, başka bir boyutta, kelimeler olmaksızın, bizimle herhangi bir mekan arasında gizli sözleşmeler imzalayan veyahut onu ta en baştan düşman ilan eden bir şeydi bu. İçindeki ses sana "bu ev, aradığın ev" deyiveriyordu. Ya da daha kapısından girer girmez kendini hasta hissediyordun bazı evlerin. Ne düşündüğünün pek önemi olmuyordu o vakit. Bu sözsüz iletişime inanmaktan başka çaren kalmıyordu.

Emlakçı kadın gidip de beni evle baş başa bırakınca balkona çıktım. Sokak baharın arsızlığıyla yemyeşildi. Tatlı bir akşam iniyordu semtin üzerine. Ufka yakın turuncu çizgiler bizi bekleyen muhteşem yazı müjdeliyordu. Şehrin kıyısına saklanmış bir çıkmaz sokaktaki ilk evimizi bulmuştum. Güzel haberi vermek için seni aradım. Çok sevindin. Öyle ki sesinden gülümsemeni görebilmiştim o gün telefonda.

"Bekle orada, hemen geliyorum, bu anı kutlamazsak ayıp olur."

"Hava kararıyor. Elektrik de yok evde. Oturacak bir sandalye bile yok. Yarına mı ertelesek? Anahtarı aldım nasılsa."

"Bundan milyonlarca yıl önce, ne elektrik vardı, ne de sandalye, madam. Ama aşk vardı yine de."

"Tamam, tamam," deyip güldüm, "Haydi, geç kalma, bekliyorum madem."

Karanlık çöküyordu. Karşı evin terasında birkaç martı toplantı halindeydi, suratlarındaki ciddi ifadeye bakılırsa konuştukları konu mühimdi. İçeri girip eşyasız evin içinde dolandım biraz. Elimi cebime sokup, oradaki anahtara dokundum. Pürtüklü kenarını taradım parmak uçlarımla. Çetin bir savaşın sonunda eline bir kentin anahtarı teslim edilmiş bir komutanın zaferiydi kazandığımız. Ne zamandır İstanbul'da başımızı sokacak, "bizim" yapacak bir evin hayalini kuruyorduk. İkimiz de İstanbul'un farklı semtlerindeki arkadaş evlerindeki kanepeleri bir süreliğine yatak bellemiş, hayatlarımızı bir süre sırt çantalarımıza sığdırmaya yeltenmiş, sonunda yerleşik düzene geçmeye karar vermiştik. Bu nohut oda bakla sofayı bulmak, bir ev bulmaktan fazlasıydı bizim için.

Zil çaldı. Kapıya koştum. İlk kez karşılamak için seni. Açtım, karanlıkta iki göz, *senin gözlerin*, heyecandan ışığı bile yakmamışsın. Sarıldık eşikte. Sarılıp öyle kaldık. Baktım, kolunun altında kocaman bir mukavva. "Oturacak yer yok mu demiştin?" dedin. Yüzündeki o çok iyi bildiğim gülümseme, mayıs güne-

şi görse kıskanır, çantandan iki şişe şarap çıkardın. Köşedeki bakkal mantarını gevşetip gazete kağıdına sarıp vermiş. Birinin mantarını çıkardın, bir yudum alıp bana uzattın. Ben de bir yudum aldım.

"O zaman yerleşik hayata geçmemize içelim. Bu insanlık için küçük ama bizim için büyük bir adım. Artık bir evimiz var, madam."

Cebimdeki anahtarı çıkarıp sana uzattım.

"İşte, bu da kanıtı."

Alıp seyrettin anahtarı, sonra cebine koydun.

"Cebimde bir kapının anahtarını hissetmeyeli çok olmuştu. Güzelmiş böyle. Kimse yok. Senle ben bir tek. Zili çalan olursa açmayalım!"

Eşyasız evde, salonda sonradan üçlü koltuğu koyduğumuz yere serdiğimiz mukavvanın üzerine oturduk yan yana. Mutluluk denilen şeye en yakın olduğum anlardan biriydi. Ev artık birbirimizin yüzünü göremeyeceğimiz kadar karanlık olunca, yine çantandan çıkardığın mumu diktin biten ilk şişenin ağzına. En çok buna tutulmuştum sende, benim gibi hayatındaki her santimi hesaplayan ve o hesapları şu kadarcık olsun şaşmayan, her şeyi herkesten önce düşünen, kendini dünyanın en akıllısı sanan bir kadının da aklma gelmeyecek şeyler olduğunu göstermiştin bana. Senin olduğun yerde en güçlü, en akıllı ben değildim. Her şeyi tek başına halletmeye dünden razı biri olarak, "Ben hallederim, merak etme" cümlesini duymanın insana nasıl büyük bir ferahlık verdiğini ilk kez sayende öğrenmiştim.

O gece uzun uzun konuştuk. Çok güldük. Hayal kurduk. Yan yana uzandık sonra mukavvanın üzerine. Sokulup uyuyakaldık. O uykuda, rüyamda okyanusta yüzdüğümüzü gördüm. İnsan değil balıktık ama.

* * *

"Savaşın haberini yapmak, ölümün kol gezdiği yerlere gitmek ve savaşa çok yakından tanık olmak anlamına geliyor. Benim görevim, savaşın korkunç yüzünü tarafsız şekilde aktarmak. Evet, bu bir risk. Bizim gibi çatışma haberi yapan gazetecilerin sorumlulukları çok büyük. Bazen ağır bedeller ödediğimiz de doğru." Ardından bir patlamada yaralanan bir bebeğin ölümüne şahit olduğunu anlatıyorsun. Bebeğin gözlerinin önünde öldüğünü. Sesin titriyor. Öfkelisin. Zayıflamışsın. "Bu bebek, her gün yaralanan ve hayatını kaybeden çocuklardan sadece biri." Otuz saniyelik bir görüntü. Patlamadan bir iki saat önce çekilmiş. *Kuşlar çığlık atarak siyah gökyüzünde uçuyorlar. İnsanlar sessiz, beklemek kanıma acı veriyor.*

Her gece telefonda konuşuyorduk. Tedirgin olduğun barizdi ama aklımıza hiç kötü bir şey getirmiyorduk. Sanki uzun bir seyahate gitmişsin gibi savaştan başka şeylerden konuşuyorduk. Bu konuşmaların seni iyileştirdiğini hissediyordum. *Ölümün gölgeli vadisinde yürümeme rağmen, hiçbir şeytandan korkmuyorum çünkü sen benimlesin.*

Sana dön diyemiyordum çünkü seni tanıyordum. Hikayeni bitirmeden dönmek istemiyordun. Gerçekten fark yaratabileceğine inanıyordun ve sana bir şey olacağını asla düşünmüyordun. Hiçbirimiz düşünmüyorduk. Sonra o patlama. Bana söylemedin ama bütün gazetecilerin birkaç gün önce acilen şehri terketmesi gerektiği söylenmişti size. Gazetecileri hedef alan bir saldırı duyumu gelmişti. Çoğu şehirden ayrılmış, sadece birkaçınız kalmıştınız geride, anlatacak hikayeleriniz vardı daha. Savaşın üzerinden buldozerlerle geçtiği insan hikayelerini anlatmak her şeyden önemliydi senin için. Orada hunharca katledilen insanlık tarihinin kaydını tutmak zorundaydın. Bedeli ne olursa olsun, bu seni sen yapan şeydi. Sana dön diyemediysem bir kerecik olsun o iki ay boyunca, sırf bundandı.

* * *

Evin kapısını sakince çekip çıktım. Merdivenlerden ağır adımlarla inip zemin kata ulaştım. Kapıcı orada bir kadına harıl harıl bir şey anlatıyordu. Beni görünce sustu.

Anahtarı uzattım. Bir şey demesini beklemeden apartmandan çıktım. Arkamdan mırıl mırıl bir şeyler söyledi ama anlamadım, merak da etmedim. Bir an dönüp Yakup Abi'den haberiniz var mı, diyecektim. Fikir değiştirdim.

Hava patlayacak gibiydi. Sarı bir bulut inmişti sokağa. *Gökyüzüne bak. Gökyüzüne... bak... Yağmur yağacak.*

Bütün yolu gerisin geri kırtasiyenin önüne kadar yürüdüm.

Kırtasiyeye girdim. Kalemlerin olduğu rafa gidip bir tane siyah keçeli kalem aldım. Parasını hızlıca ödeyip dükkandan çıktım, telefon kulübesinin yanına gittim. Arkasındaki duvarın tertemiz grisinin üzerine büyük harflerle "Zaman ölmez. Çember yuvarlak değildir" yazdım.

Buruna doğru yürürken ayağımın ucuna kocaman bir su damlası düştü. Sonra bir tane daha. Sonra bir tane daha.

Beyaz kelebekler

Oturma odasındaki karşılıklı çekyatlardan birini benim için açmış, yatak yapmıştı anneannem, en sevdiğim nevresimi sermişti üzerine, yastık kılıfımda "Değiş Tontonlar" vardı. Yatağıma yatırmamışlardı beni o gün. Gecenin o saatinde televizyon hâlâ açıktı ve kimse gelip paylamamıştı beni "uyumadın mı bakem sen daha" diye.

Çekyatın yanma çekilmiş sehpanın üzerinde birazı ısırılmış şokellalı ekmek ve birazı içilmiş, Alamancı komşuların getirdiği, mutfakta nereye sakladıklarını asla bulamadığım nesquick'li bir bardak süt duruyordu. Durduk yere, üstelik bugün mutfak tezgahına tırmanıp çilek reçeli kavanozunu uzanmaya çalışırken kırmış olmama rağmen, bu kadar ödüle boğulmuş, bunca şımartılmış olmamın bir sebebi vardı, buna alışıktım, evde çocuklardan gizlenen yolunda gitmeyen bir şeyler dönüyordu. Benden daha önemli şeylerdi bunlar. Sabah okula geç kalabilirdim, uykumu alamadığım için bütün gün okulda kafamı sıradan kaldıramayabilirdim, tek satır öğrenmeden esneyerek çantamı sürüye sürüye eve dönebilirdim, dişlerim de gayet çürüyebilirdi. Bütün muzırlıklar serbestti çocuklara o gece. Büyüklerin benden daha önemli işleri vardı.

Aile eşrafı kapısı sıkı sıkı örtülmüş, bayramdan bayrama girilen aşağıdaki misafir odasında saatlerdir konuşuyordu. Seslerini duyuyordum ama ne dedikleri anlaşılmıyordu. Arada yükseliyordu uğultu, bunu kimsenin çıt çıkarmadığı sessizlikler takip ediyordu. Uyumaya çalışıyordum, olmuyordu.

Tam olarak ne olduğunu anlamasam da kalbimi ufalayan tekinsiz bir şey dolaşıyordu evin içinde. Halbuki uyusam hemen sabah olurdu. Sabah olunca ev eski haline dönerdi. Anneannemin şıpıdık terlikleri gün boyu dinmeyen bir telaşla bir yukarı bir aşağı evi dolaşırdı. Dedem ön bahçede hortumla arabasını yıkardı, cantlarına varasıya hohlaya hohlaya her yanım parlatır; babam "çok iş var dükkanda" deyip yıllardır kendine yediremediği içgüveysi sıfatıyla kahvaltıya bile kalmadan, çoktan fırlayıp gitmiş olurdu. Annem beni dizlerinin arasına oturtur sanki bir daha hiç açılmasın ister gibi sıkı sıkı iki yandan saçlarımı örerdi. Sabaha normal olurdu ev. Fırtına dinmiş olurdu.

Televizyona baktım. Adile Teyze kuzucuklarına çoktan iyi geceler dileyip hepsini yataklarına göndermişti. TRT'de ülkedeki tek uyanık çocuk olduğumu yüzüme vururcasına neden bahsettiklerine akıl sır erdiremediğim, birtakım kravatlı insanların konuşup durduğu bir program vardı.

Yorganı burnuma kadar çekip bekledim. Neyi bilmiyorum. Beklemek eziyet de olsa bir çocuk için hayatta kalmanın tek yoluydu bazen. Sen o yana bakmazken savaşlar kopar, insanlar ölür, birileri çok ağlardı. Çocuk olmak fırtınanın gözünde durmaktı. Görünmez bir camın ardında tozun inmesini beklemekti. Türlü rüşvetle cepheden, sıcak çatışmadan uzakta, korunaklı tarafta tutulmaktı.

Yorganın altında bir sağa bir sola dönüp de bir türlü uykuya dalamazken, bir kelebek lafı işittim televizyonda. Yabancı dilde yayın yapan bir radyoyu dinlerken arada bildiğim bir kelimeyi duymuşum gibi kulak kesildim.

"İstanbul'da kelebek istilası" demişti sunucu. "Orman fakültesinden bir profesör yanımızda" demişti sonra.

Orman profesörü mü demişti o? Fakülte ne demek henüz bilmiyordum. Ama önemli değildi bu. Çocuk olmak bilmediğinin üzerinden atlamak, bildiğinle yetinmek, elindeki azıcık da olsa ondan bir hikaye yazmaktı. Evdeki bütün terlikleri uç uca dizip halının çizgilerinde yürüterek kocaman caddeler inşa etmekti mesela, buzdolabı kolisinden uzay mekiği yapmaktı, akşamsefasımn tohumlarından, kozalaklardan, pisipisi otlarından tencere tencere yemek pişirip yalandan ziyafetler vermekti ev ahalisine. Bir dünya kurmak için bit kadar şeylerin yetebildiğine inanmaktı.

Birden heyecanlandım. Ne zamandır büyüyünce sihirbaz mı yoksa veteriner mi olmaya karar veremediğim için, üçüncü bir olasılığın ufukta görünmesi beni heveslendirmişti. Demek orman profesörüydü adam... Bu, veterinerlikten bile güzel geliyordu kulağa. Kendimi üzerimde beyaz önlüğümle ağaçların arasmda sincapların ateşini ölçerken, fillere aşı yaparken, karnı ağrıyan maymunlara o gün ne yediklerini sorarken hayal ettim. Yüreğim ağzımda televizyon ekranını dolduran tombik orman profesörüne dikkat kesildim. Hiç hayalimdeki gibi biri değildi, yine de diyeceklerini çok merak ediyordum. Adam mikrofona uzanıp anlatmaya başladı.

Yaygın adıyla gece kelebeği olarak bilinen bir tür şu anda şehrimizde yoğun olarak görülmekte. Ancak vatandaşlarımızın telaşlanmasına hiç gerek yok. Sadece birkaç günlük bir olay. Birkaç gün sonra bitecek. Bu türün erkekleri kahverengi. Etrafta rastladıklarımız da onlar. Sayılarının bu kadar fazla olmasının nedeni şu anda çiftleşme mevsiminde olmaları; uçarak dişi arıyorlar. Ekseriyetle beyaz olan dişiler ise uçmuyor, bekliyor. Tekrar belirtmek isterim, bu türün insanlara hiçbir zararı yok. Bilakis, herkese doğanın bu nadir gösterisinin tadını çıkarmasını tavsiye ederim.

O an koşup boynuna sarılmak istedim kırmızı yanaklı profesörün. Evet! Kesinlikle orman profesörü olacaktım! Kelebekleri inceleyecektim. Tavus kuşlarını. Uğur böceklerini. Kaplumbağaları. Ormandaki bütün hayvanların dertlerini dinleyecektim.

Bunu derhal anneanneme anlatmam gerekiyordu. Aşağıda ne konuşuyorlarsa artık umurumda değildi, bundan daha önemli ne olabilirdi ki. Hemen vermeliydim müjdeli haberi. Sabahı bekleyemezdim. Zaten sabahın geleceği falan da yoktu. Hem isterse birlikte çalışabilirdik anneannemle, evin işlerinden kalan zamanında bana yardım edebilirdi. Arka balkonda baktığım civcivler için bana en çok o yardım etmişti. Sokaktan toplayıp getirdiğim yavru kedilere süt de veriyordu, pirelerini bile ayıklıyordu. Pencerenin önüne kumrular için bulgur koyuyorduk birlikte her sabah. Kurban bayramında dedemin kestiği Karakız'dan yaptıkları etli pilavı yemeği reddettiğimde, beni aç bırakmamış, annemden gizli ekmeğe salça sürmüştü.

Bu işte anneannemle ortak olacaktık. Ondan daha iyi bir yardımcı bulamazdım.

Yorganın altından fırladım. Koridora çıktım, merdivenleri koşarak indim, tam son basamaktayım, misafir odasının kapısı açıldı. Donup kaldım.

Kapının açılmasıyla hole yoğun bir sigara dumanı doldu. İlk bakışta öfkeli bir kalabalığın çıktığını sandım odadan, öyle yoğundu duman. Açıldıkça anneannemin terliksiz ayaklarını gördüm önce, anneannem asla terliksiz dolaşmazdı, başımı kaldırdım, kızarmış gözlerini sonra. Bana bakmadan mutfağa yöneldi burnunu çekerek. Saatlerdir süren çocuklara kapalı toplantıdan dışarı çıkan ilk insandı. Hiç kendi gibi değildi ama. Beni fark ederdi kendi olsa, uyandın mı kuzum, derdi. Korkulu rüya mı gördün, derdi, gözlerimdeki pısmış yavru kediyi görse. Beni alır dizine oturturdu, pazen pijamamı koltuk altıma kadar çeker, üşütüp hasta olacaksın derdi, su verirdi. Yatağıma geri yatırırdı. Korkma geçecek, derdi. Üzerimi sıkı sıkı örtüp ışığı kapar, kapı-

yı aralık bırakıp koridorun ışığının odaya azıcık sızmasına izin verir, bu sayede yatağın altındaki canavarı etkisiz hale getirir, ben gözlerimi kapamazdan evvel onun kapının aralığındaki şefkatli, tombik siluetine bakar, koridorda gittikçe uzaklaşan terlik sesini duyarak kendimi güvende hissederdim. Kendi gibi değildi ama anneannem. Bunların hiçbirini yapmadı.

Elindeki boşları evyenin içine bıraktı. Ahşap merdivenin son basamağmda köşeye sinmiş nefes dahi almadan onu seyrederken ben, mutfak penceresini açtı, içeri rüzgar doldu, rüzgar perdeleri uçuşturdu, derin bir nefes aldı anneannem o zaman. Yüzünü gözünü silerek aynen önümden geçip misafir odasının kapısını açtı, bilmecelerle dolu sisin içinde kayboldu.

Karanlık holde tek başıma kalmıştım. Yukarı, yatağa dönsem, uyusam, sabahı beklesem. Hiç uykum yoktu ki. Heyecandan uyumam mümkün değildi. Bu işi bu gece halletmeliydim. Başka yolu yoktu.

Biraz bekleyip parmak ucunda odanın kapısına kadar yürüdüm, kulağımı ahşabına yasladım. Uğultunun içinden annemin sesini duydum.

"Boşanıyoruz. Konuşacak bir şey yok artık."

Aile meclisi ani bir kararla toplantıya çağırılmıştı o gece. İki insan arasındaki mesele, annemin bir başkasının göz göze gelmeye dahi çekindiği babasını bir sabah mutfakta yalnız yakalayıp "Baba ben boşanıyorum," demesiyle, yatağından taşan bir dere gibi, ailenin kadınlarının acı acı çaldırdığı telefonlar marifetiyle, bir gün içinde amcalara, dayılara, teyzelere kadar ulaşmıştı.

Boşanmanın kan koca arasındaki hastalığa bir tedavi şekli olarak asla önerilmediği, "allah korusun"larla haneden uzak tutulduğu yıllardı. Kocasıyla bin yıldır evli olmakla övünen, bir erkek tarafından sevilmemekten orta yaşı geçer geçmez kuruyup ihtiyarlayan kadınların "çocuğunuz var kızım" öğüdüyle her sürtüşmede ertelenen uzak bir ihtimaldi boşanmak. Kadın olmak sabretmek, sineye çekmekti. Kol kırılır yen içinde kalırdı.

Bu zamanda çoluk çocukla nereye gidilirdi. Dışarısı kurtlar sofrasıydı. Her gün gazetede neler okuyorduk. Başımızda illaki biri olsundu. Sırf bu yüzden bir kadının annesini değil babasını kenara çekip "ben boşanıyorum" demesi dönemin en mugayir tavrıydı.

Daha on altı yaşında, dedemin kıymetlisi, birtanecik sarı Ford'unu yürütüp gizli gizli araba kullanmayı öğrenmiş, dayılarımdan daha iyi araba kullanan "Şoför Nebahat" annem, bir devrimci olarak kayda geçecekti mutsuz kadınlardan mürekkep aile tarihimize. Kocalarına kızıp evin bütün perdelerini yıkayan kadınlardı annemin ataları. Kişisel zevkleri pazar parasından artırıp aldıkları bir kırmızı rujdan ibaretti. Ömürleri boyunca katılacakları bütün nişanlara, düğünlere, sünnetlere, kına gecelerine yetecekti o kırmızı ruj, nasıl bereketli bir rujsa artık, hiç bitmeyecek, zamanla bayatlasa da bıçakla sivriltilmekten kuş kadar kalmış siyah göz kalemiyle birlikte banyodaki aynalı dolabın çocukların erişemeyeceği rafına saklanacaktı kutsal bir emanet gibi.

Bilmedikleri konularda yorum yapmazdı bu kadınlar. Evde bir olay patlak verecek gibi olsa, kocaları öfkeden bıyıklarını kemirirken ve yine de ağızlarını açıp tek bir laf etmezken, o meşum sessizliğin bir fırtınanın habercisi olduğunu gayet iyi bilir, ben en iyisi çay demleyeyim deyip mutfağa koşarlardı. Üç patates, iki soğan, yüz gram az yağlı kıymayla bütün evi doyurabilirlerdi. Canı tatlı çekene gecenin körü de olsa hiç üşenmez, hemen un helvası kavururlardı. Bir tampon bölge olarak evin babasıyla diğer her şey arasında durur, en sert topları göğsünde yumuşatmasını iyi bilirlerdi. Çok kızdılar mı en fazla düğmesi kopuk gömlekle yollarlardı kocalarını o gün işe. Ya da pilavın azıcık dibini tutturur, evi saran cılız duman kırık kalplerinden gönderdikleri mesajlarla dolu olurdu. Bu onların naif öç alma biçimiydi.

Annemse sanki o kadınların eteklerinin altında büyümemiş de, turuncu bir 70 model Volkswagen karavanla dünyayı dolaşan hippilerin yanında yetişmişti. Beatles dinler, Oğuz Atay okur, yumurta bile kıramaz ama çok güzel resim çizerdi. Lise biter bit-

mez gizli gizli Akademi'nin yetenek sınavına girmiş, kazanmış ama manifaturacı dedemin "memlekette yeterince anarşist var" buyruğuyla İstanbul'a okumaya gönderilmemiş, madem ev sana dar geliyor deyip dükkanın başına konmuştu. Bundan üç ay sonra da tanıştığı ilk adamla evlenmişti annem.

Babamı nereden bulmuştu bilinmez ama bir sigorta şirketinin muhasebe işlerine bakan bu süveter giyip az konuşan saçsız tıfıl adam, annemin evden kaçmasının en telaşsız, en sakin yolu olmalıydı. Evlilik münasebetiyle şehir merkezinde bir apartman dairesi tutulmuş, mütevazı ama modaya uygun bir şekilde döşenmiş, ancak bu aşksız yuva pek de ömürlü olmamıştı.

Babam evliliklerinin ikinci ayında işten kovulunca, tazminat diye aldığı üç beş kuruşla birkaç ay idare etmişler. Ancak babam iş bulamayıp da evi döndüremez hale gelince, biçare tüm çeyiz aynen depoya konmuş, annem baba evine bu sefer süveter giyen, saçsız, yetmezmiş gibi işsiz bir kocayla geri dönmüştü. Neticede delikten geçemeyip bir de kıçına kabak bağlayan fare olmuştu annem. Babam dedemin dükkanında çalışmaya başlamış, annem bunca olmazlığın içinde her nasılsa bana hamile kalacak cesareti gösterebilmişti. Kaza kurşunu olduğuma emindim gerçi. İnsan talihsizlikleri gerektiğinde sineye çeken bir varlıktı. Annem de dayanabildiği yere kadar öyle yapmıştı.

Annemle babam aynı odada uyumalarının dışında, geceleri babamın yüklükten ebeveyn yatağının kenarına indirilen yün döşekte uyuduğunu bir tek ben bilirdim, pek baş başa kalmazlardı. Onları birbirlerine dokunurken hiç görmedim. Aslında babamı kimseye dokunurken görmemiştim. Bana da dokunmazdı. Hatta benimle pek konuşmazdı da. Sabah erken çıkar akşam geç gelir, yemekten hemen sonra odasına çekilirdi. Görünmez adamdı babam. Operadaki hayaletti. Hakkında pek konuşulmazdı da evde yokken. Bu sene çok nar verdi, geçen sene daha az vermişti falan derken, bahçedeki nar ağacı hakkında bile daha çok konuşulurdu. Ev ahalisi onu kendi haline bırakmıştı. Çamaşırları yı-

kanır, ütülenir, yemeği önüne konur, başkaca da bir alaka kuran olmazdı. Dış kapının mandalıydı. Öyle derdi dedem. İlk günden beri el oğluydu. Ama arada ben vardım, kimse tadımızı kaçıracak bir şey demezdi, babamın bu evdeki varlığının teminatıydım.

Bu düzeni biraz da kendisi yaratmıştı gerçi babam. Halinden memnun muydu bilmiyorum ama o sessizliğin, sakinliğin arkasında hırçın, kavgacı, isyankar birinin saklandığını düşünürdüm hep. Sanki içinden masaları sandalyeleri devirirdi, "Yetti ulan artık!" diye bağırırdı da, dışından "Elinize sağlık," deyip kalkardı sofralardan. Uykusunda dişlerini gıcırdatan bu adamı belli ki kimse aramayacaktı yokluğunda. Gidişi evde bir noksanlık yaratmayacaktı.

En çok benim halime üzüleceklerdi. Babam evden gittikten çok sonra bile, anneannem önderliğinde bahçedeki kameriyede tabak tabak pişi ve demlik demlik çay eşliğinde sık sık toplanan mahalleli kadınlar uzaktan beni seyredip vahvahlanacaklar, birbirlerine dirsek atıp beni işaret ederek dudaklarını ısıracaklardı. Oysa onların nazarında taş üstünde taş bırakmayacak bir felaket olan bu boşanma neticesinde, pişiyi fazla kaçırınca tansiyonu fırlayıveren pamuk kalpli komşu teyzelerin sandığı gibi dünya başıma yıkılmayacaktı benim. Hiç giymediği bir eldivenin tekini kaybettiğine üzülmezdi insan.

Bu boşanma hadisesiyle alakalı olarak elbette bazı duygular peyda olmuştu içimde. Büsbütün duygusuz da değildim. Düşündükçe benim de kalbimi sıkıştıran bir şey vardı. Ben, nasıl desem, gazeteye çıkmaktan çok korkuyordum. Mahkemelik olan herkesin, ki anladığım kadarıyla boşanma dedikleri şey mahkeme salonunda hakim karşısında falan yapılan bir şeydi, gözünde siyah bantlarla gazete sayfalarına boy boy fotoğraflarının basıldığını sanıyordum. Kendimi ve annemi öyle hayal edemiyordum. Okuldakilere bunu nasıl anlatacaktım, hiç kestiremiyordum. Allahtan anneannem üzerine boca ettiğim sorularımı tek tek cevaplayıp, merakımı gideren açıklamalarıyla

yüreğime su serpecekti. Birinin canını yakmadığınız sürece gazetelerin sizinle pek ilgilenmeyeceğini sonunda kavrayacaktım da geceler sonra ilk kez rahat bir uyku uyuyacaktım.

Sınıfta annesi babası boşanmış "o çocuk" olmaksa işin başka bir tarafıydı. Başta garip gelecekti bu yafta ama sonraları beni okulda bir cazibe merkezi haline getirecekti kaderin talihsiz oyunu. Önceden bana tedirgin gözlerle belli bir mesafeyi koruyarak bakan sınıf arkadaşlarım, zamanla yanıma gelip sorular sormaya cesaret edecek, beni egzotik bir meyve gibi incelemeye başlayacaklardı. Öğretmenim bana nadide bir çiçekmişim gibi müsamaha gösterecek, bu ilgi hoşuma gidecekti.

Beni babamdan uzakta büyütme kararı alan anneme, bu işe yerli yersiz burnunu sokan herkesin aksine hiç kızmadım. Kızamazdım da zaten. Benim annem değişik biriydi. Değişik olmak, diğer insanlardan değişik şeyler yapmayı gerektirirdi. Kimsenin anlamadığı şey buydu. Onu mahalledeki diğer annelerden ayıran şeyler vardı. Sayamazdım ne olduklarını ama sokakta yürürken bile yaydığı hava başkaydı. Mesela, okulda bale sınıfı açıldığında bütün kızlar sevinçten çılgına dönerken, daha ilk derste beyaz mus çorabın içinde isilik dökmüş, kaşıntıdan perişan olmuş, sıkıntıdan fenalıklar geçirip "Anne, ben bale yapmak istemiyorum," diye ağlayarak eve döndüğümde, "Tamam," demişti. Öğretmenimle konuşmuş, beni oğlanlar için açılan karate kursuna bizzat gidip kendi yazdırmıştı. Karateyi çok sevmiştim. Naylon çoraplardansa hep nefret ettim.

* * *

Kulağım kapıda içeriyi dinlerken, birinin yaklaşan adımlarını duyduğum an kaçıp holdeki dikiş masasımn altına saklandım. Dedem kapıyı hınçla açıp bağıra çağıra hole çıktı. Ne dediği anlaşılmıyordu ama bir şeylere çok kızdığı belliydi. Açık bıraktığı kapıdan içeri baktım. Babam köşede oturmuş çıt çıkarmadan

yere bakıyor, beyaz çoraplı ayaklarıyla halının püskülüyle oynuyordu. Annem onun karşısındaki koltukta geri yaslanıp kollarını göğsünde kavuşturmuş, yorgun ama kararlı görünüyordu. Anneannem ve kırmızı gözleri pencerenin önünde ayakta duruyordu. Amcam, dayılarım, halam ve teyzem de içerideydi. Hepsini böyle birlikte en son geçen bayram görmüştüm o. Ama bu gece bayramdan eser yoktu.

Sigara dumanı her yanı ele geçirmiş, dedem, benim asla sigara içmeyen, içenin de burnundan getiren dedem, elinde sigarayla holde öfkeyle turluyor, salona girip çıkıyor, arada bir şeyler mırıldanıyordu. Anneannem ağlamaya başladı. Dedem dönüp ona susmasını söyledi. Bir de onunla uğraşamazdı.

Bir anda aklım başıma geldi. Ben orman profesörü olacaktım! Burada olma sebebim buydu. Asıl ben sizinle uğraşamazdım. Dikiş makinesinin altında pısıp kaldığıma bakmayın, gösterecektim hepinize gününüzü.

Sonra bir cesaret geldi, dikiş makinesinin altından çıktım, çıkmadım da anka kuşu gibi küllerimden doğdum sanki. Salonun kapısına doğru yürüdüm. İçeri girdim. Hepsi sırayla başını bana çevirdi. Annem bir şey diyecek oldu, anneannem telaşla bana doğru koştu, iki bacağının arasından sıvışıp yemek masasının üstüne çıktım, pijamamın tek paçası dizime tırmanmıştı.

"Ben..." dedim, hafifçe titreyen bir sesle, devam edecektim tam, anneannem "Çocuk dumanda kaldı," deyip salonun penceresini açmaya yöneldi.

Boğazımı temizledim, sırtımı dikleştirdim, kitaplardaki çocuk kahramanlar hep böyle yapıyordu, kollarımı havaya kaldırdım, herkes pür dikkat beni seyrediyordu, babam nicedir saklandığı kovuktan çıkıp bana gülümsedi, annem her nasılsa kızmamış, merakla bu sefer neyi göze alacağımı bekliyordu, cesur bir çocuktum, bunu iyi biliyordu. Masanın üzerinde önce bir *yoko geri kekomi* hareketi yaptım, karate kursunda böyle yararlı şeyler öğretiyorlardı işte, peşine bağırdım.

"Ben orman profesörü olacağım!"

O sırada anneannem odayı havalandırmak için arkamdaki pencereyi açtı. Açmasıyla kapağı aralanmış bir kutudan kurtulur gibi, salona bir anda yüzlerce kelebek doluştu.

Herkes şaşkınlıkla bir bana bir etrafımda uçuşan kelebeklere bakıyor, kızsa mı, gülse mi, ağlasa mı bilemiyordu. Salonun her yerinde kelebekler uçuşuyor, avizeye, duvarlara, dedemin radyosuna çarpıyor, annemin saçlarına konuyor, anneannemin etrafında turlar atıyordu.

Babam koltukta donakalmıştı. Dedem, artık öfkesinden eser yok, şaşkınlıkla beni ve kelebekleri seyrediyordu. Ben ellerim hâlâ havada, tek paçası yukarı tırmanmış pembe pijamamla sekiz kişilik yemek masasının üzerinde ayaktaydım. Büyük ihtimalle şoka girmiştim de ondan kıpırdayamıyordum. Yine de Nemeçek görse kesin benimle gurur duyardı.

Kelebekler etrafımda dönüp dururken, bir *yoko geri kekomi* hareketi daha yapıp, tekrar bağırdım.

"Duydunuz mu! Ben orman profesörü olacağım!"

Kahverenginin farklı tonlarındaki süveterlerini saymazsak fena adam değildi babam. Ama ben annemin kızıydım. Beyaz bir kelebek değildik biz. Hatta bence kelebek bile değildik. Belki bir peygamber böceği. Ya da bir karınca. Oturup bekleyecek halimiz yoktu.

Anladık ki babamın da aradığı kelebek annem değilmiş zaten. Boşandıktan altı ay sonra yeniden evlendi. Yirmilerinin ortasında dünya güzeli bir komşu kızıyla. Öyle anlı şanlı bir düğün yaptılar ki, mahallede bir hafta konuşuldu. Düğünden sonra süveterler yok oldu, yerlerini jilet gibi ütülenmiş beyaz gömlekler aldı. Babam bir süre sonra kendi işini kurdu. Kilo aldı. Yüzüne gözüne renk geldi. Saç ektirdi. Nasıl bilmiyorum ama boyu bile uzadı.

Yarım kalan

Lacivert yorganın altındaydınız. Ağır anneanne yorganı. Sabaha birkaç saat vardı. Bütün gece avlanmış bir hayvan gibi karşılıyordunuz yeni günü. Güneş dağların arkasından yükselirken, kalpleriniz teneffüs zilini duyar duymaz bahçeye fırlayan ilkokul öğrencileri. UFO'nun turuncu ışığında aydınlanan yüzüne baktın. Sırtüstü uzanmıştı. Elini göğsüne koydun. Ellerinin ne işe yaradığım ilk kez öğreniyordun sanki. Nefes alıp tuttu bir süre, sonra sakince verdi. Göğsü şişti, avcunun içini doldurdu önce, sonra söndü. Ayağa fırladı birden. Odanın karanlık köşesinden tıkırtılarını duydun, sırt çantasında bir şeyler arıyordu. Doğrulup, sırtını serin pürtüklü duvara yaslayıp komodinin üzerindeki sigara paketine ve kibrite uzandın. Gün ışığı perdenin aralığından içeri sızıyordu ağır ağır, eşyanın kenarını çiziyordu. UFO'nun erişemediği köşeleri aydınlanıyordu odanın sakince, enkaz görünür oluyordu. Sabahın acelesi yoktu hiç. "Hah, buldum!" dedi sonra. Ne bulduğunu merak etmedin. Nesneler dünyasıyla işin yoktu o an. Dünyada değildin. Altındaki yatağı çekseler düşmeyeceğin kesindi. Belki süzülürdün. Dalından sessizce kırılıp kendini aşağı bırakan bir sonbahar yaprağı kadar hafiftin. Ne olacaksa olsundu.

"Yanıma gel."

Bir siluet yatağa doğru yaklaşıp yorganın ayak ucundan iki kişilik mağaranıza daldı, yukarı tırmanıp seni buldu. Elindekini gösterdi, "Sana getirdim." Avuç içi kadar bir Poseidon heykeli. Koskoca tanrıyı avcunun içinde tutmak garipti. Öptün, önce Poseidon'u.

"Kalacak mısın?" dedin. Cevap vermedi.

Sabah gözünü açtığında yanında yoktu. Çarşafın üzerindeki izlere baktın. Gecenin kumdaki ayak izleri. Gün doğana dek yanıp durmuş bir savaş gemisinin, sabahın ilk ışıklarını karşılayan kapkara gövdesi gibi, hâlâ tütüyordu yatak. Sen, kıyıda yan yatmış bir yelkenli, beyaz, her şeyi uzaktan seyrediyordun. Batacak mısın, kestiremiyordun. Ona kalbini kırması için gereken tüm izinleri verdiğini düşündün. O şahaneliğe çamurlu ayaklarıyla girip ortalığı savaş alanına çevirmesine. Atını bağladığın tüm ağaçları kökünden sökmesine. Ama bunu sadece onun elinden kedere bile razı olduğun için yapıyordun. Çünkü insanın bazen narin boynunu uzatıp birinin keskin kılıcının önüne, ölüme bile karşı gelemediğini iyi biliyordun.

Parmağının ucuyla çarşaftaki izleri takip ettin. Çizgilerin çizildiği anları bulmaya çalıştın kumaşın üzerinde. "Bak, tam şurada sarılmışız." "Tam şurada öpmüş beni." "Şurada düğmelerini bulmuş elbisemin." Yastıkta bıraktığı çukuru kokladın. Bir kitabın arasına kurumaya bırakılmış bir çiçek. Unutmabeni çiçeği. Hiç görmedin, hiç koklamadın, nasıl bir çiçek bilmiyordun. Ama adını seviyordun.

İçeriden bir tıkırtı duydun sonra. Kedi? Mutfaktan geliyordu. Taşın üzerinde çıplak ayak sesleri. Tatlı bir Yunanca. Sesi güzel değildi ama bazı şarkıları kendine yakıştırmayı iyi biliyordu. Ege'de arabayla dağlarda dolanırken radyonun yakaladığı Yunanca ezgiler geldi aklına. Ülke sınırlarının nerede başlayıp nerede bittiğine kulak asmayan şarkılar. Üniformanın dur diyemediği buzuki. Elinde iki fincan, odanın kapısında belirdi.

Çıplaktı. Saçları ıslak. Az önce denizden çıkıp gelmiş bir balık. Onu denize geri mi atmalıydın?

Fincanları komodinin üzerine bıraktı. Yanına uzandı. Uykulu bir nefesti şimdi kulağında. Heykeli dikilmeli bu kokunun dedin içinden. Michelangelo'nun David'i. Mermer bloğun içinde saklı kusursuzluğu bulup çıkarmalı. Resmi yapılmalı ya da. Van Gogh'un Yıldızlı Gece'si. Gözlerini kapatıp sadece hayal ederek çizilmeli. Uğruna bir tapınak inşa etmeli asıl. Gaudi'nin Sagrada Familia'sı. Tamamlanmayan şeyleri seviyordun.

"Gidecek" diye düşündün, adın gibi emindin buna. Kalmak için gelmemişti. Kalmak için yaratılmamıştı. Bazı insanlara "kal" demekle "öl" demek aynı şeydi sanki. Sadece o geceyi hiç unutmasın istedin.

Bir yeşil, bir beyaz

Kaldırım taşı üzerinde yürümekten yer yer çökmüş, oluşmuş çukurlara yağmur suyu dolmuştu. Küçük kuş havuzları. Gece yağmıştı demek. Suların içinde yıkanan güvercinlere bakıp, "Doğa boşlukları dolduruyor," dedi Sinan.

Saatlerdir ağzından çıkan ilk cümle. Hah, dedim, birazcık olsun kendine geliyor. Yüzüne baktım, eylül güneşi arkasmda kalmıştı, ağlıyor muydu, seçebilmek için gözlerimi kıstım. Anlayamadım.

Hastanenin bahçesi sanki buraya yürüyüşe ya da bir banka oturup kitap okumaya gelmişiz gibi, fazla sakin, fazla sükûnlu göründü gözüme. Sanki içeride birtakım cihazlara bağlanmış üç aya yakındır yatan, bizimle tek iletişimi o cihazların üzerinde yanıp sönen ışıklar olan kadın, onun on altı yıllık sevgilisi, benim çocukluk arkadaşım değilmiş. Birazdan çantamızdan termosumuzu, peynirli sandviçlerimizi falan çıkarıp şuracıkta piknik yapacakmışız, İrem üzerinde ona o çok yakışan kırmızı puantiyeli elbisesi, bir Audrey Hepburn, etekleri uçuşa uçuşa sekerek yanımıza gelecek, "Yine geç kaldım," deyiverecek... Bunu öyle tatlı diyecek ki biz ona yine kızamayacağız.

Elimi dizine koydum Sinan'ın. "Kalk," dedim, "Biraz yürüyelim sahilde, bir şeyler atıştırırız hem. İkimize de hava değişikliği olur, iyi gelir."

Bir saniye ayrılsa oradan, o hastane binasmdan, o bahçeden, o banktan sanki hayat son bulacakmış gibi baktı yüzüme. Ağzını açtı, tam bir şey diyecek, aldığı nefesi verip sustu. Sarıldım. Karşılık vermeye çalıştı, ama yok, yapamadı. Kolları pelte, sırtımdan kayıp iki yana düştü.

O vakit kavak ağaçlarını gördüm omzunun üzerinden. Haftalardır gelip gidiyorum hastaneye. Nasıl olmuşsa ıskalamışım. Sırtımı dönmüşüm sanki yaşayan her şeye.

İrem'le daha şu kadarız, kaç yaşmdayız aklımda değil şimdi, koşturup duruyoruz onlarla bizim evin arasındaki boş arsada. Dünyamız orası, şehrin henüz yutmadığı bir çocukluk ülkesi. Ülkenin bir ucunda bir istinat duvarı, önünde kavaklar dizili, çocukluğumuzun bittiği yer tam orası. Arkası bilinmez, tekinsiz. Annem tembih ediyor habire, "Geçmeyin duvarın öte yanına, gözümün önünde olun!" Geçmiyoruz, söz dinliyoruz, çocuk kalıyoruz.

Mahalledeki diğer çocukların nedense pek yüz vermediği, sadece İrem'le bana ait o arsada geçen yazlar, aklımın içinde dolanıp duruyor hâlâ. Onun kıkır kıkır gülüşü kulaklarımdan hiç gitmiyor. Yüzümüzü yukarı çeviriyoruz tam ağaçların altında. Bir tarafı yeşil, bir tarafı beyaz yaprakların. Rüzgarlıysa hava, yapraklar dönüp duruyor, bir yeşil bir beyaz oluyor ağaç, nasıl seviniyoruz o küçük oyununa doğanın. Çocuk kalplerimiz ağzımızda heyecandan. Kulağımızda hışır hışır yapraklar, çimenler ilkyaz yağmurlarıyla aniden uzamışlar, çırpı bacaklarımızı gıdıklıyor. İrem gözünü ağaçtan indirip bana bakıyor, gülümsüyor. Gülünce yanağında minicik bir kuş havuzu beliriyor. Gümüş pırpır ağaçları diyor kavaklara. Babaannesinden öğrenmiş öyle demeyi.

Ela gözlerinde bir orman var İrem'in. Yaş aldıkça derinleşen bir orman. Sarılar, yeşiller, griler, kahverengiler. Perçemleri koşup terlemekten alnına yapışmış. Sağ kaşının hemen üstündeki suçiçeği iziyle hiç büyümüyor çocuk alnı İrem'in. Kırkından sonra hızla beyazlayan ve "bana yakışıyor" diyerek boyamayı reddettiği saçlarının altında bile hâlâ direniyor. Çocukluğun nişanı suçiçeği izi, hayata ve ölüme nanik yapıyor. Sanki o iz orada olduğu sürece ölüm ona yaklaşamazmış gibi geliyor. Üç aylık uykusundan birazdan uyanıverecekmiş gibi yatıyor o bembeyaz odada. Arada gülümsediğini sanıyorum bize. Uykusunda gittiği yerde kimbilir ne güzel bahçeler, arsalar, ağaçlar var... Yanağındaki minik kuş havuzu sanki belirip belirip kayboluyor. Bir çocuk nasıl uyanmaz ki uykusundan, anlayamıyorum.

Koluna bir uçuçböceği konuyor sonra İrem'in. Onu gösteriyor bana. Dünyanın en önemli meselesi gibi, evrenin kalbi o an, o uçuçböceğinde atıyor. Çok yavaş hareket ediyor, fısıldıyor konuşurken. Ürkütüp kaçırsa, elimizden yitip gidecek olan benekli bir böcekten fazlası belli ki. Sonra dilek dileyip birlikte üflüyoruz arkasından, uçsun diye. Şefkatli bir anne nefesi. "Haydi bakalım, uç şimdi." Uçuçböceği usulca havalanıyor. Kaçmıyor da, bir gün geri gelecekmiş gibi gidiyor.

Karlar yağdırıyor tepemize kavaklar. Rüzgar kedi kuyrukları takmış, bacaklarımızın arasında dolanıyor. Acıkıyoruz sonra. O zaman helva ekmek yapıyor annem bize. İrem'in annesi de bozuk para veriyor, Elvan gazozu alıyoruz bakkaldan. Küçük bir kilimin üzerine yayılıp piknik yapıyoruz. Yan yana ağaçlara, böceklere, bulutlara bakıyoruz. Dünya küçülüp küçülüp sonunda sadece ikimizin oluyor.

Başka bir mühim durağında hayatın, yıllar sonra bir gün, kolumu tutuyor sımsıkı İrem, "Ben aşık oldum!" diyor. Gözlerinin içindeki ormana sarı ışık huzmeleri indirmiş o gün güneş. İki ağacın arasından bir geyik hatta, sanki uzatıp başını,

ürkek, geri kaçıveriyor. Boğaz'da her fırsatta soluğu aldığımız, birkaç kavağın gölgesinde uyuklayan çay bahçesindeyiz. Nasıl güzel o gün İrem. Narçiçeği bir gömlek giymiş. Arkasındaki mavi deniz ve beyaz bulutlarla dünya üzerinde olması gereken tek yerdeymiş gibi, kusursuz bir manzaranın içinde kıkırdayıp duruyor. Bir Monet resminin içine sızmışız sanki. Karşıdan bir vapur geçiyor. Özledikleri güneşe yüzünü vermiş neşeli insanlar oturuyor yan tarafında vapurun. İstanbul'a bir vapurdan bakıp da, ona bir kez daha aşık olan, onu terk etmekten bir kez daha vazgeçen insanlar. Hayat dursa öyle, oracıkta, itiraz etmem. Önümüzde iki az şekerli kahve, İrem'in ışıklı gülüşü, yanaklarında kırmızı kırmızı parlayan aşk ve ilk yaz. Tepemizde kavaklar sallanıyor yine. Tek bir eksik yok resimde. Her şey olması gerektiği gibi.

İrem eve girmiş ve yere yığılıvermiş holde. Yıllar sonra başka bir yaz akşamı. Bir haziran gününden hiç böyle bir hainlik beklemiyor insan. Sinan bulmuş onu. Zili çalıp çalıp sonunda anahtarla açtığında kapıyı, yerde yatıyormuş yüz üstü.

Evde taze fasulye ayıklıyordum beni aradığında. Konuşamadı telefonda. "İrem," dedi. "Koş," dedi. O kadarını becerebildi. Nefes alamıyordu. Anladım. Bir şey demese de anladım bir şeylerin ters gittiğini. Koştum.

O akşam bana geleceklerdi. Zeytinyağlı taze fasulyeme bayılırdı İrem. "Aynı anneminki gibi yapıyorsun," derdi. Pazara çıkıp almıştım onun için. Özene bezene tek tek seçmiştim ufaklarından. İrem öylesini severdi. En son o öğleden sonra konuşmuştuk. "Taze fasulye yapıyorum akşama," deyince çocuk gibi sevinmişti. "Ben de gelirken Nazar'dan profiterol getiriyorum o vakit, bu cömertliğinin altında kalamam," deyip gülmüştü. Çok severdim profiterolü. Bilirdi. Elinde Nazar profiterol poşetiyle yüzüstü yatıyormuş yerde. Balkonu yıkamıştım gündüzden. Bütün kışı masanın üzerinde tepe taklak geçiren sandalyeleri ters çevirmiştim. Örümcek ağlarını temizlemiştim. Masayı

ortaya çekmiştim. Papatyalar almıştım pazar dönüşü köşedeki çiçekçiden. Masanın ortasında yeni gelin gibi süzüm süzüm süzülüyor, misafirlerine hoşgeldin demeyi bekliyorlardı.

Yaz mevsimini resmi olarak başlatacaktık o akşam. Yazın ilk balkon buluşması olacaktı. Yıllardır aksatmazdık, illaki kutlardık yazın gelişini. Haziran kapıyı çalar çalmaz, akşamları sırtında ince bir hırkayla olsun balkona çıkma zamanı geldi mi, hemen tertip ederdik o mühim günü. Yaz kutlanmalı derdik.

Üzerinde ona o çok yakışan puantiyeli elbisesi varmış, bir Audrey Hepburn, çocuk alnı yerde, elinde Nazar profiterol poşeti, yüzüstü yatıyormuş İrem. Sinan bulmuş onu.

Bir haftayı hastanede geçirip en sonunda annemin ricasıyla üstümü başımı değiştirmeye ilk kez eve geldiğimde, yarısı ayıklanmış taze fasulyeler balkondaki masanın üzerinde öylece bıraktığım gibi duruyordu. Vazonun içindeki papatyaların neşesi çoktan sönmüş, çiçekleri solmuş, sapları suyun içinde çürümüş, bekledikleri misafir gelmemiş, başlarını önlerine eğmişlerdi niye gelemediğini bilirlermiş gibi. Balkon toz içindeydi. Örümcekler geçen zamanda boş durmamış, insansızlığı fırsat bilip dünyalarını geri inşa etmişlerdi masanın, sandalyelerin arasına.

İki ay kadar kaldılar öyle. Papatyalar da taze fasulyeler de. İkisine de süremedim elimi. Sanki kaldırıp atarsam umudumu yitirdiğimi duyuracaktım evrene. Pes etmiş olacaktım. "Tamam, kabul ediyorum, İrem gidiyor artık," demiş sayılacaktım. Onun aramıza geri döneceği ihtimaliyle aramdaki tek bağ o çürümüş papatyalardı. O bağı kesip atmam mümkün olmamıştı.

Geçenlerde, yine hastanede kaldığım gecelerden birinin sabahında gelip de Nazife Hanım'm önceki gün annemin talimatıyla pırıl pırıl yaptığı evi görünce, ilk balkona koştum. Yeni yıkanmış balkonun taşları, insansız geçirdikleri koca bir yazın ardından eylül güneşinde ışıl ışıl parlarken, masanın üzerinde nereden geldiğini bilmediğim kırmızı bir örtüden başka bir şey yoktu. Papatyaların vazosu yıkanmış, suyu süzülsün diye mutfaktaki

evyeye ters çevrilmiş, suyu çoktan süzülmüştü. Çöpün kapağını kaldırdım bir umutla, içi boştu.

Ah, İrem, dedim içimden kavaklara bakarken hastanenin bahçesinde... Bunca erken veda etmen... O gümüş pırpır ağaçlarına, o ilkyaz günlerine, bana gözlerinde ışıklarla anlattığın bu adama, beyaz saçlarının gölge düşüremediği o çocuk alnına... çok ayıp oluyor.

Bankta öylece yan yana otururken elini kolumun üzerine koydu Sinan, iyi geldi dünyaya ait, gerçek bir ağırlık, yaşayan bir dokunuş hissetmek bedenimde, beni yukarı çekip daldığım derinlerden, hastanenin bahçesindeki banka geri getirdi.

"Madem öyle," dedi, durdu, bir yaşam belirtisiydi bu, "şu, İrem'in çok sevdiği lokantaya gidelim mi? Kuzguncuk'ta hani. Seninki kadar olmasa da zeytinyağlı ayşekadını çok güzel yapıyorlar orada. Önümüz kış, birkaç haftaya bulamayız böyle güzel havaları da, taze fasulyeyi de."

Paramparçaydı ama kabullenmişti. O an hissettim bunu. Umudunu yitirmemişti ama kabullenmişti işte.

Ayaklandık. Bahçe duvarı boyunca sıralanmış kavakların altından geçerken kafamı kaldırdım, rüzgar kibarca sallıyordu ince dalları, ağaçlar bir yeşil bir beyaza dönüyordu. "Bak İrem," dedim fısıltıyla, "aç gözlerini de bak. Kış gelmeden, son bir kez bak."

Göz göze geldik. Ağlıyordu. Kollarını hafifçe kaldırarak bana doğru açtı. Yanaştım. Yüzümü gömleğine gömdüm. Sarıldı. Bu sefer sımsıkı. Haftalardır içimde zor zaptettiğim yaralı aslanı dışarı saldım.

"Dönerken papatya da alalım mı İrem'e?" dedi boğuk sesiyle.

Evet, diyecektim, sesim çıkmadı, tamam anlamında başımı salladım.

Kurtarma gemisi

"Bazen hayatta hiç beklemediğin bir anda karşına bir şey çıkar ve parmağını uzatıp bir şey gösterir sana."

"Neymiş o şey?"

"Bir roman kahramanı mesela. Kitapta bir laf eder. Altı çizilecek cilalı cümlelerden değil ama, kendi halinde bir cümle. Bir tek sen cımbızlarsın onu kitabın kalabalığından. Sırf sana bir şey anlatır o cümle. Başka herkese susar."

Dediklerinden hiçbir şey anlamıyordum. Yorgunum, biraz aklımı toparlamam lazım, deyip ortadan kaybolmuş, neredeyse iki haftadır aramamıştı. Konuyu nereye getirecek merak ediyordum. Araya girecek oldum, hiç oralı olmadı. Fiyakalı antresi henüz sona ermemişti. Söyleyecekleri benimkilerden önemliydi. Asla ve kat'a bekleyemezdi.

"Ya da iş çıkışı canından bezgin bindiğin taksi, trafiği bahane eder ve seni şehrin evvelden hiç geçmediğin sokaklarında dolandırırken, yol uzar da uzar, tam çileden çıkmak üzeresin, radyoda eski, tanıdık bir şarkı çalıverir, tatlı bir hatırayı peşi sıra sürükler, eve gitmekten vazgeçer, taksiden inip evvelden hiç geçmediğin o sokaklarda kaybolmak istersin. Bir şey yapmıştır sana o şarkı. Bir şeyin yerini değiştirmiştir içinde."

Cümlesini noktalar noktalamaz adeta provası yapılmış bir mizansenle geriye yaslandı, kollarını önünde kavuşturdu. Anlatacakları bitmemişti ama sözlerinin üzerimdeki etkisini görmek istiyordu. Ara alkışın tadını çıkarmak için oyuna birkaç saniye mola veren bir oyuncu gibiydi.

Gözlerini benden ayırmadan kahvesinden bir yudum aldı sonra. Sözü bu kadar uzattığına göre sakındığı, etrafından dolaşmayı yeğlediği bir fenalık vardı. Köpürtmeyi severdi ya lafı, bir türlü sadede gelemiyordu. Lafını bitirmesini beklemekten başka çarem yoktu.

Günlerdir bu ânı bekliyordum. İki hafta süren sessizlikten sonra nihayet telefonumu açmış, ben "Konuşmamız lazım artık," deyince, allah razı olsun, "Tamam," demişti. Başta kendi haline bırakmanın iyi olacağını düşünmüştüm. Üstüne gitmemek işe yarayan bir yöntemdi. Ama ara açıldıkça serinkanlı bir yöntemle terkedildiğime kanaat getirmiştim. Şimdi de karşımda bir anfi dolusu insana konuşur gibi konuşarak, yediği naneyi meşru hale getirmeye çalışıyordu besbelli. Canım sıkıldı. Bir şey diyecek oldum. Vazgeçtim.

Kayda değer bir şey söyleyecekmiş gibi öne doğru eğildi. Yüzünü yüzüme yaklaştırdı. Günler sonra onunla bu kadar yakın durmak aklımı karıştırdı. Hem bildiğim hem de çok yeni bir his dolandı içimde. Ona kızmaya, canına okumaya çıkmıştım bugün evden, buraya gelesiye doldurup durmuştum kendimi yolda. Ama bu kadar yakından bakınca yüzüme... Eğilip öpüversem... Bu pimini çekmek olurdu elimdeki bombamn.

Silkinip toparlandım. Ne kadar yaklaşırsa yaklaşsın asla sıfırlanmayacaktı yüzlerimizin arasındaki mesafe. Artık sıfırlanmayacaktı. Aptal değildim ya. O günler geride kalmıştı. İçimde biriktirdiğim öfkeyi ikinci plana düşüren, vahşi bir özlem duygusu karnımı burdu.

Çekseydim ya pimi. Belki bir mucize olurdu.

Öylesi cüretkar bir çıkışa gerek yoktu aslında. Bir izin verseydi konuşmama, bir anlatabilseydim içimdekileri ona, belki o zaman... Tarihin akışını bir anda değiştiren olaylar hep olmuştu ya geçmişte. Beklentileri haksız çıkaran, şaşırtan, istatistikleri yalanlayan, bir anda rüzgarı tersine çeviren olaylarla doluydu insanlık tarihi. Bakarsın ne idüğü belirsiz tiradı hiç ummadığım bir yerde son bulurdu. Allahtan ümit kesilmezdi.

Ensemdeki tüyleri havaya diken nefesini yüzüme çarparak, iştahla anlatmayı sürdürdü.

"Bazen de, bir masadan kalkıp kapının önünde sigara içmeye çıktığında, mesela tam iki dudağının arasına koyduğunda sigarayı, istemeden gözün takılır birine. 'Ateşiniz var mı?' diye soruverirsin hiç düşünmeden. Halbuki çakmağın vardır cebinde. Ama kadında da bir şey vardır seni çağıran."

İçimden yukarı doğru köpürerek bir volkan yükseldi, yuttum. Ateşi olan kadın bendim. O gece. Birtat'ın kapısında. O, cebinde çakmağı olan ama bunu saklayan adamdı.

Pürdikkat dinlemeye devam ettim. Ta nerelerden dolaştırdığı lafı en sonunda ikimize nasıl getirecekti merak ediyordum.

"Kadın, çakmağını uzatıp sigaranı yakarken ne zamandır aradığın çıkış kapısını bulursun karşında. Aniden. Kadının bundan haberi yoktur. Sadece sahneye girer, bakman lazım gelen şeyi gösterir ve sahneden iner. Rolü bu kadardır. Sen onun parmağını uzattığı yere bakarsın ve gördüğün şey ne zamandır karşısında ter döktüğün sorunun cevabıdır. Seninle karşılaşmamız böyle bir şeydi benim için."

Durup gözlerimin içine baktı, doğru anı bekledi ve "Üzgünüm," dedi.

Dan! Dan! Dan!

Üç el ateş etmiş, sonra da silahının namlusundan yükselen dumanı hafifçe üfleyip kılıfına geri koymuştu sanki. Gözlüğünün camlarını gömleğinin ucuyla silerken sakince civardaki masalara göz attı. Kahvesinden bir yudum aldı. Geriye yaslandı.

Kelebek gibi uçmuş arı gibi sokmuştu. Minderdeydim. Hakem mağlubiyetimi duyurmak üzere geri sayıyordu.

Söylediklerinin haber değeri yoktu elbet. Ne gülünç ki beni terk etmesi için iki hafta boyunca aramasını beklemiş, son birkaç günde onu defalarca aramış, cevap alamamıştım. Terk edilmek konusundaki ısrarım göz dolduruyordu.

Şimdi konuşma sırası bendeydi ama o an ağzımı açmak bir barajın kapaklarını açmakla aynı şeydi.

Şakaklarımı zonklatırcasına sıktığım dişlerimin üzerine itinayla örttüğüm çizgi gülümsememle, karşısında gözlerim dolmasın diye taklalar atarken, aklıma çok önemli bir şey gelmiş gibi masadaki sigara paketiyle oynamaya başladım. Sanki o sırada üzerinde hemfikir olmaya çalıştığımız mevzu, sigara paketinden başkası değildi, öyle bir özenle evirip çeviriyordum elimde. O da aynı özenle beni seyrediyordu. En nihayetinde paketin naylonunu çıkardım, geri takmaya uğraştım, takamadım, buruşturup kül tablasına attım. Buruşmayı reddeden naylon, çiçek gibi açılıp küllüğü kapladı, onun yanmakta olan sigarasıyla tutuştu, son sürat eriyerek fena bir koku çıkardı. Sigarasını poşetin ağdalı cehenneminden kurtarmaya çalışırken, özür mahiyetinde bir şeyler mırıldandım. O sırada telefonuna gelen bir mesaja gülümsüyordu, duymadı. Masada bir "özür" telaffuz edilmişti. Allah kahretsin ki bana aitti.

Her detayıyla aklıma nakşolmuş o geceki karşılaşmadan aylar sonra şu sefil kafede oturmuş, onun böğrümde tepişen sözlerine bir karşılık veremezken, olayları bugünkü vaziyetine getiren şeyi, tanıştığımız gece gözden kaçırıp kaçırmadığımı merak ediyordum. Elinde yakılmayı bekleyen sigarasıyla onu meyhanenin kapısında gördüğüm an, bana göz kırpan bir arızası vardı da ben mi görmemiştim? Canımın çok yanacağını bile bile mi atlamıştım ateşin içine yoksa? Huyumdu çünkü. Atlardım.

Defalarca canlandırdım kafamın içinde o geceyi. Kapının önünde birincileri ayağımızın altında ezip ikinci sigaraları yakı-

şımızı... Kibar sohbetimizin ikinci sigaralar vesilesiyle bir radde yakınlaşmasını... Ama en çok gözlerini...

O gece, sigara içmeye çıkana kadar içeride her nasılsa dikkatimi çekmemişti gözleri. Geri çekilmeye yüz tutmuş dalgalı kumral saçlarının kıyısında, kimsenin ayak basmadığı huzurlu bir kumsal gibi uzanan yakışıklı alnının hemen altında, kırpışıp duran iki mavi pencereyi nasıl olmuşsa ıskalamıştım. Yaşlanıyordum. Bence ondan. Bir dişi olarak soyumu devam ettirmek konusunda atalarımdan devraldığım genetik ısrar, sonunda körelmeye yüz tutmuş, içimdeki bıkkın arketip benden umudu kesmiş, civar masalarda, çocuklarını doğuracak bir erkek arayışına belli ki son vermişti. Hem pazar yeri tenhalaşmıştı artık, alan alacağını almış gitmiş, geriye çürük çarık zerzevat kalmış, benim de galiba artık eve dönme zamanım gelmişti. Olmayınca olmuyordu.

Ama bazen, çok nadiren, pazar yerinin bereketsizliğine ikna olmuş, aburcuburla midemi ağrıtmaktan bitkin düşmüş, ayaklarıma baka baka dolanırken, bir şey dürtüyor da kafamı kaldırıyor ve orada bir olasılık görüyordum. O gece de görmüştüm. Görmez olaydım.

Kapının önündeki sohbetimizin bir yerinde, kendimi onun suretinde mutlu bir aile ihtimaline bakarken yakalamıştım. Gözleri onunkine benzeyen bir kız çocuğu çizmiştim zihnimde çalakalem. Kırkından sonra doğurmanın neye benzeyeceğini bile düşünmüştüm. Çok şaşırmıştım içimden fırlayıveren bu sinsi duyguya, utanmıştım hayal gücümün cüretinden. Ama kalbim özerkliğini ilan etmişti çoktan, sandoz gibi eriyip dolaşım sistemime karışmış, şakaklarımı zorlamaya başlamıştı. Binlerce kalp aynı anda atıyordu içimde. Beynim sorumlusu olduğu bedenle kontağını çoktan yitirmiş, her saniye irtifa kazanıyordu. Kuleden iniş izni istiyordum. Kule beni duymuyordu.

Bir avukat aradığını söylediğini duymuştum da o sıra, şükürler olsun, yeryüzüne geri inmem mümkün olmuştu. Ben kırk yaş üstü hülyalar içinde oradan oraya savrulurken, neler konuşmuş-

tuk da konu oraya gelmişti bilemedim ama içimde dönenen romantik hortumun şu kadarını dahi dışarı sızdırmadan müthiş bir aklıselimlikle, mantomun küçük cebinde hazır beklettiğim kartımı çıkarıp uzatıvermiştim. Teşekkür edip almıştı, soğuk olmuştu artık, içeri girelim, demiştim, bir alev topuydum oysa, kavrulmak kelimesinin sözlükteki karşılığıydım. "Girmeyelim," desin diyeydi belki "Girelim," deyişim. Kadınca, böyle garip bir dildi.

Meyhanenin kapısından içeri girdiğimizde o masasına giderken, ben lavaboya uğrayıp aynada kendime bakmak istemiştim. Onun kapının önündeki kısa sohbetimiz süresince nasıl bir kadına baktığını merak etmiştim sadece.

Kirli aynada gördüğüm yüz benimki değildi. Yanaklarım pembeleşmiş, gözlerim parlamış, sabah işe giderken bir topuzun içine zar zor kıstırdığım inatçı lülelerin bazıları gün sonunun rehavetiyle tokadan kurtulmuş, muzırca sallanıyordu. Gömleğimin sütyen hizasındaki düğmelerinden biri açılmış, aradan görünen siyah saten benden habersiz işler çeviriyordu. Oysa yüzüm, satenin vaatlerini yalanlayan çocuksu bir gürbüzlükle parlıyordu. Az evvel tanıştığı adama bok var gibi hayran kalmış, arzu dolu bir kadından ziyade, sokakta oynamaktan gelmiş bir kız çocuğu gibi görünüyordum ki nadiren yakaladığım bu letafet, değme makyözün veyahut kuaförün ne yapsa beceremediği bir şeydi.

Aynada gördüklerimin sırrı, buz gibi havaya aldırmadan Selimiye Camii'nin ışıklarıyla aydınlanmış çıkmaz sokakta, deniz gözlü Adonis'le iki sigaralık hasbıhal etmiş olmaktı. Kalbim hâlâ bedenime canhıraş kan pompalıyordu. Kış ortasında çiçek açmış bir kiraz ağacı gibiydim o daracık tuvalette. Gülmüştüm aynadaki menevişli yüzüme ve "Sakın!" demiştim kendime fısıltıyla.

Kendimle muhabbetimin en samimi anlarına ev sahipliği yapan yerlerdi bu kıç kadar meyhane tuvaletleri. Bugüne dek kimbilir kaçının kirli aynasında çakırkeyif yüzümü seyretmiş, kendime normalde pek beceremediğim dost gözlerle bakıp, onunla en kardeş sesimle konuşmuş, mühim kararlar almış, ona türlü sözler

vermiştim. Tutmamıştım o sözleri kuşkusuz. Kapıdan çıkar çıkmaz unutmuştum çoğunu. Yine de insanın kendiyle nadiren de olsa yakınlaşması güzeldi.

Tuvaletten çıkıp masaya yürürken gözlerimi yerden ayıramadan, onun oturduğu masanın yanından hızla geçip sandalyeme oturmuştum. Gözümün köşesiyle sandalyesinin yerini tespit etmiş ama gecenin devammda hiç o yana çevirememiştim başımı. İlerleyen saatlerde, oturduğumuz ayrı masalarda sohbetlerin sesi yükselmiş, dirsekler dayandıkları masalardan kayıkayıvermeye başlamış, gözler kapanmaya yüz tutmuş, herkes birbirine rakının maharetiyle büyük büyük sözler vermeye durmuşken, ayaklandığım görmüştüm.

Gidiyordu. Arkasından gidemezdim. Giderdim de, gidemezdim. Kadın olmak sıklıkla frene asılmayı gerektiriyordu çünkü. Gaza basıp duvara toslamışlığım da vardı. Geçmişten ders çıkarmak hiç benlik değildi ama bazen canın o kadar acıyordu ki, aynı acıyı bir kez daha yaşamamak için kendini sandalyelere çivileyebilir, kapıları kilitleyip anahtarları yutabilirdin. Ben de aynını yaptım. Frene bastım.

O, siyah paltosunu konduruverdiği geniş sırtıyla kapıdan çıkıp gidince, gecenin ışığı sönmüştü. Ayırmamıştım gözlerimi kapıdan gidene dek, belki dönüp bakardı bir kez olsun. Gülümserdi bakarsın. Bekledim. Bekledim. Bekledim. Öylece çıkmış, gitmişti. Belki ölümcül bir kazayı engellemişti, evet evet, iyi ki gitti diye düşünmüştüm. Yalandan kim ölmüştü.

O sırada bizim masada cereyan eden, ikinci büyük söylensin mi söylenmesin mi tartışmasına gökten zembille inmiş, masadaki sarhoş gevezeliği kırık kalbimin bilediği bıçak gibi keskin sesimle kesip garsona, "Sen bize bi büyük daha getir, patron, içilir," demiştim de konu derhal kapanmıştı.

Garson ikinci büyüğü getirip bıraktığı sırada, masadaki sesi kısık telefonumun ışığı yanıp sönmüştü.

"Parkın kapısındayım."

Tanımadığım bir numaraydı.

Aklıma aniden bir şey gelmiş gibi, ütüyü prizde unutmuşum gibi mesela, öyle pürtelaş sandalyeden fırlamış, kimsenin sorusuna mahal bırakmadan fişek gibi çıkmıştım kapıdan. Sokağın başına kadar koşmuş, parkın kapısındaki karanlık silüetini görünce yavaşlamıştım. Fazla hevesli görünmek istemezdim. Gerçi mesajını alalı en fazla kırk saniye olmuştu. Kırk saniyede Hızır gibi yetişip parkın kapısında bitivermek, taşıdığım hevesle alakalı yeterince fikir veriyordu. Annem halimi görse "Sana da koca olsun, bu gece olsun kızım," derdi. Bunu derken elbette tezcanlılığımdan dem vururdu, hafif meşrepliğimden değil. Kesinlikle latife ediyor olurdu. Koca dediği metafordu. Yoksa bir mesajla sokaklara dökülecek, gecenin kör saati tanımadığı bir adamın peşine düşecek bir kız yetiştirmemişti o. Şimdi düşünüyorum da, galiba annemin değil, o aptal mesajın sözünü dinlediğimde kaybetmiştim ben. Sonrasında yaşanan her şey, mağlubiyetimin garnitürüydü.

Yanına vardım. Yüzüne baktım.

"Çakmağın var mı?" dedi.

"Var."

Çıkarıp yaktım sigarasını. Karanlık sokakta çakmağın alevinde denizden daha mavi parladı gözleri.

* * *

O geceki gözler, şimdi karşımda oturan adamın nursuz, kapı duvar gözleri miydi gerçekten? Soğumuş kahvemin içinde kaşığımla daireler çizerken, bir yandan kulağımda dünyanın en az üzgün "Üzgünüm"ü yankılanıyordu.

Beynim geveze bir kuş gibi kafatasımın sınırlarını zorluyor, günlerdir kendi kendime yaptığım konuşmaların hepsi buhar olup havaya karışıyordu. Tek bir cümle olsun kuramadım. Bir sigara daha yaktım aramızdaki sonsuz gibi gelen sessizlikten

kaçıp kurtulmak için. Bir şeylerle meşgulmüş gibi görünmek işe yarardı her zaman. Beni kesin daha güçlü gösterirdi. Ben onun gibi tiratların insanı değildim hem. Ödül törenine cebimde evvelden hazırladığım konuşma notuyla gitmeyi akıl edecek biri değildim. Velev ki sahneye çağrıldım, bırak hayranlık bırakacak bir konuşma yapmayı, daha sahneye çıkan basamaklarda bu kadar uzun kuyruklusunu aldığıma bin pişman olduğum elbiseme basıp tökezler, bir yandan çekiştirip durduğum dekoltenin aşırı olduğuna kanaat getirirdim.

Ama o geri çekilmedi, biraz bekleyip "Neden sessizsin?" diye sordu, "Konuşalım diyen sendin."

Evet, konuşalım diyen bendim. O, beni arayıp sormayandı.

"Sessizliğime bir neden bulmam, diyelim buldum, onu dillendirecek cesareti sergilemem zor. Yine de bir şeyler anlatmayı deneyeceğim," deyip havalı bir giriş yapmaya çalıştım, iyice saçmaladım.

Öyle çok da cümlem yoktu onun karşısında sıralayacak. Demek istediklerim çok basitti, iki kelimeyle özetleyebilirdim her şeyi...

Onu özlüyordum. Nokta.

Onunkiler gibi havalı cümlelerle uzun uzadıya, lafı dolandıra dolandıra, iflah olmaz bir iştahla anlatılabilecek bir şey değildi bu.

O, benim içimde zor tuttuğum fırtınadan bihaber, karşımda sarılmaya can attığım dev torsosuyla öyle rahat, öyle kendinden emin, belli ki paçasını kurtarmış olandı. Bir ayağını karaya basmıştı. Bu her halinden belli oluyordu. Bu masadan kalkacak ve yeni bir kıyıda yeni hikayesinin peşine düşecekti. Kendine inancı sonsuzdu. Korkmuyordu.

Onu sahilde kollarını açmış bu sefer bekleyenin kim olduğunu deli gibi merak ediyordum ama sormayacaktım. Ben, yavaş yavaş su almakta olan gemide, tek başına olandım. Kaybedendim. Ağzımdan çıkan her kelime beni olduğumdan daha zavallı gös-

terecekti. Batmak üzeredeydim. Yine de denemiştim konuşmayı. Yenilen pehlivan güreşe doymuyordu.

"Selimiye'de karşılaştığımız gece..." dedim, devamını getiremedim.

Telaşla ellerimi cebime soktum. Üç dört tel toka geldi elime.

Birkaç ay önce bunlardan bir tanesini bulmuştum onun yatağında, uyuduğum yastığın altında. Benim değildi. Bir tel toka, beyaz çarşafın üzerinde tek başına bir tel toka, boyuna posuna bakmadan bir aptal olduğumu bağırmıştı suratıma. Benimle çok önemli bir sırrını paylaşmıştı. Beni bulutların tepesinden paldır küldür aşağı atmış, beton zemine çakmış, canıma kastetmişti. Bir tel toka sonumuz olmuştu.

Cebimdeki tokaları çıkarıp masanın üzerine koydum. Yüzüme baktı. Kaşlarını kaldırdı. Alnını kırıştırdı. Bir tanesini alıp inceledi. Geri koydu. Mavi gözlerini kısarak başını salladı.

İçimden taşan öfkeye rağmen ona bakınca içimde bir yer yumuşuyor, ayarsız bir şefkat duygusuyla neredeyse her şeyi temize çekmeye hazır affedici bir noktaya geliyor, umut ve merhametle dolup taşıyordum.

Tam olarak nesiydi acaba beni bunca etkileyen? Bu afyon etkisinin sırrı neydi? "İnsan türü ancak kendini mahvedene hayran olur" diye okumuştum bir kitapta. Mahvedilmekteydim.

Ama yılmayacaktım.

Masadaki tokaları tek tek dişlerimle açıp, hiç acele etmeden yavaş hareketlerle takarak saçlarımı topuz yaptım. Boynumun çok güzel olduğunu söylemişti bir kez. Kıvırcık saçlarımı bir topuzun içine kıstırırken gördüğünde beni ilk. "Balta girmemiş bir ormanda yürüyüp de sakin bir suyun kenarına varmışım gibi," demişti.

Evet, bütün silahlarımla çıkmalıydım karşısına. Devam ettim.

"Birbirimizden habersiz gittiğimiz o meyhanenin kapısında kesişmişti ya yolumuz. Bazen öyle olur demiştik, sonrasında konuştuğumuzda, birini kısacık bir an görürsün ve bilirsin ki bu daha başlangıç..."

İyi başlamıştım. Aferindi bana.

Yine de hâlâ biraz tedirgindim. Daha güçlü görünsem fena olmazdı. Ama tedirginlik benim varoluş biçimimdi. Tedirgin olmasam, tam olarak nasıl biri olurdum, hiç bilmiyordum.

O sırada ilk kahvelerimiz bitmişti. İkinciler için bana sormadan garsona seslendi. Bu iyi haberdi. Kalkıp gitmeyecekti henüz, biraz daha, bir kahvelik zaman daha, o masada, civar masalardan bakıldığında iki sevgili gibi oturacak, bir kez daha konuşmayı deneyecektik.

Sonra lafımı bitirmeme fırsat vermeden sazı eline aldı tekrar. Uzun, afili konuşmaların adamıydı ya o, iyice emindim artık. Birinin kalbini kırmak için bile açıyorsa ağzını, seçtiği kelimelere bir sanat eseri gibi yaklaşır, zengin kelime hazinesinden en nadide parçaları bulur çıkarırdı. "Ağzına sıçıyorum ama bak nasıl da özeniyorum bunu yaparken" der gibiydi. Kendini herkesten çok seviyordu.

"Evet, o gün yollarımızın kesişmesi büyük talih. İçinde yuvarlanıp durduğum bir ilişkinin darboğazından sana bakmış ve kırmızı kazağından yukarıya tırmanan beyaz boynunu görmüştüm ilk," dedi.

Saçlarımı toplamak iyi fikirdi. Arada sırada doğru kararlar aldığım oluyordu. Durmadı, devam etti.

"O gün sana bakarken bildiklerimden başka bir yol keşfettim. Geride bırakmaya çabaladığım kadın, siyah beyaz bir resme dönüşmüştü sen sahneye girince. Senin kırmızın, her şeyi yutmuştu. Ama sonra..."

Bir göktaşı geliyordu üzerime. Çarpışma yakındı. Yerküremde hayat son bulabilirdi. Yaşayan her şey yok olma tehlikesiyle karşı karşıyaydı. Hazır mıydım?

"Yani... aslında... geç de olsa, anladım ki, beni çağıran sen de değildin. Bir kaçış ihtimaliydin sen. Bir çıkış kapısıydın, bir köprü, beni o çorak ilişkinin ıssız adasından kurtaracak bir gemi. Sen bana bir şey gösterdin, onu artık sevmediğimi anladım sayende..."

Ne kadar dürüst ve ne kadar cesurdu kalbimi paralarken. Ne kadar lirik, ne kadar şıktı cümleleri. Not alınmalıydı peçetelere rakı masalarında. İlk öykü kitabında mutlaka kullanılmalıydı. Ne kadar evladiyelikti bu sohbet, en az üç dört kadına daha aynen tekrar edilebilirdi. Ziyadesiyle fonksiyoneldi.

"Tökezleyip duran bir ilişkinin buhranından kaçıp o gece sana geldiğimde, içime sular serpilir gibi oldu. Bunu inkar edemem. Ama..."

Ama'lardan sonrasını duymak istemiyordum hiç. Ama'lar haindi. O ana kadar itinayla, kan ter içinde inşa ettiğim kumdan kalelere şişko, çirkin ayaklarıyla basıyor, her şeyi yerle bir ediyor, geriye karman çorman bir şey bırakıyorlardı.

Diyecekleri bitmemişti.

"Ama sonrası gelmedi. Seni çok sevdim, sevmedim değil. Ama... İstediğim sen değildin..."

Bazı zor şeyler bazı insanlar için ne kadar kolaydı.

"... İstediğim galiba sadece yalnız kalmaktı. Seninle geçen aylarda bana ne olduğunu bilmiyorum, çok güzeldi her şey, yine de sana kurduğum cümlelerin sahibi ben değilmişim gibi geliyor şimdi. Elime tutuşturulmuş bir senaryodan kendi bölümlerimi okuyordum sadece ve hikayenin tamamını hiç bilmiyordum. Sonra..."

Göktaşı atmosferime girmişti. Sürtünmenin etkisiyle bir alev topuna dönüşmüş, her saniye daha çok yaklaşıyordu.

"... Sonra kaçtım. Sessiz kaldım. Seni aramadım. Mesajlarına dönmedim. Kenara çekildim. Sana doğru çekilmekten kendimi alıkoydum ki bir durayım, neler oluyor bakayım, kafamı karıştırmayayım daha fazla. Her şey kontrolümden çıkmıştı ve çok hızlıydı. Ve anladım ki..."

Acil durum sirenleri çalıyordu. Kumanda odasına geçip kontrolü elime almam gerekiyordu. Elimi dudaklarına götürüp susmasını işaret ettim.

Susmaya niyeti yoktu. Frenleri tutmuyordu. Onu durdurmak için bir şey yapmam lazımdı. Derin bir nefes alıp ondan önce söze girdim.

"Bir dakika, beni dinle..."

Peki, ne diyecektim?

"Hiç aklımda yokken, geldin sen buldun beni. Gel, dedin bana. Sen dedin."

"Dedim. Ama sen de geldin."

"Geldim, evet. Yalnız bir adamın yanma geldiğimi sanarak geldim. Neden? Çünkü o adam bana hayatında biri yokmuş gibi davrandı. Ben tesadüfen öğrenene kadar her şeyi ustaca sakladı. Bilseydim, gelir miydim sanıyorsun o gece?"

Durdum. Bu soru ondan çok kendimeydi. Gider miydim? Giderdim. O iki göz ne dese yapardım.

"Gelmezdim elbette. Bir mesajla istediğin yere çağırabileceğin bir kadın mıyım ben! O kadar kolay mı sanıyorsun sen bu işleri?"

O kadar kolaydı bu işler.

"Peki, öğrendiğinde... Neden kaldın?"

"Kaldım çünkü... Çünkü çoktan... Çünkü çoktan kapılmıştım. Geri yüzemeyecek kadar uzaklaşmıştım kendi kıyımdan. Hem ben de sütten çıkmış ak kaşık değilim ki! Kaç adam gömdüm tarihe, kaç ilişkiden sıvıştım benzer bahanelerle, gerçeğin şu kadarını anlatmadım arkamda bıraktıklarıma! Ben mi öğretecektim sana ahlaklı, doğru adam olmayı, neyse neydi."

Öyle bakıyordu ki yüzüme. Kalbimin çatırtısını duyuyordum kulaklarımda. Çekirdeği parçalanan atom da aynen böyle hissetmiş olmalıydı. Derin bir nefes alıp devam ettim.

"Yine de iki kişilik bir hikayede üçüncü kişi olduğum için gurur duymuyorum kendimle. Bir başka kadının üzüntüsüne katkıda bulunmak, lanetlenmekle aynı şey benim için. Ama sen söz verdin bana. O iş bitti, dedin. Halledeceğim, dedin. Ben de bıraktım, kurcalamadım, inandım sana."

Elini elimin üstüne koydu. Soğuktu. Tanıdığım bir el değildi elimin üzerindeki. Maddenin manası değişince gerçekliğinin bunca değişmesi şaşırtıcıydı.

"Sen... sen her şeye rağmen henüz ayak basılmamış bir gezegen gibiydin. Yeni vaatlerle önümde henüz yaşanmamış güzel bir hikaye gibi görünmüştün bana," dedim.

"Ama yanıldın," elini çekti, "ben sandığının aksine kötü bir hikayeydim. Ayak basılmamış bir gezegense hiç değildim. Bilakis üzerine basılmaktan kelleşmiş, taşlaşmıştım, uzun süre hatta belki de bir daha hiç yeşeremeyecek kadar yorgundum. Ondan kaçtığım gibi bir zaman sonra senden de kaçacaktım. Bunu biliyorduk değil mi?"

Biliyor muydum? Aynada kendime "Sakın!" derken, henüz farkına varmadığım ama arketip sezgilerimle kadim bir bilgi gibi bildiğim şey bu muydu? Bir vahşi hayvan tehlikeyi sezerdi değil mi? Türümün yüz karasıydım.

"Ben... ben, bir anlığına da olsa varolduğumuzu düşünmüştüm," diyebildim sadece.

Suratımın tam olarak ne hale geldiğinden emin değilim. Ama o, kalbimi lime lime eden sarfettiği jilet gibi keskin sözlerinin üzerimdeki tesirini görüp de halime acıyıp lastikleri yakmak uğruna derhal fren yapınca, anladım ki karşısında güzel boyunlu bir harabeden farksızdım.

Yakalayıp canını aldığı ceylana, yemeden önce son bir kez şefkatle bakan bıçkın bir çakal gibi gerçekdışı, bir o kadar yalandan, "Benim için çok önemlisin. Bunu biliyorsun. Seni sevdim ama..." dedi.

Allah kahretsindi bu ama'ları.

Keskin dişleri kemiğime dayanmıştı, durmuyor, kemirmeye devam ediyordu.

"... seninle de, onunla olduğu gibi, içimde bir yerde hep bir açık kapı kaldı, rüzgar çıktıkça çarpıp durdu. Ne içeri yerleşebildim geçen zamanda, ne de o açık kapıdan çıkıp gidebildim.

Kendimi yokladım durdum. Masaya yatırdım, kestim biçtim ama bir sonuca varamadım. Seninle de yapamadım."

Gidiyordu. Bir şair gibi mısralar dizerek hem de. Kendimi önemli mi hissetmeliydim sırf bu yüzden? Bu lirizmi hakedecek ne yapmıştım? Oysa kadınlar aleminde bir noktaydım sadece onun için. Bir durak. Bir kıyı. Bana uğramış, soluklanmış, iyileşmiş, yüzüne gözüne renk gelmiş, tekrar gücünü toplamış ve yola çıkmaya hazırdı. Birazdan hesabı isteyecek, kalkacaktı masadan. Masalardan hızla kalkan bir adamdı o. Arkasından bakıp sesini çıkartamayacaktım bense. "Kal" demeyecektim. "Kal" diyemeyen kadınlardandım ben de. O "Gel" derse koşardım. Ama demeyecekti bu sefer. Boğazıma balık kılçığı gibi takılıp kalan "seni özlüyorum" cümlesi yutkundukça canımı yakacaktı. Bir daha göremeyecektim onu. Bir daha uyumayacaktı yanımda. Bir daha kabuslardan sıçrayıp da uykulu elimi uzatıp bulmayacaktım onunkini ılık yorganın altında. Bendeki kitaplarını ne zaman, nasıl verecektim? Diş fırçasını çöpe mi atacaktım? Buzdolabının üzerine yazıp bıraktığı notu yırtacak mıydım, yoksa şahsi kalp kırıklıkları tarihimin nadide parçalarından biri olarak, her taşınmada başıma bela olan kutularından birine mi saklayacaktım? Nasıl olacaktı her şey?

Kendime acımam çok sürmedi, beni dibe vurup oradan dev bir öfkeyle yukarı fırlattı.

"Yani ben sadece sahneye girdim, seni o kadından kurtardım ve sahneden indim. Rolüm bu kadardı. Öyle mi! Karanlık sahilde önüne fener tutup 'dikkat et canım, tam şuraya bas şimdi,' diyerek seni o çorak adadan gizlice kaçıran biriydim. Kıyına bir gece yanaşıp sana 'haydi atla' diyendim. O kadar. Ha?"

İçimde bir şeyler infilak etmişti. Öldürmüyor, süründürüyordu.

"Üzgünüm," dedi. Tekrar. "Üzgünüm" demek yasaklanmalıydı.

"Üzgün olman ne büyük kibarlık. Ama... Biliyor musun... Böyle olacağını hiç düşünmemiştim."

"Bilemezdin."

İçimde şehirler yıkılıyordu. Saat kuleleri, yüksek binalar, köprüler, caddeler yerle bir oluyordu tek tek. Büyük bir gürültü ve her şeyi yutan bir toz bulutu. Göktaşı yerküreme çarpmıştı. Felaketin çapını tahmin etmek şimdilik zordu. Sadece çığlıkları işitiyordum. Göz gözü görmüyordu. Kan revan. Gözyaşı.

Ayağa fırladım. Sandalyem arkaya devrildi. Masadaki kahve fincanlarını elimin tersiyle itip yere attım. Fincanlar tuzla buz oldular ayaklarımın dibinde. Her yere kahve saçıldı.

"Sen kötü bir hikayesin!" diye bağırdım. Umurumda değildi civardaki masalar.

"Sen bir kadının başına gelebilecek en berbat hikayesin!"

Son dediğimi duymadı.

Çoktan kafenin buğulu camından görünen ıslak sokakta, üşüyüp iyice kamburlaşmış sırtlardan biri olmuştu. Yanağımı yaslayıp uyuduğum kadife sırt. Şimdi kalabalığın içindeki herhangi bir sırttı.

Masaya 50 lira bırakmış, kalkıp gitmişti.

Yere devrilen sandalyeyi kaldırdım. Oturdum. Kafede çıt çıkmıyordu. Tüm masalara derin bir sessizlik çökmüştü. Ormanda bir vahşi hayvan sürüsünün ortasında kalmış gibiydim. Vücudumu delip geçen bakışlarını hissedebiliyordum. O bakışları iyi tanıyordum. Bir tanesiyle bile göz göze gelmeye niyetim yoktu.

Tek tek topuzumdaki tel tokaları çıkardım. Saçlarım kafesinden salınmış güvercinler gibi indi omuzlarımdan aşağı. Masada tek başına kalmış kaşığı alıp arkasındaki yansımada kendime baktım, kızarmış gözlerime, beyaz boynuma.

Saçlarımı saldığımda kesinlikle daha güzeldim.

Bir bahçeyi beklemek

Canım Deniz,
Kaç haftadır bir türlü oturamadım sana yazmak için. Son mektubunu nasılsın diye bitirmişsin. Sanki bir şeylerin çok da yolunda gitmediğini bilir gibi. Yazmak iyi gelirdi ama olmadı işte. Oysa sana anlattıkça temize çekiyorum sanki hayatımı. İçimi havalandırıyor bu mektuplar. Yorganı yastığı kış biter bitmez açan ilk güneşe sermek gibi. Seni nasıl arıyorum, bir bilsen.

Ele avuca sığmayan, ne yapsam derlenip toplanmayan bir geçicilik duygusu peyda oldu bir süredir, Deniz. Zaman ve mekan algım cılızlaştı. Etrafımda bir sürü şey olup bitiyor ama gördüğüm, hareket halindeki bir arabanın camından dışarı baktığımda gördüklerimden farksız. Bir şeylerin içinden akıp gidiyorum. Hikayelere şahit oluyorum ama içlerinde kalamıyorum. Bir anlığına oradayım, hemen sonra yokum. Köksüzüm. İlk rüzgarda uçuverecek kadar bağlı değilim hiçbir yere. İki ayağımı basacak bir zemin yok sanki altımda.

Yine de arada sırada ne olduğunu bilmediğim yumuşak, kaygan bir şeylere değiyor ayaklarım. Bir zemin olduğuna ikna olmanın güç olduğu yeni başlangıçlar bunlar. Hatta çoğu kez başlangıç bile değiller, sadece kısa süreli tesadüfler. Ne zaman

bir tanesine denk gelsem, oturup uzun uzun konuşuyorum kendimle. Çocuğa anlatır gibi tane tane anlatıyorum. Bak şimdi, diyorum, bu ihtimali sevebilirsin belki, yani belki biraz uğraşsan onun üzerinde dengede durmayı öğrenebilirsin. İlk fırsatta üzerinden kayıp düşeceğim o ihtimalleri sevmeye kendimi nasıl zorluyorum bir görsen, ama yok, yemiyorum tabii. O gün değilse ertesi gün, o da değilse illaki bir gün, bir kez daha "Yok, olmuyor," deyip gidiveriyorum. Ben gitmesem kalbim kalkıp gidiyor, üstelik giderken haber bile vermiyor hain. Sabah gözümü kalbimin çekip gittiği boşluğa açıyorum. O yokken hiçbir şeyin tadı tuzu olmuyor. Biraz deniyorum onsuz idare etmeyi ama yok, el mecbur, kalbimin peşinden yine yollara düşüyorum. Hemen arkasından uçuş yeniden başlıyor. Geçiş. A ile B noktası arasında bir yerde, ama A'yı hatırlamazken hiç ve B diye bir yerin varlığından şüphe ederek sıklıkla.

Bir şeylerin olmasını bekliyorum sanki bir yandan. Bir şeyler olsun. Hikayenin akışını değiştirecek bir şeyler. Hayat her şeyi benden beklemesin istiyorum.

Sen olsan kendimi bu kadar didiklememe kızardın kesin. Bu kadar düşünme allasen, biraz sürüklen, derdin. Bakalım su seni nereye taşıyacak, bir dur, çırpınma artık, derdin. Hiç şüphesiz hak verirdim sana ama durmanın, yani öylece durmanın, kendini suyun üzerine sırtüstü bırakmanın hiç de kolay olmadığını bilirdim, denemişliğim ve dibi boylamışlığım çoktu.

Oysa artık bir limana sürüklenmek istiyorum, Deniz. Kök salmak istiyorum. Bir yerde ya da birinin yanında biraz olsun kalabileceğime inanmak istiyorum. En azından kafamın içinde bazı şeylerin akmadan öylece kalabildiği, dışarıda son sürat değişen manzaraya inat, içeride, bazen çok derinde, kaçıp sakinlediğim bir bahçe bulmak istiyorum. Zamanın gülünç bir detaya dönüştüğü o bahçede, ağaçların bilgeliğine falan ulaşmak istiyorum. Kayaların, dağların, denizin ne olsa sarsılmayacak gibi görünen bütünlüğüne kavuşmak. Yalnızlığın o kadar da yalnız

bir şey olmadığı, tek başına da olsan evrendeki her şeyin bir parçası olduğunu önlenemez şekilde hissettiğin, bir ağacın gövdesi neyse, benim de tam olarak o olduğumu, o kadar olduğumu, daha fazlası olmadığımı iyi bildiğim bir bahçe.

O bahçeyle buluşmayı bekliyorum hevesle. Bu şeyden inip durmak istiyorum. B noktasını unutmak ve A noktasını da unutmak ve indiğim yerde kendimle buluşmak. Bir bahçeye kavuşmayı beklemek, Deniz, ne tuhaf şey.

Zeytin ağaçlarından konuştuk ya o gün seninle. Dağlardan konuştuk ya. Mavi sulardan. Henüz uyanmamış, beyaz nevresimler arasında yatarken, taka taka diye uzaktan geçen balıkçı teknelerinden ve beyaz köpüklerden arkalarında bıraktıkları. Ağaç gölgesinde birlikte içine kıvrılmanın hayalini kurduğumuz ılık akşam üstü uykularından. İnsan, kendiyle kilometrelerce uzak düştüğü modern hayata ne zaman ikna olmuş diye düşündük ya sonra. Ne zaman alışmış şehrin kafesine kapatılmaya. Pencereden bakıp da sadece başka pencereler görmeyi ne zaman kabullenmiş.

"Gözümü uzaklara daldırmayı özledim," demiştin bana o gün. Cevap vermemiştim. Başımı sallamıştım sadece. Gülümsemiyordum. Bana gideceğini söylemiştin hemen peşine. Kim bilir kaçıncı kez. Bira şişelerimiz terliyordu masada. Beşiktaş'taki balkonumuzun bize sunduğu üç metrekare göğe bakıyorduk. Şehir uğulduyordu aşağıda. Şehrin sesi güzel geliyordu bazen. Ben buradayım, merak etme, diyordu, yani bazen. Duymayınca özlüyordu insan o sesi. Ama onu özlemeyi seviyorduk en çok. Ona geri dönünce bir kıymeti olmuyordu.

Her şey öyle değil mi biraz da? Yokken daha güzel değil mi her şey? Uzaktan bakınca daha sevilesi değil mi? Şehir de, doğa da. Galiba insan aklı dayak istiyor. Başka bir şey değil. Şöyle temiz bir dayak.

Buraya bahar geldi. Doğa çılgın işler peşinde. İstanbul'da bile hissediliyor bu. Kaldırım taşlarının arasından fışkıran işe

yaramaz otlarda bile görebileceğin bir yenidoğan neşesi. Gri suratsız binalarm arasında tek tük de kalmış olsa, iştahla yeşeriyor ağaçlar. Bir gecede büyüyorlar sanki. Mor salkımlar, anne dantelleri sermiş duvarların üzerine. İstanbul bile baharda insana güzel geliyor.

Dün biriyle tanıştım. Çukurcuma'da bir kafede tek başına sigarasını tellendiriyordu. Birkaç kere gözlerimiz buluşunca beni masasına davet etti. Seksen dokuz yaşında bir kadın. Görsen hiç de buralardan gidecek gibi bakmıyor insanın gözlerinin içine. Hâlâ dimdik. Nar çiçeği, beline oturan bir elbise vardı üzerinde. İncecik, dal gibi bir kadın. Dansçıymış gençliğinde. Hâlâ da öyleyim diyor. O günleri anlattı bana azıcık, di'li geçmiş zaman kullanmaktan imtina ederek. Sonra bana baktı, tarihi bir eser gibi yüzünün ortasında dikilmiş duran haşmetli burnunun altını çizen incecik dudaklarıyla gülümsedi, "Aşık ol, çocuk" dedi, "aşktır bizi çıkaracak olan bu bataklıktan." Kadın olmak ne güzel şey, Deniz. Hayatın yeşerdiği toprak olmak.

Gönderdiğin patlıcan tohumlarım balkondaki saksıya ektim. Ne kadar su koyacağımı bilemedim galiba. Henüz ses seda yok. Saksının derinlerinde ya uyuyor ve uyanmak üzereler ya da çoktan öldüler. Bilmiyorum. Sadece bekliyorum. Daha önce çok şey bekledim hayatta ama sayende ilk kez bir patlıcanı bekliyorum.

Kırlangıçlara selam söyle. Çıktı mı yumurtadan yavrular?

Ayşe

* * *

Kuzum Ayşem,

Mektubun rüzgarlı bir akşam üzeri geçti elime. Birkaç gündür böyle burası. Deniz de dalgalı. Bu mevsimde böyle oluyormuş. Postacı bahçenin kapısını gıcırdattığında mutfaktaydım. Geçen ay yaptığım kiraz likörünü hatırlıyor musun, yazmıştım sana, onu açıyordum. Evde yapılmış likörün şu sabırla beklenen

ilk açılma anını bilirsin ya! Hayali bir bando mutfağın içinde turlar atıyordu sanki. Borazanlar, ziller, davullar, konfetiler! Derken kapı çaldı. Açtım, postacı, bir zarf uzattı. İstanbul'dan. Senden. Yazmdan tanıdım elime alır almaz. Bir "z" harfi ancak senin tarafından bu kadar görkemli çizilebilir. Kiraz likörünün kokusunu aldın bence. Bu şenlikli açılış sensiz olmazdı zaten. Sahi ne zaman geliyorsun?

Senden mektup aldıkça İstanbul'la aramdaki o incecik ipin varlığını hatırlayıp gizli gizli seviniyorum. O ip hiç kopsun istemiyorum. Ben burada günlerimi bahçede çalışarak geçirirken, geçen ay ektiğim Japon gülü bir tane tomurcuk verse sevinçten deliye dönerken, her şeyi ama her şeyi bunca basite indirgemişken, kendimi burada senin dediğin gibi yalnız ama yine de evrenin bir parçası olduğumdan emin hissederken, içimde bir yerde İstanbul dursun, eski bir yara gibi sızlasın istiyorum. Ve, evet Ayşe, sızlıyor da. En çok da geceleri.

Bütün köy eve çekilip televizyonun karşısına oturduğunda, ben kendime bir tek doldurup pencerenin önünde bir başıma karşıdaki mandalina bahçesinin karanlığına bakarken, İstanbul'u hatırlıyorum. Eski bir sevgiliyi hatırlar gibi. Olmuyordu, diyorum ama yine de olsaydı keşke, diyorum.

Beşiktaş'ın uğultusu kulağımızda, iki binanın arasında azıcık görünen göğe bakıp da, bu bahçenin hayalini kurarkenki günleri özlüyorum. Her şeyden nasıl da nefret edişimizi. Masanın altındaki boş şişelerin sayısı arttıkça nasıl da efkarlandığımızı. Senin bi koşu gidip kütüphanenden getirip yorgun sesinle Didem Madak okuyuşunu. Hiç paramızın olmayışını, yürüyerek Arkeoloji Müzesi'nin bahçesine gidip orada iki Türk kahvesi içişimizi ve gözlerimizi kapatıp soğuk taşlara dokunuşumuzu, tarihin serin yüzüne.

O taşlar nelere şahit olmuştur, Ayşe? Yuvarlanan köşeleri, insan eliyle ya da sadece rüzgarla şekil değiştiren ama aslında hep aynı kalan taşları İstanbul'un...

Burgaz'dan son vapuru son anda yakalayışlarımızı hatırlıyorum sonra. Nefesimiz anasonlu, iskeleden vapura atlayan son iki insan oluşumuzu ve hiç vakit kaybetmeden güvertesine çıkışımızı vapurun. Burgaz'ın dost ışıkları arkamızda uzaklaşırken, önümüzde İstanbul'un yanıp sönen çılgınlığı... Nasıl da kaçmak geçiyordu içimizden. Sadece gitmek ve geride bırakmak istiyorduk. Ben gittim, sen kaldın.

Bazen gitmenin mi, yoksa kalmamn mı daha zor, daha hüzünlü, daha çekilmez olduğunu anlamamız için hayatın bize bunu bilhassa yaptığını düşünüyorum. İki seçeneğin de kurtuluş olmadığını anlamamız için.

Evet, her şey uzaktan güzel. Evet, her şeyi özlemek güzel. Ve galiba, Ayşe, dedikleri kadar var, nereye gidersen git kendini de götürüyorsun yanında, ve beraberinde bütün hıyarlıklarını, bütün rezilliklerini, bütün pişmanlıklarını. Arada aklıma geliyor. Ona hâlâ o kadar kızgınım ki...

Haydi gel, artık.

Evet, yavrular yumurtadan çıktılar. Ne zamandır ürküteceğim korkusuyla adım atamadığım balkona ilk kez dün çıktım. Günlerdir orada asılı duran çamaşırları sonunda topladım. Çamaşırlarımı ne zaman toplamam gerektiği gibi hayatımdaki bazı kararları kuşların veriyor olmasına şaşırıyorum. Ne zaman uyanacağıma camdan içeri giren güneşin karar vermesi gibi.

İnsan bir mandalina bahçesinin ortasındaki tek göz bir taş evde yaşarken, gezegendeki en akıllı canlı olduğunu iddia etmeye çekiniyor cidden. Mevsim dediğimiz şeyin hayatın tamamına bunca hükmettiği bir dünyada, etrafında biteviye değişip dönüşen doğanın bir parçası olmaktan başka çaren yok. Kırlangıçların da senin kadar söz hakkı var. Onlarla savaşırsan, kaybedersin. Kural basit. Doğanın bir parçası ol ve sadece yaşa. "Düşünme, arzu et sadece, bak böcekler de öyle yapıyor" diyor ya şair. Daha ne desin...

Buraya ilk geldiğim gün, kamyonetin şoförüyle kutuları boş evin içine yığar yığmaz, bahçeye koştum. Durdum çınarın altında öyle. Yeni bir hayatın kıyısında durdum, durdum ve baktım ona, bir kuşun bir dala tüneyip de ormana bakması gibi. Onun yeşillerine ve kahverengilerine. Ve hiç düşünmeden yeşilin ne kadar yeşil olduğunu ve kahverenginin ne kadar kahverengi. "Ne kadar olacaksa o kadar olacak," dedim kendime, "bu yeni hikaye önümde uzanan, dolana dolana giden yollar gibi." Nerede yorulacağım, nerede yitireceğim hevesimi ya da nerede uçar gibi koşacağım, nerede yüreğim ağzımda atacak, hiç düşünmedim. Beklememeyi öğretiyorum çünkü kendime. Kurmamayı, hayatın işine karışmamayı bazen. Yarımın kestirilemez hallerine önceden isim takıp da, koşullamamayı kendimi.

Bırakmak ne zormuş. Ama bir kere bırakınca ne kolaymış her şey. Doğanın bilgeliği ne yol göstericiymiş. Ona bakıp da ne iyinin gerçekten iyi ne de kötünün gerçekten kötü olduğunu öğreniyorum şimdi.

Tazecik bir ilkokul öğrencisiyim. Bembeyaz defterlerim var. Renk renk kalemlerim. Aklımı başa sarıyorum. Sıfır noktasına. Baştan öğreniyorum abeceyi. Yeni cümleler kurmak ve bazen devirmek için o cümleleri izin veriyorum kendime. Düşmek de var, sonra kalkmak da, yorulmak da, kırılmak da, ben artık yokum demek de. Hepsi dahil oyuna. Mızıklanmak yok. Orman sonsuz. Ve hiçbir ağaç daha mükemmel değil diğerinden. Her şeyi kapsayan bir tamam duygusu. Bütün kusursuz. Bazı şeyler tuhaf. Bazı şeyler karın ağrısı. Yolda her şey kabul. Ne kazanmak var ne kaybetmek. Her şey olduğu kadar. Sen dahil. Ben dahil.

Çiftliğin sahibi Gül Hanım, börtü böcekten şikayet eden misafirlerine, "Onlar da sizden pek hoşnut değil ama yine de sizinle birlikte yaşamanın yollarını buluyorlar bir şekilde," diyerek tatlı tatlı gülüyor. Gül Hanım'la aramız epey iyi. Uzun uzun konuşuyoruz fırsatını buldukça. O da şehirden gelmiş buraya. Benim gibi alıp başını gelenlerden. İlkokul öğretmenliği yapmış yıllarca.

Babaannesini anlatıyor bana sık sık. Bilge bir kadınmış, öyle diyor. Antalyalıymış aslen. Toroslar'a bakıp bakıp "Bu dağlar boş değil," dermiş hep. Onun ne demek istediğini ilk kez buraya geldiğinde anlamış. Yükseklerde ilk kez birkaç hafta geçirdiğinde.

Geçen hafta beni zirveye çıkardı, gece çadır kurup orada kaldık. O zaman anladım ne demek istediğini. Üzerimde bir battaniye, çatısız ve duvarsız, sırtüstü yatıp geceyi dinlediğimde, Gül Hanım'ın babaannesinin bahsettiği şeyin dağlarda yaşayan türlü canlıdan başkası, onun çok daha ötesinde bir hal olduğunu bildim. Sohbetini dinledim dağların o gece çadırımda uzanmış yatarken. Kelimelerini anlamadım ama bir hikayeleri olduğuna emin oldum. Umut dolu bir hikaye.

Kendimi ufacık hissettim orada. Ama bir yandan evrene denk olacak kadar kocaman. O yüksek kayalarla bir ve bütün. Saf mutluluktu içimde duyduğum. Ama galiba en çok bir şeylerin sahibi değil parçası olduğumdan dolayı bir şaşkınlık, belki biraz da tedirginlik ama en çok heyecan. Karnımdan yukarı doğru yükselen, ayağımın altındaki toprakla bir süre sonra eşitlenen bir titreşim. Başıma çok önemli bir şey gelmiş gibi. İlk kez biriyle öpüşmüşüm gibi.

Ağlayarak uyandım sabaha karşı. Üzüldüğüm için değil. Sevindiğim için. Doğum yapmış bir anne nasıl ağlıyorsa öyle. Çıktım çadırdan ve doğan güneşe baktım. Günler geçtikçe şehirden sırtımda getirdiğim her şeyi bıraktığımı hissettim o an, bir yılanın derisini bırakması gibi, kuş gibi hafiflediğimi hissettim. Hâlâ inat edip de bırakamadıklarımla bile barışmaya yeltendim o sabah.

Dağ bana çok iyi geldi, Ayşe. Sanki sıfır noktasına geri sardım o gece kendimi. Oradayken uzun uzun sustuk Gül Hanım'la. Ama yine de anladık birbirimizi.

Bir kayaya aşık olduğundan bahsetti bana dönüş yolunda. Onunla dağda çıktığı yürüyüşlerden birinde karşılaştığını ve gerçekten aşk olduğunu hissettiği şeyin... Yanına götürdü, tanıştırdı beni. Yakışıklı bir kayaydı, aşık olunmayacak gibi değildi!

Bir kayaya aşık olabilir mi insan? Olabilir. Bir ağaca sarılabilir. Bir taşı yanağından öpebilir. Bir derenin koynuna girebilir. Bir dağın elinden tutup uykuya dalabilir. Ben o gece öyle daldım uykuya. Dağlar boş değildi, Ayşe.

Geceleri bahçeye çıkıyorum. İstanbul içimde bir yerde uykuya dalacağı pozisyonu bir türlü bulamayan huzursuz bir kedi gibi dönüp dururken... Ve uyutmazken beni. Ama gecenin ortasında bir anda öten bir baykuş bana nasıl iyi geliyor bir bilsen. İki taraftan çekiliyor gibi olsam da bazen, birden günün herhangi bir anında bu gerilim zirveye ulaşsa da, buraya gelerek en azından bir olasılığın işe yararlılığını test etme şansı tanıdığım için kendime, iyiyim.

Meral Hoca'nın yola çıkmadan önceki son buluşmamızda söyledikleri hâlâ kulağımda, hani Beşiktaş'ta çay içmiştik üçümüz, iskelenin yanındaki çaycıda, "Dönersen bu kaybetmek değil, unutma olur mu?" demişti giderayak. Yine yapacağını yapmıştı.

Ayşem, coşkun ve şairane dilimi mazur gör bu arada. Tamam, severiz böyle konuşmayı birbirimizle ama şu anda bahçedeki çınarın gölgesine taşıdığım tahta masada oturuyorum, karşımda bebek adımlarıyla güneş batıyor ve ayaklarım toprağın üzerinde çıplak. Daha az coşkulu olmam pek mümkün değil. Ayrıca bu mektubu yazarken üç kadeh kiraz likörü içtim. Biraz sert olmuş. Sanırım ona, adını bile yazmak gelmiyor içimden, hâlâ kızgın oluşumun sebebi de biraz bu. Ayık kafayla daha akıllı bir kadın olduğum kesin.

Ağaç gölgesinde birlikte içine kıvrılacağımız ılık akşamüstü uykularının hayaliyle ben biraz uzanacağım. Haydi gel. Ve gelene kadar kendini bırak canı nasıl istiyorsa öyle hissetsin. Düş artık kendi yakandan.

Not: Patlıcanları da boşver gitsin. Geldiğinde benimkileri kızartırız.

Deniz

Deniz'in mektubunu sabaha karşı eve epey sarhoş döndüğümde buldum. Kapıcı kapının arasına sıkıştırmış. Anahtarın deliğini bulup da kapıyı açmayı başardığımda, bu arada iki kez ışık sönmüş, gidip bir de ışığın düğmesini aramıştım duvara sürtüne sürtüne sahanlıkta, yere düşünce fark etmiştim zarfı. Gece okumadım. Deniz'in mektupları bir sabahı, yeni yıkanmış balkonu, bir fincan kahveyi, yüzümü yukarı çevirdiğimde geçmesi ihtimal beyaz bir bulutu, en önemlisi ayık bir kafayı hak ediyordu. Gece, sigara dumanlı saçlarım ve adını hatırlamadığım bir adamın üzerimdeki yabancı kokusu bu mektupları yazmak için birbirimize verdiğimiz söze gölge düşürürdü.

Sabah kalktım, yatağa yeni nevresimler serdim, evi havalandırdım, küllükleri boşalttım, duş aldım, balkonu yıkadım, toprağın altında doğmayı bekleyen patlıcanları suladım, kahve yapıp elimde hâlâ açmadığım mavi renk zarfla balkona çıktım. Karşımda Deniz'in sandalyesi, o gittiğinden beri hiç oraya oturmamıştım, kafamın içinde onun mütemadiyen kısık, nodüllü sesi, mektubunu okudum.

Gideli neredeyse bir yıl olacaktı. Ne zamandır aklında dolanıp duran bir şeyin sonunda peşini kovalamış, "Birlikte gidelim," demiş, cesaretiyle beni benden almış ama korkak ev arkadaşını İstanbul'un üvey anne kucağında bırakıp, akıl danışmak için birkaç yıl evvel güneye taşınan üniversiteden bir arkadaşını aramıştı.

O telefon konuşmasının ardından her şey çok hızlı gelişti. Defalarca kıyısından döndüğü bu hayali sonunda gerçekleştiriyordu. Her gün ne zaman vazgeçecek diye bekledim. Her akşam işten eve geldiğimde onu koltukta oturmuş, sakince yüzüme bakıp "vazgeçtim, gitmiyorum" derken hayal ettim. Ama demedi.

Her gün başka bir koli koydu kapının girişine. Her gün ben işteyken başka bir şeylerini ayıkladı benimkilerin arasından. Hangimizin olduğunu unuttuğumuz giysileri kenara ayırdı. Kimin olduğuna karar veremedik çoğunun, kime çok yakışıyorsa

onda kalsın dedik. Giyip giyip denedik. Yıllar içinde hayatlarımızın bunca iç içe geçmesine şaşırdık her seferinde.

Bu bir ayrılık mıydı? Neredeyse öyleydi. Okuldan beri, tam dokuz yıldır aynı evde yaşıyorduk. Hiçbir erkek için bozmamıştık düzenimizi. Köprünün altından ne sular akmış, köprü hep orada kalmıştı. Ama bu sefer gerçekten gidiyordu. Kendim için üzülüyordum ama onun için seviniyordum. Bir haftalığına Kayaköy'e gidip kırk gün eve dönmediği o yazdan beri, içini kemiren gitme arzusunun en yakın şahidiydim. Hayatı yoluna koymayı bekliyordu. Bir gün gidecekti. "Bu yaz değilse, seneye yaza kesin gidiyorum," diyordu ne zaman konu açılsa. O yazlar geliyor, geçiyor, Deniz'in içi bir türlü durulmuyordu.

Bu arada birkaç ilişki başlatıp bitirmişti. Hayatına girmeye yeltenen bütün adamları aklında günbegün serpilip duran bu gelecek senaryosuna dahil etmeye çalışıyor, bu yolda kimi beyaz yakalı şehir çocuklarını korkutup kaçırıyor, kimi romantiklerin kanını köpürtse de, hepsi farklı nedenlerle bir türlü olmuyor, Deniz hayallerini iki kişilik inşa etmeye çalıştıkça, başarısızlığa uğruyor ve odasına kapanıp kapanıp ağlarken bir yandan kendini tek kişilik bir firar planına alıştırmaya çalışıyordu.

Sonunda, iki ilişki arasındaki sürenin biraz açıldığı, son ilişkisinin buhranlarını başkasında dindiremeyip, çatıdan çatıya atlamayı bırakıp, kuyruğunu kıvırıp güneşli bir duvarda azıcık dinlenmeye karar verdiği günlerde, gücünü topladı, üzerine bir deli enerjisi geldi ve kendini tek başına gidebileceğine ikna etti. Beklemekten vazgeçti.

Dedim ya, bunun önceki çıkışlarından olduğuna emindim başta. Deniz benim bildiğim Deniz'di, arada güneye kaçıp Kabak'ta falan çadır kurup dindirdiği şehirli öfkesini, yine birkaç günlük bir yolculukla ehlileştirecek, dönüşte, "Ah, nasıl özlemişim Beşiktaş'ı," deyip hayatına bir sonraki infilaka kadar devam edebilecekti. Ama evin girişindeki kolilerin ve birlikte yaşadığımız eve dair yaptığı küçük toplantıların sayısı arttıkça ikna oldum.

Gidiyordu. Kirayı tek başıma ödeyebilecek miydim? Eşyalarının bir kısmını bırakacaktı. Odayı bir Erasmus öğrencisine kiralayabilirdim. En kolayı öyle olurdu. Çiçekleri bana emanetti. Ben bütün resmi tatillerimi onun yanında geçirecektim. O, İstanbul'a bir turist gibi geldiğinde bir evi olduğunu hep aklında tutacaktı.

Resmen gidiyordu bu sefer. Üstelik yazı beklemeye bile niyeti yoktu. Oraya yılın en güzel zamanlarında varıp kendini kandırmak istemiyordu. Şimdiden giderse, yani daha sezon açılmadan, daha kimseler güneye inmeden, deniz henüz yazki kadar mavi değilken, in cin top oynayan gecelerde üşüyüp sobayı yakması gerekecekken, ancak o zaman bunun bir tatil olmadığına ikna olacaktı.

Bir tatil değil, bir hayattı bu gittiği. Rüzgarlı ve serin bir günde, sırtında hırkasıyla o sahil kasabasına varacak, eşyalarını kamyonetten indirecek ve orada tek başına yazı bekleyecekti. Dediğini yaptı.

Emekli bir öğretmenin mütevazı çiftliğinde ona bahçede yardım etme karşılığında kiraladığı tek göz eve yerleşir yerleşmez, eskiciden alıp odanın bahçeye açılan kapısının önüne koyduğu çivit rengi tahta masa ve sandalyeye oturup bir sigara tellendirerek bana ilk mektubu yazdı. Oyunu o kurdu.

Her mektupta ikimiz de anladık ki aramıza giren mesafe, farkında olmadan eskisinden de yakın yaptı bizi. Bu bir ayrılık değildi belki de o yüzden. Ayrılığın tam tersiydi. Uzak düşünce yan yanayken girmediğimiz, ıskaladığımız, gündelik telaşların arasında kaybolup giden konular açılmaya başladı. Ben kağıda İstanbul'daki hayatımı ama aslında farkında olmadan en çok kendimi anlatmaya başladım. Her mektup daha da zorladı kilitlerimizi. Tavanarasında saklanan, geride bıraktığımızı sandığımız hayaletlerimizi hortlattı.

Biri diğerini kovalayıp durdu mektupların. Deniz bana hep yazdı. O yazınca ben elimde onun mektubu koştuğum ama niye

koştuğumu bilmediğim maratona ara verdim, bir durdum, durmak ve kısa da olsa "ben ne yapıyorum"un üzerine düşünmek bana hep iyi geldi.

Şimdi düşünüyorum da, bir hikayenin gideni ve kalanı arasındaki duygu alışverişinin kesilmemiş olması galiba en çok ikimizin de olasılıkları tartmamızı sağladı, hatta bizi buna biraz da zorladı. Deniz benim "gitseydim ne olurdu?" sorumun cevabıydı. Bense onun "kalsaydım nasıl olurdu?" sorusunun cevabıydım.

Onun eşyalarını taşıyan kamyonetin apartmanın önünden ayrıldığı ana kadar çok uzun zamandır kol kola devam eden hikayemiz, biz farkında olmadan diğerimizin hayatında paralel olarak devam etti. Benim birazım onunla o kamyonete binip gitti. Onun birazı benimle Beşiktaş'taki evde kaldı.

Gariptir, ikimiz de o gittiğinden beri kimseye aşık olmadık. Galiba en çok da bu, bizi birbirimizin vazgeçilmezi yaptı. "Demek gitsek de kalsak da aşk yok, hemşirem" diye yazmıştı bir mektubunda. Güldürmüştü beni. Demek aşk gidilen ya da kalıp beklenen bir şey değildi. "Aşk yolda olmaktır," demişti Meral Hoca. Belki böyle bir şeyi kastetmişti. Bilmem. İnsan bazen ne yapsa günün sonunda kendiyle kalıyor. Balkondan Beşiktaş'ın civcivli kalabalığına da baksa, Ege'nin sessiz mavisine de. Bu hiçbir şeyi değiştirmiyor.

Deniz'in son mektubunu aldığım günün ertesinde sabah erkenden uyanıp sırf vapura binme bahanesiyle Burgaz'a gittim. Deniz'in yazdıkları beni buna mecbur bırakmıştı. İçim çok kalabalıktı. Kafamı şehirde tehnalaştıramıyordum. Biraz dolanır, denize bakardım Kalpazankaya'dan. Bir çay söylerdim. Sait Faik okurdum. Dilimden, aklımdan kalabalık günlerin gecelerin pasını silerdim. Düşünmeyeyi denerdim biraz olsun.

Kenarına oturdum vapurun. Hafta içi olmasına rağmen bir kıçlık yer bulmam kolay olmadı yine de. Güzel havayı gören benim gibi işi, okulu asmış, ada vapuruna atlamıştı anlaşılan.

İskeleden uzaklaşır uzaklaşmaz İstanbul bin kilometre arkamızda kaldı sanki. Deniz çarşaftı. Kenarından aktığı karanın yoz-

laşmışlığına tezat, mavi ve pırıl pırıldı su. Uzun bir yolculuğa çıkar gibiydim. Bir saat kadar sonra varacağım Burgaz'ı aklımdan çıkardım bir anlığına. A ile B noktası arasında bir vapur değildi bu sanki, bize sürpriz yapmıştı mesela Şehir Hatları o gün, tam boğazın ortasında güleçyüzlü, babacan ve hafif göbekli olduğunu hayal ettiğim kaptan, rotayı değiştirecek ve vapurun burnunu güneye çevirip beni Deniz'e götürecekti. Onun mandalina bahçesine. Martıları da götürecektim yanımda. Simit attığın sürece vapurun peşinden gelirlerdi nasılsa. "Deniz'e İstanbul'dan bir hediye, martılı bir ada vapuru..." yazacaktım altına, "Sevgilerle, Ayşe".

Başımdan aşağı inen soğuk suyla kendime geldim. Ne olduğunu anlamadım. Kimse anlamadı. O dalga nereden gelmişti, beni nasıl hedef almıştı? Etrafıma baktım. Herkes şaşkın şaşkın bana bakıyordu. Saçlarımdan tuzlu sular damlıyor, ayakkabılarım suyun içinde yüzüyordu. Gariptir bir tek benim saçlarımdan damlıyordu sular, bir tek benim ayakkabılarım suyun içinde yüzüyordu. Denizin hedefi tartışmasız şekilde bendim.

Deniz onlarca insan içinde bana nişan almış, hedefi on ikiden vurmuştu. Sudan fırlayıp karada yaşayan İstanbulluların arasındaki yerini almış, Boğaz'a özgü bir deniz kabuklusu gibiydim.

Islak ayakkabılarımdan çıkan komik seslerle ayak bastım Burgaz'a. Karabataklar gibi kollarımı açıp tünedim kayalara vapurdan iner inmez, üstümü başımı kuruttum önce. Kalpazankaya'ya yürüdüm sonra. Bir çay söyledim. Sait Faik okudum. Denize baktım. Düşünmemeye çalıştım.

* * *

Deniz sahilden bağırıyor:

"Ne yaptın deli kız!"

Üzerinde daha önce hiç görmediğim leylak bir elbise var. Saçları uzamış Deniz'in. Sapsarı olmuş güneşten.

Teknenin kıyıya yanaşmasını beklemeden üzerimdekilerle suya atlamıştım. Ada vapuruna binip Burgaz'a gittiğim günden bir hafta kadar sonra Akdeniz'le Ege'nin buluştuğu yerde, suyun içindeydim şimdi.

Her şeyi güleç yüzlü, hafif göbekli, babacan kaptandan bekleyemezdim. Vapurun kontrolü bendeydi. Bunu akıl edememiştim daha önce. İstanbul aklımı yutmuştu. Bana sadece gündelik işlerimi yürütecek kadar akıl bırakmıştı. Ezberim kuvvetliydi benim de. Hiç sekmeden her gün aynı şeyleri tekrar edip durabiliyordum. Bir önceki günkü ayak izlerimi takip ederek bir şekilde sürdürebiliyordum hayatımı İstanbul'da, kaybolmuyordum. Ama tali yollar vardı. Keçi yolları. Bir tanesi aklımı çelmişti. Deniz çağırmıştı. Gitmem gerekmişti. Davete icabet etmemek olmazdı.

Kıyıya vardığımda yorgunluktan bayılacak gibiydim. Ve heyecandan. Yumurtasını kırıp dünyaya merhaba demiş bir kırlangıç yavrusuydum o an. Çıt diye kabuğunu kırıp toprağın nemli koynuna, küçük yeşil başını koyuvermiş şaşkın bir patlıcan tohumuydum. Üzerine günlerce yağmur yağmış mutlu bir ormandım.

Kıyafetlerimden sular damlarken sarıldık Deniz'le. Bir şey diyemiyor, sadece gülüyordu. Beni oraya götüren küçük teknenin sahibi esmer çocuk arkamdan kıyıya yanaşmış, o da gülerek çantalarımı indiriyordu.

"Çok yorgunum, Deniz," dedim. "Beni bahçene götür, ne olur."

Islak ayakkabılarımdan çıkan komik sesler eşliğinde, hiç konuşmadan, sadece birbirimize bakıp bakıp gülerek, el ele sahili onun evine bağlayan dar patikadan tırmandık.

"Kiraz likörünün sonuna yetiştin," dedi gıcırdayan kapısını açarken bahçenin.

Kapının gıcırtısı aynı hayal ettiğim gibiydi.

Çürümenin bahçesi

O gün işten biraz geç çıkınca, servisi kaçırmış, mecburen durakta otobüs bekliyordum. Hava nasıl sıcak. Pis mi pis bir ağustos günü. Sanki dünyanın bütün suyu çekilmiş. Güneşte unutulmuş çamaşırlar gibi katır kuturdu şehir. Güvercinler bile baygın, uçmaya halleri yok, "nasıl yapsak" diye kuğur kuğur dolanıyorlardı kaldırımda.

Durakta benden başka kimse yoktu. Oturup beklemeye koyuldum.

Sonra biri daha geldi. "Kaçırdık mı otobüsü?" deyince kafamı çevirdim, "Kemal?" Yüzüme baktı, "Nesrin?"

Kemal'i eskilerden tanırdım. Çok eskilerden. Aynı sokağa bakan, omuz omuza vermiş iki evde büyümüştük. İkiz kardeşim Engin'in en yakın arkadaşıydı. Birbirlerinin gölgesi gibiydi Engin'le Kemal. Okula birlikte başladılar, her şeyi birlikte öğrendiler. Okumayı yazmayı, bisiklete binmeyi, topa vurmayı, yumruk sallamayı... Suçiçeğini bile birlikte geçirdiler. Askere de birlikte gittiler.

Annelerimiz bizim daha ortalıkta olmadığımız günlerden beri kapı komşusuydu. Babalarımız aynı otomobil fabrikasında mesai arkadaşıydı. Bizim mutfakta pişenden illaki bir tabak

onların sofrasına da giderdi. Onların bahçesindeki dutun yarısı bizimdi. Turşular birlikte kurulur, salçalar birlikte yapılır, reçeller birlikte kaynatılır, halılar birlikte yıkanırdı. Bahçelerimizi ayıran tuğla duvara bir geçit açmıştı İsmail Amca, iki bahçe birleşmişti böylece. İki ev bir olmuştu. Kemallerle kökleri birbirine karışmış iki ağaç gibiydik o yıllarda.

Engin'le Kemal askerde aynı yere düşmüşlerdi, Ağrı, Patnos'a. On dokuzluk iki taze fidan, mahalle berberine sıfıra vurdurdukları keltoş kafalarıyla ellerinde valizleri yoldan aşağı akıp gittikleri gün dün gibi aklımda. Araba sokağın köşesini dönmeden Kemal son bir defa başını çevirmiş, arka camdan bana bakmıştı. Elini sallayıvermişti havada kısacık. Sonra araba köşeyi dönüp yok olmuştu.

Evlenecektik Kemal'le. Askere gitmeden birkaç ay önce açılmıştı bana. Uzun bir sessizlikten sonra. Babaannemin kiraz bağındaydık. İki aile toplanmış bir yandan bahçenin mahsulünü sepetlere dolduruyor, bir yandan piknik yapıyorduk. Annemlerin yanından birkaç ağaç uzaklaşmıştım ki, yanımda bitiverdi, ne zamandır soğuk davranıyordu bana, niyesini bilmeden üzüyordu bu beni.

"Nesrin," dedi, ayağıyla toprağı eşeleyip de yüzüme bakamazken.

Kalbim göğsümde gümbürderken çıt çıkarmadan sabırla ne diyeceğini bekledim. Kaldırdı yüzünü topraktan. Yaz mevsimi çiller kondurmuştu burnuna, sarı cılız bıyıkları güneşte parlıyor, çekik gözleri benimkilerle buluşmamak için fıldır fıldır etrafı tarıyordu.

"Nesrin... eee... şey... nasıl desem... ben... yani sen... yani ben... seni seviyorum."

Gülüverdim. Hiç hesapta yoktu öyle kocaman gülmek. Bir şey diyemedim ama. Tutulup kaldım. Benden ses çıkmayınca endişelendi.

"Bir şey demeyecek misin? Yoksa... yoksa gücendirdim mi seni..."

Sepetteki kirazlardan bir çiftini alıp sapından ayırdım. Birini ağzıma attım, diğerini onun avcuna koyuverdim. Sonra hiç kaybetmeden at kuyruğumu savura savura gerisingeri annemlerin yanına koştum.

Kemal'le akranlığımız nasıl oldu da aşka dönüştü bilmiyorum. Birlikte yakar top oynarken, karşılıklı iki dalına oturup da güle oynaya dutu sallarken, buzağılar gibi çayırda güreşirken, ilk ne zaman ellerimiz değiverdiğinde yüzümüz kızarır, sırtımızı ter basar oldu, meçhul. Çocukluğun masumiyeti yerini içimizdeki yangına bıraktığında artık o çocuklar değildik, orası kesin ama. Kalbimiz, beynimiz, tüm iç organlarımız birbirimizle dolmuştu aniden, birbirimizin varlığıyla hercümerç olmuş, sanki kendimizden taşmıştık o yaz. Kemal, Patnos'a gidesiye dünyadaki her şeyi unutmuştuk.

Engin'le Kemal'i askere uğurladıktan on dokuz ay sonra bir haziran günü, Kemal, bir deri bir kemik, yüzünde gölgeler, başka biri olarak dönmüştü eve. Engin ondan birkaç hafta evvel, tahta bir tabutun içinde.

Mayına basmış. Dünya başımıza yıkıldı.

Engin'in ölümünden sonra ben artık eski ben değildim. Varlığımın bir parçasını yitirmiştim. Yarımdan da azdım. Sadece ben değil, hiçbir şey eskisi gibi değildi. Ne bizim evde. Ne Kemallerin evinde. Her şeyin üzerine kurşundan bir örtü indirmişti Engin'in ani gidişi. Onu toprağın serin koynuna bıraktıktan sonra, herkes kendi küçük mağarasına çekildi. Seslerimiz zamanla kısıldı. Cenaze gününden sonra pek konuşmadık olan bitenin üzerine. Yarayı deşmek olacaktı sanki sorgulamak, hiçbir şeyi sorgulamadık. Yasımızı tuttuk sade. Elimizden başkası gelmedi.

Annem bir sabah kırk yıllık komşusu Mücella Teyze'nin kapısını çalıp Kemal'i çağırmış, içeri adımını atmadan eşiğin gerisin-

den, "Ben sizi birbirinize emanet ettiydim evlat," demiş, arkasını dönüp eve gelmişti. Engin'i hatırlatıyordu Kemal ona. Söylememişti ama onu görmek iyi gelmiyordu, gelmeyecekti, hepimiz biliyorduk bunu. Annem Kemal'le ve aralarından su sızmayan komşusu Mücella Teyze'yle selamı sabahı kesince, biz de daha az görüşür olduk. İki sevgili her şeyi içimize gömüp, nehrin iki kolu gibi başka yöne aka aka uzaklaştık.

Engin'i bizden alan her şeye olan öfkemiz Kemal'in varlığında toplanmıştı, sanki emanete hıyanet etmişti Kemal. Oturup birazcık düşünsek üzerine, kızacaktık elbet kendimizi böyle hissettiğimiz için, o da can dostunu kaybetti, diyecektik ama oturup düşünecek hal kalmamıştı hiçbirimizde. Hayatın ırmağına kendimizi bırakmış, odalarımıza kapanıp denize varmazdan evvel bir kayaya çarpıp un ufak olmak için dua ediyorduk. Kendimizi o kayaya vuracak cesaretimiz yoktu. Sadece bekliyorduk.

İki bahçeyi birbirine bağlayan geçit de geçilmeye geçilmeye zamanla örümcek bağladı, babam en sonunda bir gün eski bir dolabı geçidin önüne koyunca, iki ailenin arasındaki son ince bağı da bilmeden koparmış oldu. Aylarca yerinden kalkmadı o dolap. İhtiyaç sahibi birine verecekti babam, o da gelip almayınca bir türlü, bir zamanlar birbirinden ayrılması imkansız gibi duran şeylerin ortasına bir sınır çizip oracıkta, dev bir milat gibi çürümeye durdu. O günden sonra ne buradan o tarafa geçen oldu, ne oradan bu tarafa.

Kemal de içine kapanmış, evden çıkmaz olmuştu askerden döndükten sonra. Nadiren sokakta karşılaşır, göz göze gelir olduk. Uzaktan belli belirsiz başını sallardı, belli belirsiz karşılık verirdim ben de, o kadar. Başkaca bir bağımız kalmamıştı. Bizi yan yana tutan her şey eriyip gitmişti.

Üniversiteyi Ankara'da kazandım. Ondan sonra bir tek bayramlarda gittim memlekete. Okul bitince Ankara'da işe girdim, evlendim, boşandım. Annemle babamı iki ay arayla Engin'in yanına gömdüm. Babamın cenazesinden sonra her şeyi öylece bı-

rakıp, tek bir sandalyenin yerini değiştiremeden, sadece koyu renk perdelerini çekip, kapısını kilitleyip veda ettiğim eve, uzun zaman uğramadım.

Kemal'i de en son babamın cenazesinde görmüştüm. Babamı toprağa verirken, onu az ileride bir ağacın gölgesinde görmüş, sonra gözden kaybetmiştim. Hakkında tek bir havadis duymamıştım.

Yıllarca uzak düştüğümüz, aramıza handiyse bir hayat girmiş olanlar, hele bir vakitler kalbimizi çalanlar karşımıza çıkıverince böyle, aniden soruverdikleri sorulara verecek cevaplarımız ne kadar güdük. Yıllar önce olanların ağırlığı sıradan gündelik cümlelerin altında, denizin dibindeki batık bir gemiden farksız. Ne o eski konuları açacak derman var insanda, ne geçmişi dürtecek, uyuyan devi uyandıracak cesaret.

"Ankara'da karşılaşmak da varmış. Neler yapıyorsun? Nasılsın Kemal?"

"Buradayım birkaç zamandır."

"Hiç haberim olmadı."

"Bir hastalık peyda oldu da. Burada tedavi olmak gerekti."

"Geçmiş olsun. Şimdi nasılsın?"

"Daha iyiceneyim. Sigarayı bırakmak gerekmiş, bir tek o zor."

Birden aklına önemli bir şey gelmiş gibi gömleğinin cebinden paketini çıkarıp bir tane yaktı, bir tane de bana uzattı. "Sağol, içmiyorum," dedim. Tam veda edip yola koyulacağım, "Görüşürüz" diyeceğim lafın gelişi, "İşin var mı?" dedi. Uyuyan dev kıpırdandı içimde bir yerde. "Yok," dedim hiç düşünmeden. Hayat tuhaf bir yer.

Bir taksi durdurdu. Kemal öne oturdu. Ben arkaya iliştim. O "Sağda bırak bizi kaptan," diyene kadar hiç konuşmadık. Fark ettim ki hiç dokunmamıştık da birbirimize karşılaştığımızdan beri. El bile sıkışmamıştık. Şoföre parayı uzatırken elini gördüm. Kırış kırıştı. Benden sadece bir yaş büyük. Nasıl bu kadar hızla ihtiyarlamış? Karşımda duran bambaşka bir adamdı.

Arabadan inince hemen köşedeki Tekel'e daldı, ben daha ne oluyor demeden, gazeteye sarılı bir şişeyle çıktı, yolun karşısına geçip giyilmekten parlamış pantolonunun cebinden anahtarını buldu, bir gecekondunun demir kapısını açtı.

Yirmi metrekare var yok odayı ışıkları açmadan seri adımlarla boylu boyunca yürüyüp başka bir kapıyı açtı, binaların arasında bir avluya çıkardı beni. "Sen otur," dedi.

Ölmeye durmuş kel bir ağacın altındaki plastik sandalyeye iliştim. Galiba kirazdı. Önümde rutubetten çürümüş, suntaları çıkmış melamin bir masa. Bir bacağı eksik, bir kenarı dengede dursun diye duvara yaslanmış. Duvarın dibinde içi sırf toprak, yan yana dizilmiş kırık dökük saksılar. Hemen yanında camı kırık bir akvaryum. Ağacın gövdesinden duvardaki paslı bir çiviye gerilmiş koptu kopacak çamaşır ipinde rengi solmuş mandallar. İpte unutulmuş bir tek erkek çorabı.

Kafamı kaldırdım, yüksek binaların arasında yere dökülmüş mavi boya lekesi gibi birazcık gökyüzü. Yaşayan bir şey aradım civarda. Rutubetten kararmamış bir renk, kırılmamış bir eşya, kolu bacağı yerinde eksiksiz bir şey, bulamadım. Çürümenin bahçesiydi burası resmen. Her şey son sürat yok olmaya doğru yol alıyordu.

Kemal çıktı içeriden, koltuğunun altına kıstırmış gasteleri, elinde tepsi, tepside iki çay bardağı, bir kase yoğurt, iki çatal, bir de rakı şişesi. Yorgun görünüyordu. Elindekileri bırakıp masaya "Sen seredur gasteyi," deyip kayboldu dişleri dökülmüş bir ihtiyar ağzı evin karanlığında.

Elinde küçük bir radyoyla geri geldi, yosunlu duvarın üzerine yerleştirdi, kırık tuşlarını döndürdü azıcık, cızırdadı alet öksürür gibi, "Hah," dedi, Müzeyyen sesiyle doldurdu mezar bahçenin içini. Duvarın çatlaklarına kaçıştı birkaç böcek ya da bana öyle geldi.

Karşıma oturdu, rakıları taksim etti, "İşte burası da benim bahçe," dedi. "Güzelmiş," dedim. "Memlekettekine benzemiyor

elbet. Güneş alsa azıcık başka olurdu ama işte böyle de serin oluyor. Bu ağustos sıcağmda daha ne istersin. Rutubet kokusunu, kedi sidiğini umursamazsan iyi," dedi.

Oturduk, hiç konuşmadık ilk bardakta. İkincileri doldurdu.

Zaman izleri siliyor. Uykuyla uyanıklık arasında gördüğün rüyalara benziyor geçmişte yaşadıkların bir süre sonra. Öfke diniyor. Bir vakit kalbini ateşiyle kavuran her şey, cılız bir mum alevine dönüşüyor. Ha söndü, ha sönecek. Yine de onunla karşılaşmak yıllardır kimsenin el etmediği ağır, paslı bir demir kapıyı aralamıştı içimde, otların bürüdüğü, yıllar önce insanlar tarafından terkedilmiş bir bahçeye adım atmıştım sanki.

"Nasılsın?" dedim.

"İyiyiz işte."

"Tek başına mı yaşıyorsun burada?"

Çok yalnız bir adamdı karşımda oturan. Kadınsız bir hayatın bakımsızlığı vardı üzerinde.

"Evet," dedi.

Ben cevap vermeyince açıklamaya girişti.

"Bir şikayetim de yok. Yalnızlığa alıştım. İyiyim böyle. Yaşıyoruz işte."

Tuhaf bir his yokladı içimi. Peşinden geleceklerden, o yitik bahçede karşıma hangi eli bıçaklı duyguların çıkacağından bihaber, tedirgindim.

İç geçirdi, etrafı taradı, yapraksız ağaca çevirdi gözlerini, devam etti.

"Buna yaşamak denirse..."

Uzun bir sessizlik. Rakılarımızı yudumlayarak sustuk bir süre.

Ne zaman sonra her nasılsa, nereden buldumsa o cesareti, aramızdaki sessizliği bıçak gibi kesen bir cümle kurdum.

"Kemal," dedim rakının rahatlığıyla, "arada eskiler geliyor aklıma."

Bir şey demedi.

"O konuları açmak bana zor, sana daha zor, biliyorum. Ama sen dönünce askerden, ayrı gayrı düştük ya biz öyle, hiç oturup konuşmadık ya. Hiç yakışmadı bize ama elden ne gelir."

"Boşver, Nesrin," dedi. "Bazen öyle oluyor. İnsan kabuklu böcek gibi bir şey. Baktı dışarısıyla başedemiyor, kaçıveriyor içeri. Bu kimsenin kabahati değil."

Sen ne kadar kaçsan da, ıskalasan da, görmezden de gelsen, kafanı kuma da gömsen, kalbine kilit de vursan, hayatın sana bir diyeceği varsa, sinsi sinsi bekliyor sırasını, yıllarca. Öyle sabırlı. Öyle fil hafızalı, öyle unutmuyor hayat. Sen sabaha kadar unuttum diye sağalt ruhunu. Gömdüm san. Defter kapanmayınca kapanmıyor.

Bir sigara istedim. Paketi uzattı. Bırakmıştım. Bir tane yaktım. Özlemişim.

"O şenlikli günlerden geriye kim derdi sap gibi ikimiz kalacağız bir tek... O kocaman aileden... Keşke böyle olmasaydı," dedim.

Bana baktı. Gözlerinin derininde bir yerde o eski Kemal'i gördüm. Kiraz ağacının altındaki o bıçkın Kemal'i.

"Keşke..." dedi, kafasını göğe kaldırıp derin bir nefes aldı, "Neyse, boş ver bunları..."

"Engin'i hiç soramadım sana sonrasında. Çok istedim ama dilim varmadı. Nasıldı? Yani ölmeden önce... Nasıldı Engin?" dedim birden.

Yıllarca bekletmişim bu soruyu içimde, haberim yok, ilk dürtmede taştım. Şaşırdı soruma. Cevap vermeyecek sandım.

"İyi değildi." Sonra mırıltıyla kendi kendine konuşur gibi "Ne sen sor ne ben söyleyeyim," dedi.

Kalktı, turlamaya başladı bahçede. Gözleri kapkaranlık. Korkuttu beni o hali. Geri geldi, oturdu. Bir sigara daha yaktı. Yüzüme baktı.

"Engin mayına basmadı, Nesrin," dedi.

Çat diye bir şey kırıldı kafatasımın içinde. Duydum sesini. Dünya kulaklarımda uğuldamaya başladı peşine. Diyecek sözüm yok. Sadece biliyordum, biliyordum, biliyordum diye bir ses do-

lanıyor zihnimde. Başımı kaldırdım, mavi leke hâlâ orada, binaların arasında, laciverte dönüyor yavaştan, bir anlık yalandan ferahlık.

"Madem kader karşılaştırdı bizi onca zaman sonra, dinle o zaman," deyip her cümlesiyle beni uçurumlardan aşağıya yuvarlayan hikayenin aslını anlattı. Anlatırken kaç sigara içti, sayamadım. O yaktıkça ben de yaktım.

"Engin en az senin kadar benim de kardeşimdi. Askere birlikte gitmemiz büyük şanstı bizim için. Çok zor aylar geçirdik birlikte ama yan yana direndik, sıkı sıkı tutunduk birbirimize."

Durdu. Nefeslendi. Çok yavaş, sanki kelimeleri ağzından çıkarırken canı yanıyormuş gibi konuşuyordu.

"Başka bir dünyaydı orası. Buradan bakınca anlaşılacak bir şey değil. Ne onun ne de benim sana mektuplarda, telefonda anlattıklarımıza benziyor. Anca giden, dağa çıkan, o mahrumiyet bölgesinde aç biilaç, soğuktan heder olan, yeri geldi mi ölümle burun buruna gelen bilir..."

Arada durup soluklanıyor, peşine çatallı sesi dolduruyordu bahçeyi.

"Gördüklerimiz karşısında aklımıza mukayyet olmamız güçtü. Çoğumuzda çok derin hasarlar bıraktı. Bir de oradan buraya, normal hayata yalnız başına dönmesi, kardeşini orada bırakıp..."

Sustu. Devam edemedi. Gözleri ıslandı. Kirli sakalını sıvazladı. Bardağı dikip kafasına, bir tane daha doldurdu.

"Ölümün başka türlüsü. Ölsem daha iyiydi diyeceğin kadar kötüsü," diyebildi sadece.

Elimi uzattım, omzuna koydum. İlk kez dokunuyordum ona, "Kemal."

Yavaşça anlatmaya devam etti.

"Kafam hiç iyi değildi döndüğümde. O gece olanları hatırladıkça öldüm öldüm dirildim. Anama babama sana kavuşmak bile teskin etmedi. İçim kapkaranlıktı. Aynı adam değildim ar-

tık. Önceki gibi değildim. Birine anlatsan, ne diyeceksin? Anlarlar mı seni? Öyle geçti zaman, sus pus, her gün daha da eksilerek, bir değil bin kere ölerek. İki dünya arasında bir yerde kayboldum. Aylarca babama komutanım dedim. Kaç gece yataktan fırlayıp evin kapısını açıp nöbetçi var mı diye kontrol ettim. Sokakta bir köpek çöp kutusunu devirse uykudan fırladım. Zamanla azaldı ama çok derin izler bıraktı o Allah'ın belası on dokuz ay."

Sesi titriyordu. Anlatacakları bitmemişti. Duyacaklarımdan korkuyordum.

"Bizim bölük komutanı çok içerdi, Nesrin. Her gece. Biz de emir kulu, ne dese yapıyoruz. Yoksa dayak. Bir gece Engin'e, haydi devriye gezelim, demiş. Binmişler zırhlı araca, Engin bir bakmış, el bombası almış komutan yanma, araziye far tutup gidiyorlar. Farın görmediği yerlere, burada bir şey var diyor, bomba atıyor komutan. Engin, komutanım patlamazsa tehlikeli, dur atma, diyor ama dinleyen kim. Engin'e de atmasını emrediyor sonra. Engin mecbur atıyor bir tane ama bomba patlamıyor. Gidip imha etmek lazım, "Kim gidecek oraya şimdi," diyor komutan. Köyün hemen yanı ama. Çoluk çocuk akşama dek o arazilerde dolanıyor. İtiraz etsen, canına okuyacak.

Çok değil on-on beş gün sonra haberi geldi, aynı arazide biri beş diğer dört yaşında iki kardeş, buldukları el bombasıyla oynarken, bomba patlıyor, biri ölüyor, birinin kolu kopuyor."

Uğursuz bir sessizlik çöktü aramıza. Yirmi yıldır anlatmamıştı belli ki bunları kimseye. O günkü kederle yeniden o anı yaşıyordu, anlattıkça yüzünün çizgileri daha da derinleşiyordu.

"Sonra," dedim, "sonra ne oldu?" Ellerim titriyordu.

"Çocukların ölüm haberi geldiğinde karakoldaydık, Engin yıkıldı. Tek kelime çıkmadı ağzından tüm gün. O gece karakola bir kilometre kadar uzakta bir kulübede birlikte nöbet tutuyorduk. Tepeye doğru bir kulübe. Nasıl bir dolunay var gökte. Ay bembeyaz aydınlatıyordu dağı taşı. Her yan sus pus. Orada anlattı bana olanları. Yüzü kül gibiydi. Doğu Beyazıt radyosunu dinliyorduk

bir yandan. Bir ara radyodaki sunucu telefonla programa katılan bir adama, şu anda ne yapıyorsunuz, diye sordu. Adam 'Evdeyiz, çoluk çocuk çay içiyoruz,' diye cevap verdi. Engin durdu, gözü uzaklarda 'Onlarla olmak isterdim şimdi...' dedi, 'sıcak evimde annemle, babamla, Nesrin'le çay içmek isterdim.' Cevap veremedim. İhtiyaç gidermek için kulübeden çıktım. Birkaç adım uzaklaşmıştım ki tek bir silah sesi duydum arkamda. Koşarak geri döndüm. Olan olmuştu."

Kalkıp ağlayarak içeri girdi Kemal. Kiraz ağacının dibine çöktüm. Bahçe kapkaranlıktı artık. Müzeyyen susmuştu. Geç kalmış, yıllarca saklanıp beklemiş bir acının çığı altında kalmıştım. Nefes alamıyordum. Engin, annem, babam, ben, en son ne zaman hep birlikte çay içtiğimizi hatırlamaya çalıştım. Hatırlayamadım.

Sevgili çocuk

Sevgili çocuk,
Bu mektubu postaya verip vermeyeceğime henüz karar verdim. Seni bir gün bulur mu senden sonra kuracağım cümleler, bilmiyorum. Seni bulursa nasıl bulur... Çirkin el yazımı zarfın üzerinde gördüğünde içindekileri merak eder misin... Açar mısın o zarfı... Açmadan sonsuzluğa mı uğurlarsın... Planlamadım bunu yazmaya oturduğumda. Tahayyül dahi edemedim. İnsan birine yazdığı mektubu biraz da kendine yazıyor ya, aklını ve kalbini kağıda geçirip yüreğini boşaltırken sayfaya, uzaktan bakıyor ya biraz da kendine... Temize çekmek belki, belki kendi halinde bir bahar temizliği...

Bazen içimdeki ormanın karanlığına dalıyorum. Sana anlattığımı hatırlıyorum o ormanı. Bir gece, soğuktu hava, kasımdı galiba, sigaranın ışığıyla aydınlanan bir odada. İkimize de ait değildi o oda, şehirden kaçıp saklandığımız bir ağaç kovuğuydu daha çok. Sabah ezanının eli kulağında, ben anlatıyordum, sen hemen yanımda sessizce uzanmış, gözlerin kapalı ama uyumuyordun. O ormandaki tekinsiz ruhlardan bahsetmiştim sana. Etrafta sadece çalılara sürtünen kürklerinin hışırtısını duyduğum vahşi hayvanlardan, burnuma çalınan küf kokusundan, arka bahçelerin

duvarlarını saran yosunlardan... Çok gerilerde bıraktığımı sandığım eski şeylerden. Arada ziyaret ediyorlar beni hâlâ. Dolanıp duruyorlar etrafımda. Ben içeri doğru bir adım daha attıkça kalabalıklaşıyor orman. Tenhalaştıkça kalabalıklaşıyor. Tam olarak görmediğim ama orada olduğundan emin olduğum bir şeyler kesiyor yolumu. Bacaklarıma sürtünüyor. Nefesini üflüyor enseme. Parmaklarıma dokunuyor. İlkokulda tuvaletin kapısının arkasına saklanıp öpüştüğüm çocuk. Babam öldükten sonra kapının önüne özenle konmuş ayakkabıları ve annemin aylarca elini süremediği portmantodaki ceketi. Hâlâ sigara kokan, aylar sonra bile. Son bakışı babamın, ağzı karanlık bir boşluğa dönüşürken, gözlerinin içinde tek tek sönen yıldızlar. Salondaki L koltukta uzanmış bana bakarken, saniye saniye yıldızsız bir geceye dönüşen yüzü babamın. Bir gece aniden uykudan uyanıp rastgeldiğim, pencerede sessiz sessiz ağlayan annem. Elinde ilk kez bir sigaranın turuncu ışığı. Çok daha önceleri, çocukluğumun evlerinden birinde asla tam olarak kapanmayan balkon kapısı, geceleri uğuldayıp duran, sesinden kaçmak için ağır yün yorganın altına iyice saklandığım ve hep dua ettiğim bir an evvel sabah olması için... Beyaz karın üzerinde kırmızı çocuk çizmelerim... Baharla birlikte mutfak tezgahında yollar çizen karıncalar... Yaz sıcağında yıkanmış balkonlar... Salonun camına pamukla 1982 yazdığımız yılbaşı... Sütlacın üzerine yağan tarçın... Patates kızartılan babaanne kahvaltıları...

Geçmiş arada tüm cüssesiyle abanıyor üstüme. Kemiklerimi çatırdatıyor ağrısı günlerin. Hâlâ. Ve hayat ona yardım ve yataklık etmekte elinden geleni ardına koymuyor. Çekmecede bir tek çorabını buldum geçen hafta. Kendi eşyalarım benimkilerden ayıklarkenki titizliğinin gözünden kaçmış bir hain. Seninkiler gittiğinde rafta devrilip yan yatan kitaplarımı görünce içime kıstırdığım kederi aylar sonra uykusundan uyandıran bir sinsi. Bir çorap insanı binlerce yerinden bıçaklayıp yere yıkabiliyormuş, gördüm. Bir çorapla konuşabiliyormuş da insan, o güne

dek kimseye anlatmadıklarını anlatabiliyormuş bir çoraba. Ona ağlıyormuş da. Bir çorapla bir şişe devirip sızabiliyormuş el ele koltukta. Bazen kendimizi ne kadar önemsiyoruz, sevgili çocuk. Bir çorabın hakkından gelemiyoruz, baksana.

Orman senden sonra daha kalabalık ve daha tekinsiz. Neyin arkasından ne çıkacak hiç belli değil, görüyorsun. Çekmecelerden bile korkar oldum. Ama biliyor musun, yine de arada sırada daldığım bu ormanı sevdiğimi düşünüyorum. Belki sadece benim ormanım olduğu için. Ellerimi ağaçların nemli gövdelerinde gezdirirken ve yosunlu toprağı hissederken çıplak ayağımın altında, seviyorum bu ağaçları, bu toprağı, galiba en çok sadece ben bildiğim için nerede olduklarını. Ve başka kimseyi çağıramadığım için bu ormana, ne kadar gelse de içimden bunu yapmak. Ama geri dönüş yolunda kayboluyorum bazen. Alakasız karşılaşmalar yaşıyorum o arada. Benim ormanımın dışında dolaşan ne idüğü belirsiz mahluklar sızıyor içeri. Bir süre yan yana yürüyorum onlarla, anlattıkları hikayelerle kafamı karıştırıyorlar. Öptükleri yerler sanki bana ait değil. Sarıldıkları yerlerde soğuk bir duvardan farksızım. Uzanıp tuttukları elim canı çoktan çekilmiş bir parça et. Bakamıyorum yüzlerine. Işıklar hep kapalı kalsın istiyorum. Tanımak istemiyorum onları. Bir vodvil gibi gecelerim. Bir kapımdan girip bir kapımdan çıkıyorlar. Ortalık toz duman. Bir sürü yanlış anlaşılma, koşturmaca, telaş. Sadece komik değiller. Hiç güldürmüyorlar beni. Arkalarında da hiçbir şey bırakmıyorlar. Tek bir çorap bile. Bazen günler sürüyor, bazen aylar eve geri dönmem. Ama üzülme benim için, üzülür müsün ki benim için, yine de buluyorum yolu bir şekilde. Eve döndüğümde her şeyin aynen bıraktığım gibi yerli yerinde durduğunu görüyorum. Yeni kitaplar aldım, kitaplarım sırt sırta dimdik dolduruyor rafları. İyi ki, diyorum, iyi ki bazı şeyler değişmiyor. Hep öyle kalıyor. Ben onları nasıl iyileştirdiysem öyle.

Çorabını yıkadım. Ütüledim. Bir gazete kağıdına sarıp bir gün çantamda gezdirdim. Sonra metrobüste yanımdaki koltuğa bırakıp bir sonraki durakta indim. Törenleri hep sevmişimdir, bilirsin.

Geçenlerde okuduğum bir kitapta bir sevgilinin diğerine yazdığı gibi, "Mektubumu rüzgara teslim ediyorum." Gerisini bilemeyecek kadar uzağım kıyına. Karşıdan bakınca ışıklarını bile göremiyorum.

Sevgiler,

K.

Yılbaşı ağacı

Fabrikanın düdüğü şu demekti: Tam on yedi dakika sonra zil çalacak. Babamın çalıştığı fabrikanın paydos düdüğüyle bizim evin arasındaki mesafe bu. Ne eksik ne fazla. Babam paydos düdüğünü duyunca elindeki kalemi masaya bırakır, önündeki defterleri çekmecesine kilitleyip, arkasına doğru kolları havada şöyle bir gerinerek, masasından kalkıp kapının hemen yanındaki askıdan dirsekleri yamalı kadife ceketini alır ve mesai arkadaşı Erdal Amca'ya iyi akşamlar deyip çıkardı. Öyle hayal ederdim pencerede beklerken onu. Pencerede babasını bekleyen bütün çocuklar öyle hayal ederdi.

Derken arabasının farları sokağın başında belirir ve en nihayetinde zili çalardı. Defalarca saat tutmuştum. Hiç geç kalmamıştı bugüne dek.

Babam fabrikada çalışıyordu. Biz fabrikanın lojmanında yaşıyorduk.

31 Aralık 1988 günü de doğum günü hediyem pembe elektronik kol saatime göre tam 18.17'de zil çalacaktı. Ben koltuktan fırlayıp herkesten önce kapıya koşacak, bunu yaparken koridordaki yolluk kayacak, az kalsın düşeceğim, annem köfte harcı bulaşmış ellerini bir yere değdirmemek için havada tutarak, mut-

fak kapısından kafasını uzatıp "Kızım yavaş! Düşeceksin!" diye bana seslenecek, ben nefes nefese kapıyı açacağım.

Çam ağacı sözü vermişti babam. Yılbaşına bir ay kala. "Söz," demişti ablamla bana, "çam ağacı alacağım bu yılbaşı size." Bunu demesiyle dünya o hayali çam ağacının etrafında dönmeye başlamıştı.

Okul harçlıklarımızdan artırdığımız üç beş lirayla kırtasiyeden toplayıp eve yığdığımız grapon kağıtları, rulo rulo karton, banyodan yürüttüğümüz makyaj pamukları, itinayla yırtmadan düzleştirip kitap aralarında biriktirdiğimiz çokomel ambalajlarıyla bir yılbaşı süsü imalathanesine dönmüştü odamız. Çizgileri taşırmadan boyayıp sonra tavşan makaslarımızla kestiğimiz yıldızlar. Patates baskı noel babalar. Yaldızlı kağıttan melekler. Metrelerce kedi merdiveni. Dünyanın bütün çam ağaçlarını süsleme göreviyle görevlendirilmiş iki çocuktuk sanki.

Odamızdan çıkmıyor, uyku saatine kadar deliler gibi çalışıyor, annem gelip de "Evladım harap ettiniz kendinizi. Haydi bakalım, uyku vakti," deyip ışıkları kapattıktan sonra karanlıkta, yan yana yataklarımıza uzanıp bir mühendis titizliğiyle neyi nereye nasıl asmamız gerektiğini tartışıyorduk. Ağacın boyu ne kadar olacaktı acaba? Peki genişliği? Babam yanıp sönen ışıklar da getirecek miydi ağaçla birlikte? Acaba salonda nereye koymalıydı ağacı? Sokaktan bakınca da görünmeliydi mutlaka. Yoldan geçen ya da karşı apartmanda uykusu kaçıp da cama çıkan biri pencerede yanıp sönen ışıklarını mutlaka görmeliydi ağacımızın. Okuldan eve dönen çocuklar da. Herkes görmeliydi. Bütün mahalle durup bakmalıydı bir kırmızı, bir mavi, bir yeşile dönen, perdeleri açık evimize. Acıkmıyor, çişimiz gelmiyor, okulda sabırsızlıkla son ders zilini bekliyor, eve varıp da odaya kapanana dek telaşlı kalplerimizi dindiremiyorduk.

Tam bir ay boyunca sürdü bu feveran. Kutular dolusu süs hazırladık. Tüp tüp uhu bitirdik. Evdeki bütün patateslerin hakkından geldik. Onlarca balon şişirdik. Her şey günler öncesin-

den hazırdı. Babamsa son güne bırakmıştı sürprizini. Bizi şaşırtmayı severdi.

Annem de, bizim annemiz olduğunu ispatlarcasma, özel günleri önemseyen bir kadındı. Bayramıydı, yılbaşısıydı, hazırlıklara günler öncesinden başlar, evi ayağa kaldırır, normalde ıslak bezle kenarından geçtiği her şeyi, bu ağır bir kitaplık da olsa, çeker, arkasında nicedir arayıp da bulamadığımız kayıp şeyleri bulurdu. Tüm ev halıların altına varıncaya dip köşe tertemiz yapılır, bu vesileyle mobilyaların illaki yeri değiştirilirdi. Şu çiçekli koltuk bir yıldır oturduğu köşeden televizyonun yanına çekilir misal, kitaplık biraz sağa itilip evvelden girişte asılı duran deniz manzarası, ortasında bir yalnız gemi, duvarda açılan boşluğa asılırdı. Yılbaşı gecesi tüm bunları yapabilmek için şahane bir fırsattı onun için.

Annem yine hiç üşenmedi, her yeri delirmiş gibi sildi, parlattı, mobilyaların da yerini değiştirdi. Bu sefer biraz da bizim içindi bu tantana. Pencerenin önündeki fiskos köşesinin ortasındaki sehpayı arka odaya taşıyıp ağaca yer açmıştı. Babamın getireceği hevesle beklenen çam ağacı salonun en mühim parçası olarak tam pencerenin önüne, layık olduğu yere, kralla kraliçenin tahtına benzettiğim iki tekli koltuğun arasına yerleştirilecekti.

Annem sonunda evi daha fazla temizleyemeyeceğine kanaat getirip bir ritüeli gerçekleştirmenin haklı gururuyla, hep yaptığı gibi kendine sade Türk kahvesi pişirdi. Üzerinde çamaşır suyu lekeli babamın eski pijama altı, ve yine babamın eski fanilası, kafasında tülbentiyle, kahvesini alıp fiskos köşesindeki koltuklardan salona dönük olana oturdu, bir keyif sigarası tellendirip eserini seyretti. Gözlerinde altın madalya almış buz patencilerin zaferi parlıyordu. Kendiyle gurur duyuyordu. Annemi en son böyle gururlu babamın fabrikadaki 25. yılı onuruna verilen yemekte görmüştüm.

İşte her şey hazırdı. Mutlu sona az kalmıştı. Bizim kağıt kırpıkları ve uhu kokusuna boğulmuş aydınlığa bakan küçük oda-

mızda, annemin evin genelinde ama en çok mutfakta estirdiği festival havası, yılbaşı ağacıyla zirveye ulaşacaktı.

Annem bigudilerini kaynatıp saçlarını sarmıştı gündüzden. Bakır dalgaları sallanıyordu masaya gururla taşırken zeytinyağlıları tek tek. Yanaklarını boyamış, kırmızı ruju hafiften dişine bulaşmış, makyajıyla uyumlu, ne zaman bir kutlama vesile olsa dolabın derinliklerinden bulup çıkardığı, artık fermuarı biraz zor kapansa da bir türlü vedalaşamadığı kırmızı kadife elbisesi vardı üzerinde. Bütün önemli günlerdeki gibi topuklu pabuçlarının altını silmiş, marleyleri tıkırdatarak mutfakla salon arasında turluyordu. Temizlik yapan anne ile herhangi bir kutlamaya icabet eden anne arasındaki fiziksel değişimin keskinliği değme süperkahramanda yoktu.

Masa, bembeyaz bir örtünün üzerinde, annemin vitrinden nadiren çıkardığı yemek takımıyla şenlenmişti. Yılda bir kereliğine çatallar solda, bıçak ve kaşık sağda. Kristal sürahiyle takım kristal su bardakları çıkmış, ağzını silmeye kıyamayacağım, bir tanesini mutlaka peçete koleksiyonum için saklayacağım papatya desenli peçeteler, beyaz örtüye konmuş kelebekler gibiydi. Yine kimbilir evin neresinden bulunup da çıkarılmış pirinç şamdanların üzerinde uzun beyaz mumlar dikiliyordu. Masaya oturunca yakılacaktı. Daha erkendi.

Yılda bir kereliğine çok önemli insanlar gibi oturacaktık o masaya. Çok önemli ve çok mutlu insanlar gibi. Coca-cola reklamındaki aile gibi. Herkes pür neşe kahkahalar atacak, annem kristal bardaklara kola koyarken, babam onun yaprak sarmasını övecek, annemle babamı bir sarma bahanesiyle kırk yılın başında flört ederken görecektik. Annem en nihayetinde masaya şöyle bir uzaktan bakıp, her şeyin tamam olduğuna ikna olup da sandalyesine oturunca, ablamla bana gözleriyle peçeteleri işaret edecek, peçeteler ecnebi filmlerdeki gibi derhal dizlere konulacaktı.

Masa, yıl boyunca yemediğimiz ne varsa onlarla dolup taşıyordu. Annem yine döktürmüştü. Bu çabayı, bu engellenemez

hırsı, bu mermeri delecek azmi başka şeylere harcasa, uzaya giden ilk Türk annesi olabilirdi. Amerikan salatası, Çerkez tavuğu, Arnavut ciğeri, sosyete mantısı, fasulye pilaki, haydari, hatta tarifini tüm komşularından sır gibi sakladığı kadınbudu köftesi... Hepsini kendi elleriyle yapmış, sadece topiği mahallenin vitrini en ışıklı dükkanından, Agop Amca'dan almış, dayanamamış az biraz fıstıklı Macar salamı da kestirmişti. Türkiye'nin kozmopolit yapısma paralel kurduğu sofraya, leblebisi az bademi bol çerez tabakları serpiştirmeyi de ihmal etmemişti. Hindi fırında sakince kızarıyor, sahneye çıkmayı bekliyordu. Gecenin yıldızı, Nesrin Topkapı'dan sonra, masanın ortasında gecenin en başından beri onun için rezerve edilmiş boşlukta yerini alacak hindiydi.

Asıl muz vardı masada. Kocaman bir hasır sepetin içinde sıkıcı elmaların ve portakalların üzerinde, haşmetli bir hükümdar, önemli bir misafir gibi yenmeyi bekliyordu. Yılda bir kereliğine adam başı bir taneden fazla düşecek sayıda alınmış çikita muz, tek başına bugünün hayatımızdaki önemli günlerden biri olduğunun kanıtıydı.

Babamın dizel motor arabasının sesini daha sokağa girer girmez tanıdım. Pencereden bakmadım ama bu sefer. Sürpriz bozulur diye ödüm kopuyordu. Annem mutfakta son hazırlıklarını yaparken, ablamla üzerimizde bir örnek pilili eteklerimiz ve kırmızı üzerine beyaz kardanadam desenli kazaklarımızla dudaklarımızı kemirerek sessizce zilin çalmasını bekledik.

31 Aralık 1988 günü, doğum günü hediyem pembe elektronik kol saatime göre tam 18.17'de zil çaldı. Babam yine geç kalmadı.

Ben koltuktan fırlayıp herkesten önce kapıya koştum, bunu yaparken koridordaki yolluk kaydı, az kalsın düşecektim, annem köfte harcı bulaşmış ellerini bir yere değdirmemek için havada tutarak mutfak kapısından kafasını uzatıp "Kızım yavaş! Düşeceksin!" diye bana seslendi, ben nefes nefese kapıyı açtım. Ablam bir solukta yanımda bitti.

Asansör zemin kattan bizim kata doğru tırmandıkça, her katta artan bir çarpıntıyla küçük kalplerimiz şakaklarımızda atıyordu. Ablam elimi tuttu. Elini sıktım. "Her şey çok güzel olacak," dedi kulağıma. Yılda bir kereliğine her şey çok güzel olacaktı, inanıyordum. Birazdan çam ağacını gündüzden iki tekli koltuğun arasında açtığımız boşluğa kurup süslerle donatacaktık. Afrikalı bir kabile için totemleri neyse, çam ağacı bizim için oydu o gece.

Asansör bin yıl kadar sonra bizim kata geldi, kapısı açıldı, babam elinde kuş kadar siyah bir torbayla asansörden çıktı. Dünyadaki hiçbir çam ağacını o kuş kadar torbaya sığdıramazdınız. Elinden torbayı kaptım. İçinde bir rakı şişesi vardı. Yılbaşı geceleri dahil babamı hiç rakı içerken görmemiştim.

"Baba, hani ağaç... yılbaşı ağacı... hani süsleyecektik... o kadar hazırlık yaptık... söz vermiştin."

Babam cevap vermedi. Ayakkabılarını çıkardı. Ceketini portmantoya astı. Salona geçti.

Bir elimde rakı şişesi, diğerinde siyah torba kapıda kalakaldım. Annem, mutfak kapısında şaşkın ama bir şeylerin tam da olması gerektiği gibi gitmediğini kestiren serinkanlı gözlerle ne olup bittiğini anlamaya çalışıyordu. Babam salona girdi. Ablamla ben onun sessizliğinden ürkmüş, tek bir soru daha soramamıştık. Babamı hiç böyle görmemiştim.

Masaya oturdu. Anneme seslendi. Buz istedi. Bana rakıyı getirmemi işaret etti. Televizyondaki kanalları gezip Zeki Müren'i buldu ve daha hiçbirimiz masaya oturmadan, kendine bir rakı doldurdu. Haydariden biraz tabağına koydu. Biraz da Arnavut ciğeri. İlk yudumda bardağı yarıladı. Annem gülümsemeye çalışıyor, bir bize bakıyor, bir babama, yine de bir şey demiyordu. Dese sanki dünyayı havaya uçuracak kırmızı bir düğmeye basmış olacaktı.

Gözümle pencerenin önünde, iki koltuğun arasındaki boşluğa baktım. Bir kara delikti sanki orası artık. Bir aydır içimizde büyüyüp duran, göğüs kafesimizi zorlayan her şeyi içine çeken, emip

yok eden kocaman bir boşluk. Böyle hayal etmemiştim. Koltuğun yanındaki kutuda ağaca asılmayı bekleyen kedi merdivenleri, yaldızlı süsler, patates baskı noel babalar, hepsinin rengi solmuş, dünya siyah beyaz bir yere dönmüştü. Kafamı çevirdiğimde babam ikinciyi dolduruyordu.

Annem bizi masaya çağırdı. Oturduk. Kimse peçeteleri dizimize koymamızı hatırlatmadı. Annem çıt çıkarmadan kaselere çorba doldurdu. Saçlarım kelebek tokayla tepeden tutturuvermiş, yüksek topuklu rugan pabuçlarını çıkarıp terliklerini giymişti.

Kimse mumları yakmadı. Kimse çorbasına dokunmadı. Sessizce babamın ağzından çıkacak ilk cümleyi bekledik.

İkinci kadehi kafasına diken babam, bıyıklarını düzeltti, tek tek bize baktı, "İşten çıkarıldım," dedi. "Bir aya evden taşınmamız gerekiyor."

Çocuk kafamın içinde mutfak camından görünen fabrika binası tuğla tuğla eksilip en sonunda büyük bir gürültüyle tamamen yerle bir oldu. Çocuk kalbim enkazın altında kaldı. Annem önce ne diyeceğini bilemedi, kırmızı ruju çoktan silinip gitmişti.

"Nasıl? Nasıl yaparlar böyle bir şeyi?"

"Yaptılar işte."

"Nedenmiş peki? Bir açıklama yapmadılar mı?"

Çorbalar buz gibi olmuştu. Muzların suratı asılmıştı.

"Patron geri adım atmadı. Sendikayla ilişiği olan kim var kim yok kapının önüne koydu."

Babamın sendikalı olduğunu sonradan öğrenecektim. Yıllar sonra. Fabrikada işçi temsilcisi olduğunu. Tam kırk altı gündür grevde olduklarını. Çalıştığı fabrikanın sahibinin babama işçileri örgütlediği için çok zor zamanlar yaşattığını. Babam pes etmeyince işten öylece kovulduğunu. Tazminatını dahi alamadığını. O gece ona çok kızmıştım ama bir gün onunla sırf işten kovulduğu ve ablamla bizi hayal kırıklığına uğrattığı için gurur duyacaktım. Lakin o yıllara daha çok vardı.

"Bize söz vermiştin!" dedim sesim umduğumdan biraz yüksek çıkarak. Basbayağı bağırmıştım.

Babama hiç bağırmamıştım o güne dek. Yüzüme baktı, gözleri dumanlı, gülümser gibi yaptı ama tam da beceremedi.

"Affet beni güzel kızım. Sana şimdi anlatması çok zor bir şey yüzünden getiremedim söz verdiğim çam ağacını."

"Hayır! Affetmeyeceğim! Sen bizi kandırdın!"

Ablama baktım. Çıt çıkmıyordu ağzından. Gözleri dolu dolu elindeki peçeteyi lime lime etmekle meşguldü kucağında. Hakkımızı savunmak bana kalmıştı. Annem gözlerini dikmiş bana bakıyordu. Bütün anneler gibi sırf burun deliklerini genişleterek konuşmadan binlerce şey anlatmıştı. Başım dertteydi. Ama babama inanmıştım ben. Söz vermişti. Tutmamıştı sözünü. Bana kızamazdı. Ben haklıydım.

"Sana hiç inanmayacağım bir daha. Ama hiç!"

"Peki, öyle olsun..."

Babam rakısından büyük bir yudum aldı. Önüne baktı sonra. Düşündü. Bir yerini acıtıyordu sanki düşündükleri, yüzü gerildi. Yüz yıl yaşlandı bir anda.

Babamı küstürmüştüm. Babayı küstürmek, anneyi küstürmekten de beter bir şeydi bu. Neden kızmamıştı bana? Cevap verseydi ya! Öfkelenip bağırsaydı ya! Cezalandırsaydı ya beni! Tersine sandalyesine iyice gömüldü, küçücük oldu. Bana bir bakışı vardı ki rakı bardağının kenarından son yudumu içerken... "Ah be kızım, bir bilsen" diyordu içinden sanki, öyle bir bakış. Kalbim eridi.

Masadan kalktım hırsla. Çam ağacı süslerini koyduğumuz kutuya bir tekme savurdum. Her şey salonun ortasına dağıldı. Melekler yerlere savruldu. Annem yerinden fırladı. Babam benden yana bakmadı bile. Artık orada değildi sanki. O masada değildi. Çok uzaklara gitmişti. Ağlayarak odama koştum. Kendimi içeri kilitledim. Yorganın altına girip saatlerce sessizce ağladım.

Annem geldi bir süre sonra kapıya. Ablam da geldi. Gıkımı çıkarmadım. Babamdan ses yoktu. O gelseydi belki çıkardım. Ama babam sanki artık bizden biri değildi. Annemin pırıl pırıl yaptığı salonun ortasındaki bir kuş sütü eksik masanın ucunda hiç tanımadığımız bir adam oturuyordu. Rakı içiyordu, içtikçe değişiyor, başka birine dönüşüyordu. Yaşadığım hayal kırıklığı çam ağacını çoktan aşmış, tüm ağırlığıyla babama yönelmişti. Ona çok kızıyordum. Çam ağacını getirmediği için değil artık. Bana kızmadığı için. Karşımda unufak olduğu için. Babalar unufak olmazdı. Bilakis biz unufak olduğumuzda parçalarımızı tek tek yerden toplar, yapıştırır, bizi tekrar eski halimize getirirlerdi.

Annemle ablam birkaç sefer daha düzenlediler odaya. Çıkmadım. Ablam bir ara sessizce "İyi misin?" dediğinde kapının aralığından, "Git!" diye bağırdım sadece. Beni sonunda pes edip kendi halime bıraktılar. İçeriden sadece televizyonun sesi geliyordu. Ağlaya ağlaya uyumuşum.

Ne zaman sonra bilmiyorum, bir tıkırtıya uyandım. Yavaşça kaldırdım başımı gözyaşlarımla ıslanmış yastıktan. Kapıya baktım. Altındaki aralıktan bir kağıt uzandı içeri. Telefonun yanındaki, konuşurken üzerine şekiller çizilen not kağıtlarından biri. Babamın inci gibi el yazısı, uzaktan görür görmez tanıdım.

Koştum hemen. "Gel, bak ne göstereceğim sana" yazıyordu üzerinde.

Mucizelere inanıyordum. Belki fabrikanın sahibi adam gelmiş, babamı işe geri almıştı, evden taşınmak zorunda değildik. Gelirken babamın fabrikada unuttuğu çam ağacını da getirmişti. Babam şaka yapmıştı bize. Her şey yoluna girecekti. Annem çorbayı tekrar ısıtmış, kaselere koymuş, masada beni bekliyorlardı. Ben gelmeden kesin kimse muzlara elini sürmemişti.

Kapının kolunu çevirdim, odadan çıktım, burnumu çeke çeke salona yürüdüm. Kapıdan girdim ve donakaldım.

Babam pencerenin önünde, çam ağacının olması gerektiği yerde, iki koltuğun arasında, bir iskemlenin tepesine çıkmış, kollarını iki yana açmış, gülümsüyordu. Her yerinden kedi merdivenleri sarkıyordu, kollarına bacaklarına ablamla renkli grapon kağıtlarından yaptığımız süsleri dolamış, yaldızlı melekleri kazağına yapıştırmış, kafasına balonlar bağlamıştı. Öylece hiç kıpırdamadan heykel gibi duruyordu karşımda.

"Çam ağacı yoksa, ben varım," dedi.

Çok utandım. Çocuk utancından uzun boylu bir utançla utandım babamın karşısında. Ne yapacağımı bilemedim. Annemle ablam kenarda durmuş sırıtıyorladı.

Koştum sarıldım babamın bacağına. "Öyle demek istemedim," dedim utanç içinde sesim titreyerek. Öyle demek istememiştim. Gerçekten.

"Biliyorum, biliyorum."

Tek lokma yemek yememiştim saatlerdir. Açlıktan ölmek üzereydim. Masaya yaklaştım mahcup bir şekilde, meyve sepetindeki muzlardan birini aldım, annemle göz göze geldim, annem sürmeyle belirginleştirdiği gözleriyle onayladı. Elimde muzla çam ağacının altına oturdum. Ablam geldi, yanıma oturdu.

"Demiştim her şey çok güzel olacak diye," dedi kulağıma.

Televizyonda güneş rengi elbisesiyle Nesrin Topkapı çıktı sonra. Yılbaşı ağacının evimize yaydığı neşe sanki ona da geçmişti, kocaman gülümsemesiyle döne döne dans etmeye başladı. Mutlu bir alev topuydu sanki. Doğum günü hediyem pembe elektronik saatime baktım, 23.59'u gösteriyordu. Sandalyenin tepesindeki babama çevirdim gözlerimi. Burnunu gıdıklayan bir kedi merdivenini yüzünden uzağa üflemeye çalışıyordu. Görüp görebileceğim en güzel çam ağacıydı. Filmlerdekinden de güzel. Gülümseyen, bıyıklı, çakırkeyif bir ağaç.

Beni yarı yolda bırakmazdı babam. Biliyordum. Her nasılsa bir an tereddüt etmiştim. O He-man'di bir kere. Gölgelerin gücü adına güç hep ondaydı. Fabrikanın sahibi adam bizi yenemezdi.

Annem kırmızıya boyadığı dudaklarıyla, kelebek tokanın esaretinden kurtarıp tekrar özgürlüğüne kavuşturduğu bakır dalgaları bir sağa bir sola salınırken, ondan geriye doğru saymaya başladı. Eğilip masanın altına baktım, terliklerini çıkarıp, yüksek topuklu pabuçlarını geri giymişti.

Melisa Kesmez, çok sevilen ve kısa sürede başarıya ulaşan *Atları Bağlayın, Geceyi Burada Geçireceğiz*'in ardından *Bazen Bahar* ile yeniden okur karşısında. Arzuları, korkuları, sevinçleri, kırgınlıkları, umutları; yazları, kışları ve baharlarıyla bir çocuk, bir kadın, bir kuşak, Kesmez'in üslubunu korurken derinleşen incelikli anlatısıyla sesine kavuşuyor.

Ağır anneanne yorganlarının, muzun en önemli yenilik olduğu yılbaşı gecelerimizin, sevgiliye yazılan gönderilmemiş mektupların, değişen şehirlerin ve özlenen çocukluk bahçelerinin, iç sızlatan dostlukların, yarım kalmışlıkların, yeniden başlangıçların; bizi biz yapan değerli ayrıntıların arasından tohumlanan hikayeler.

Hayat, bazen bahar...

ISBN: 978-975-570-756-3

12 TL

selyayincilik selyayin selyayincilik
www.selyayincilik.com